

Vlaams
Parlement

vergadering **3**

zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Plenaire Middagvergadering

van 28 september 2011

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2012 – 31 (2011-2012) – Nr. 1	
Bespreking (<i>Voortzetting</i>)	5
Hoofdelijke stemming	34
VLAAMS INSTITUUT VOOR VREDE EN GEWELDPREVENTIE	
Benoeming van een lid van de raad van bestuur	35
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	35
ACTUELE VRAAG van de mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de protestactie van de motorrijders tegen de onveilige weginfrastructuur	
ACTUELE VRAAG van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de protestactie van de motorrijders tegen de onveilige weginfrastructuur	
ACTUELE VRAAG van de heer Steve D'Hulster tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de protestactie van de motorrijders tegen de onveilige weginfrastructuur	35
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de recente regeringsbeslissing om het consortium Noriant een deel van de bouw van de Oosterweelverbinding toe te wijzen	41
ACTUELE VRAAG van mevrouw Irina De Knop tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de kosten van de sociale verplichtingen van de netbeheerders op Vlaams niveau, naar aanleiding van het voorstel van de CREG om de distributienettarieven aan te passen	43
ACTUELE VRAAG van de heer Hermes Sanctorum tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de gezondheidsrisico's voor inwoners van woonwijken in de buurt van industriegebied, naar aanleiding van het bekendmaken van de resultaten van het onderzoek van Steunpunt Milieu en Gezondheid in Genk-Zuid	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Tine Eerlingen tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de gezondheidsrisico's voor mensen die in de buurt van industriegebied wonen, naar aanleiding van het bekendmaken van de resultaten van het onderzoek van Steunpunt Milieu en Gezondheid in Genk-Zuid	47
ACTUELE VRAAG van de heer Lode Ceyskens tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de problematiek van de schade door en jacht op everzwijnen in Limburg	51
ACTUELE VRAAG van mevrouw Fientje Moerman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over verplichte weblessen aan de K.U.Leuven door gebrek aan infrastructuur	54

ACTUELE VRAAG van de heer Ivan Sabbe tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de vergrijzing aan de kust en de gevolgen voor de arbeidsmarkt in de kustregio	57
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	61
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	64
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	64

■

OPENING VAN DE VERGADERING**Voorzitter: de heer Jan Peumans**

– *De vergadering wordt geopend om 14.08 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Mia De Vits, Mercedes Van Volcem: ambtsverplichtingen;

Katleen Martens, Dirk Peeters, Tinne Rombouts, Christian Van Eyken: gezondheidsredenen.

■

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2012 – 31 (2011-2012) – Nr. 1**Bespreking** (*Voortzetting*)

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de bespreking van de verklaring van de Vlaamse Regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2012.

De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Geachte voorzitter, geachte leden van de regering, waarde collega's, bij de start van het parlementaire jaar wil ik u allen, ook de leden van de regering, een productief werkjaar toewensen. Zij doen het voor u, wij doen het voor hen. Ik wil ook de parlamentsvoorzitter van harte danken voor de wijze woorden die hij afgelopen maandag heeft gesproken. Het valt me trouwens op, voorzitter, dat u er goed uitziet, een beetje lichter geworden: 4000 euro. (*Gelach*)

De Septembeerklaring dan, ik had natuurlijk graag eerst de tekst gehad. Het is ondertussen al het derde jaar dat ik hier sta. Het gaat snel. Ik begin me stilaan een politieke ancien te voelen. Sven Gatz is weg. Vandenbroucke is weg. Muylers is bijna weg.

Collega's, vooraf wil ik ook aankondigen dat mijn speech vijf bladzijden langer zal zijn dan vorig jaar. Zo kunnen alle elementen aan bod komen. Ik wil namelijk niets onder de mat vegen.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Mijnheer Vereeck, u bent vergeten dat uw partij ook bijna weg is. (*Applaus. Gelach*)

De heer Lode Vereeck: Mijnheer Diependaele, LDD is niet te schatten en blijft niet te schatten.

Inderdaad, de afgelopen zomer hebben de internationale kapitaalmarkten twijfel en onzekerheid gebracht. De beurzen gingen panikeren, het ondernemersvertrouwen daalde en staat vandaag op het laagste niveau sinds 2010. De groeiprognose voor volgend jaar is nog maar 1,6 procent.

We moeten nu vermijden dat de zomer van de onzekerheid uitmondt in een winterse recessie. Dat, collega's, is de uitdaging voor dit politieke jaar. Daarom moeten we nu buffers

aanleggen. We moeten snoeien om te kunnen groeien. De vaststelling nu is dat snoeien durf vereist. We moeten het nu durven. Nu het nog relatief goed gaat in Vlaanderen, is moed nodig om vooruit te komen. De durf te hebben om te snoeien, dat voor elkaar krijgen, beschouw ik als de plicht van deze regering. Dat niet doen, komt neer op schuldig verzuim.

Naast, ten eerste, de internationale financieel-economische storm wordt Vlaanderen geconfronteerd met, ten tweede, de financiële gevolgen van mogelijke bevoegdheids-overdrachten in het kader van de staatshervorming, ten derde, de nieuwe financieringsstroom in het kader van de nieuwe Bijzondere Financieringswet en, ten vierde, een mogelijk megaverlies bij het mogelijk opdoeken van de Gemeentelijke Holding. Als ik de heer Crombez deze ochtend goed heb gehoord, komen er misschien nog problemen bij met de bank Dexia.

Alle financiële alarmbellen gaan af, alle lichten staan op rood, uiterste financiële waakzaamheid is geboden. En wat doet Vlaanderen nu? Meer geld uitgeven. Deze regering doet nieuwe uitgaven voor nieuw beleid, zoals een kindpremie of een derde televisienet. En dat terwijl Vlaanderen zijn kerntaken nog steeds niet optimaal vervult en nauwelijks buffers aanlegt tegen toekomstige crisissen. Onze buurlanden besparen wel drastisch. Collega's, het heeft iets surrealistisch.

In die optiek is het begrotingsbeleid van deze Vlaamse Regering onverantwoord. Dat ze zich niets aantrekt van de oppositie, bon, dat werkt blijkbaar zo. Maar de Vlaamse Regering lapt ook de waarschuwingen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) aan haar laars. De SERV pleit ervoor om begrotingsoverschotten te boeken, schuld af te bouwen en reserves aan te leggen.

De vakbonden nota bene herhaalden dit gisteren nog. De SERV noemt de doelstelling van de Vlaamse Regering om de komende jaren enkel evenwichten te realiseren en geen overschotten, niet duurzaam en onvoldoende. Ze waarschuwt dat het de Vlaamse financiën in gevaar kan brengen.

Bij de Gemeentelijke Holding dreigt een verlies van 225 miljoen euro of meer. Collega's, u begrijpt meteen waarom ik niet onder de indruk ben van de buffer van 40 miljoen euro die de regering aanlegt. Elke budgettaire ruimte moet gebruikt worden voor buffers of schuldafbouw. Dat betekent: overschotten boeken. Als we daar toevallig de nv België mee helpen, dan is dat maar zo: het belang van Vlaanderen primeert.

Ik constateer overigens dat minister Muylers andere dingen zegt over buffers dan minister-president Peeters die het aanleggen van reserves wel ziet zitten. Dat is pas staatsmanschap. Het probleem is dat minister Muylers zich helemaal heeft vastgereden. De bezorgdheid om zijn eigen achterban te sussen, lijkt groter dan de drang om Vlaanderen budgettair op orde te krijgen voor de toekomst. Over zijn weigering om buffers aan te leggen zegt minister Muylers op 30 juli jongstleden: "Als de coalitiepartners in de Vlaamse Regering dat anders zien, zullen ze me moeten buiten dragen". Het is me niet helemaal duidelijk of dat nu een dreigement was of een uitnodiging.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik zou graag van de heer Vereeck willen horen wat hij dan denkt dat er moet gebeuren. Zoals u weet, is er 1,142 miljard euro extra. Er wordt nogal snel gezegd dat die budgetten dan maar moeten worden gespaard. Stel u voor dat we de inflatie van 424 miljoen euro niet aanpakken. Stel u voor dat we het Gemeentedeceet niet uitvoeren dat onmiddellijk 3,5 procent extra, 71 miljoen euro, aan het Gemeentefonds geeft. Ik veronderstel dat u dan zult zeggen dat er geen hogere werkingsuitkeringen voor het hoger onderwijs – 16,8 miljoen euro – moeten zijn.

De provisies die we aanleggen voor voorzichtig beleid zijn een keuze die de minister-president en ikzelf samen maken. Ik weet niet of u maandag de Septemberverklaring hebt

gehoord: geen overschotten, geen tekorten maar natuurlijk wel provisies voor onzekerheden in de toekomst. Ook die nemen we op in de begroting. Ik zie de tegenspraak niet, tenzij van mensen die het niet begrijpen. (*Opmerkingen van de heer Lode Vereeck*)

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Misschien kunt u dan de vraag beantwoorden of de conjunctuurprovisie van 40 miljoen euro een buffer of een fonds is, of dat u ze op het einde van het jaar alsnog zult uitgeven als ze niet wordt opgebruikt.

Minister Philippe Muylers: Ik denk dat de minister-president heel duidelijk heeft gesteld: “Geen tekorten en geen overschotten”.

U bent professor in Limburg. U kunt misschien al zeggen wat de groei volgend jaar zal zijn en dan weten we welk deel van de provisie we zullen nodig hebben of niet. Ik merk dat er enorme schommelingen zijn in de loop van een jaar. In de drie jaar dat u hier vooraan staat, zult u dat ook gemerkt hebben. Laat ons dan effectief voorzichtig zijn en in een conjunctuurprovisie voorzien, in een indexprovisie, in een provisie voor de processen uit het verleden. Laat ons op die manier ook in een betaalprovisie voorzien zodat we de toekomst niet bezwaren met de lasten uit het verleden. Dat is wat wij als Vlaamse Regering hebben geprobeerd en wat we doen in deze regering.

Bovendien besteden we extra geld, onder meer 60 miljoen euro, aan onderzoek en ontwikkeling. Normaal moet dat toch ook door u als positief worden ervaren.

De heer Lode Vereeck: Wij juichen uiteraard de extra uitgaven voor de kerntaken van Vlaanderen in onderwijs, in onderzoek en ontwikkeling en in infrastructuur toe. Ik ga alleen aantonen dat er een aantal uitgaven zijn die in financieel-economisch barre tijden beter niet waren gebeurd. Ik denk dan aan de kindpremie, aan een derde VRT-net waarvan ik me afvraag of de financiële markten dat nu als een sterk signaal zullen ervaren. Ik ga dus proberen uit te leggen dat elke budgettaire ruimte die we maar enigszins kunnen vinden, in buffers moet worden gestoken zoals dat ook in het verleden is gebeurd en waarmee we belangrijke stormen, zoals de bankencrisis in 2008, ten dele hebben kunnen opvangen.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Dat is nu precies het verschil tussen LDD en de regering. U laat zich leiden door de financiële markten; wij laten ons leiden door de burger in Vlaanderen, ook door de kinderen en jongeren.

De heer Lode Vereeck: U zult een belangrijke afspraak met de burgers in dit land missen wanneer u er niet voor zorgt dat de financiële markten worden gekalmeerd. Het aanleggen van buffers is ook voor deze Vlaamse Regering van belang. Uw fractieleider heeft het hier gezegd: er komen misschien problemen met Dexia en met de Gemeentelijke Holding. We kunnen daar dan ook beter, zoals in het verleden, een buffer voor aanleggen en geen tijdelijke provisie.

De boodschap van LDD is duidelijk: bereid de toekomst voor door het aanleggen van echte buffers. Ik lijk hier een beetje te roepen in de woestijn maar ik heb tenminste geroepen. (*Applaus*)

Minister-president, deze regering blijft te veel steken in goede voornemens. De aankondigingspolitiek lijkt bijwijlen wel het handelsmerk van deze regering. Het wordt stilaan een brede coalitie van oppositiepartijen, werkgeversorganisaties en vakbonden die de Vlaamse Regering allemaal oproepen om echt in actie te schieten. Beschouw dit als een constructieve oproep.

De zorgsector is een voorbeeld van een sector waarin we werden overstelpt met plannen: een kaderdecreet Kinderopvang, een ouderenbeleidsplan, een groot plan van aanpak om de personeelstekorten aan te pakken, een dementieplan, een plan Perspectief 2020 voor de

gehandicaptenzorg, een plan van aanpak voor de geestelijke gezondheidszorg enzovoort. Het risico bestaat, voor zover het al niet aanwezig is, dat daarmee verwachtingen worden gecreëerd die niet kunnen worden ingelost. Immers, meestal is niet duidelijk wat de kostprijs is en of en wanneer er geld is. Terwijl er nog steeds onvoldoende middelen zijn voor kerntaken zoals gehandicaptenzorg en kinderopvang, zijn er blijkbaar wel middelen voor een premie voor een probleem dat zich niet voordoet en waar dus niemand om vraagt en dus ook niet op zit te wachten, namelijk de kindpremie, 50 cent per dag per kind. Het is al vaak gezegd: enkele wegwerpluiers per dag dankzij het 'pamperdecreet'. Wat is de relevantie?

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Weet u hoeveel daarvoor in de begroting van volgend jaar staat ingeschreven? Over welk bedrag gaat het op een begroting van 25 miljard euro? U hebt het er voortdurend over. Ik stel deze vraag ook aan de heer Dewinter. U weet het niet. We zijn al een hele voormiddag bezig over een bedrag van 7,5 miljoen euro op een totaalbedrag van 25 miljard euro dat als een soort van toeslag naar de gezinnen gaat. Is dat de grote kritiek van de oppositie? Terwijl u zelfs niet wist dat het over een bedrag van 7,5 miljoen euro gaat?

De heer Lode Vereeck: Volgens mij gaat het om 15 miljoen euro. (*Opmerkingen van de heer Jan Penris*)

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer Penris, ik heb de jobkorting bestreden vanuit de oppositie. Ik heb daar destijds de moed voor gehad. Het ging toen over 8 miljard Belgische frank. Dat is toch een beetje meer dan die kindpremie.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Mijnheer Van Rompuy, als het echt niets betekent en dan toch maar zo'n klein deeltje van de begroting is, waarom pakt men daar dan zo fier mee uit?

Het gaat ook niet op om dat bedrag in de totaliteit van de begroting te bekijken en te benadrukken hoe klein het bedrag is. Dat is de vis verdrinken. U moet dat bekijken binnen de beleidsruimte. De kindpremie zou beter kunnen worden besteed dan voor het toekennen van 50 eurocent per kind per dag.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Voorzitter, ik wil nogmaals onderstrepen wat mevrouw Lies Jans daarover heeft gezegd: het gaat niet alleen over geld dat wordt gegeven, er zit ook een politiek achter, een systeem om kinderen mee te nemen in die preventieve gezondheidszorg. Mijnheer Watteeuw, het verheugt me zeer dat u daar eigenlijk afstand van neemt, dat u zegt dat dit niet nodig is.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borghet heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borghet: Voorzitter, voor wie het misschien niet weet, op kruissnelheid gaat het over een bedrag van 30 miljoen euro per jaar.

De heer Eric Van Rompuy: Op kruissnelheid, mevrouw Van der Borghet, maar ik vraag over hoeveel het gaat in 2012. Het gaat over 7,5 miljoen euro.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, de waarheid heeft haar rechten. De heer Van Dijck zegt dat dit past binnen de preventieve politiek. We hebben het deze ochtend daarover gehad. Het ging de hele tijd over het feit dat kinderen van drie jaar niet meer zoveel participeren. Als ik het goed heb begrepen, geldt de kindpremie op dit moment voor kinderen die pasgeboren zijn, en niet voor kinderen van drie jaar. Dit systeem rammelt dus aan alle kanten.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ik wil een babyloische spraakverwarring vermijden. Er is inderdaad een groepje voor de kindpremie. Dit jaar komt er geld bij, boven op wat vorig jaar

al was ingezet. We gaan dus naar 14,5 miljoen euro. Dat is het bedrag dat is genoemd. Dat is de stijging tegenover het constant beleid, het beleid van vorig jaar.

Nogmaals, de kindpremie heeft een dubbele doelstelling. Enerzijds vormt ze een onderdeel van een preventief beleid qua gezinsondersteuning, anderzijds is ze enigszins een ondersteuning van gezinnen. Deze regering kiest ervoor om in moeilijke tijden aan gezinnen te zeggen dat ze ook voor hen een beleid voert. We maken hiermee een aanknopingspunt, om zo een volwaardig gezinsbeleid te kunnen voeren, ongeacht de leeftijdsgroep. Dat sluit ook al aan bij de schooltoelage. In die zin heeft die kindpremie een dubbele ambitie en is het een belangrijk instrument in een totaalpolitiek voor het gezin.

De heer Lode Vereeck: U hebt het antwoord gekregen. Ik dacht dat het 15 miljoen euro was. De minister heeft het over 14,7 miljoen euro. Ik let op de kleintjes. Ik vind dat inderdaad veel geld. Natuurlijk ken ik de cijfers niet zo uit het blote hoofd als de leden van de regering. Het nieuwe werkgelegenheidsplan bedraagt 30 miljoen euro, dacht ik, en het gaat toch nog maar eens over 15 miljoen euro. Het punt is dat we dit geld beter kunnen besteden, bijvoorbeeld om een buffer aan te leggen. Het lijkt me immers niet echt een prioriteit, ook niet als dat wordt gevraagd aan de gezinnen.

Het gaat dus over de relevantie van de Vlaamse kindpremie, onderdeel van het nieuwe ontwerp van basisdecreet Vlaamse Sociale Bescherming. Die decreettekst moet de Vlaming dus beschermen tegen bepaalde risico's. Ik heb dan toch de bedenking dat ik eigenlijk niet wist dat kinderen krijgen een risico was, waartegen men zich moet beschermen. Ik dacht dat kinderen krijgen een zegen was, en men kan zich natuurlijk moeilijk beschermen tegen een zegen. Misschien is het veeleer bedoeld als een aanmoedigingspremie, maar daarvoor lijkt het bedrag me wat te laag.

De Oosterweelverbinding is ondertussen verworpen tot een schoolvoorbeeld van besluiteloosheid: het ging van BAM via een referendum naar DAM, over een dubbelbesluit naar lange tijd niets, tot vorige week. We krijgen dus een tunnel tot aan Oosterweel, en dan weten we het eigenlijk niet helemaal goed, en enkel en alleen als het mag van Europa. Ondertussen worden de files op de Antwerpse ring natuurlijk talrijker en langer. Vlaanderen staat letterlijk stil.

Nu we het over de infrastructuur hebben, en dan meer bepaald over de versnelling van de procedures en de vergunningen: wat is er gebeurd met de 76 concrete maatregelen van de commissie-Sauwens, die anderhalf jaar geleden unaniem in dit halfroond zijn goedgekeurd? Wel, tot nu toe bijna niets.

Nog zo'n lege doos is het nieuw Vlaams Energiebedrijf. Initieel werd dat nieuw Vlaamse Energiebedrijf door de N-VA aangekondigd met het verlagen van de energierekening als ambitieuze doelstelling, maar uiteindelijk zal dat VEB niet meer doen dan isolatieadvies verstrekken aan de eigen Vlaamse overheid. Kostprijs: 200 miljoen euro. Eigenlijk is dit te gek voor woorden.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Mijnheer Vereeck, we hebben dit debat eigenlijk al gevoerd vóór het afsluiten van het vorige parlementair jaar. Ik denk dat u het nog altijd niet begrijpt. Als de Vlaamse overheid investeert in het energiezuinig maken van haar gebouwen, dan hebben we op het einde van de rit wel meer geld over op onze Vlaamse begroting. Dat geld kunnen we dan investeren in andere zaken.

U blijft het maar herhalen. Misschien bent u van kwade wil, maar zo simpel is het. Als we investeren in energiezuinige maatregelen, hebben we meer geld op onze eigen Vlaamse begroting, en dat geld kunnen we dan spenderen aan andere zaken.

De heer Lode Vereeck: Mevrouw Homans, het gaat erover dat u voor dat advies geen apart orgaan moet creëren. U kunt die adviezen ook ergens anders krijgen. Trouwens, er is zoiets

als het Vlaams Energieagentschap, dat op z'n website althans meldt dat het dergelijke adviezen ook verleent aan Vlaamse overheden.

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer Vereeck, als professor bent u toch slimmer. Ik denk dat u met slechte bedoelingen hier de halve waarheid vertelt. U weet dat het niet gaat over advies geven. Het gaat over energiebesparende maatregelen prefinancieren en investeren, waardoor het kapitaal dat het Vlaams Energiebedrijf heeft, het ritme waarin de overheidsgebouwen energiezuinig kunnen worden gemaakt, enorm kan versnellen. Met die verminderde tarieven kan de prefinanciering worden terugbetaald.

Ik zou liefst hebben dat u de juiste waarheid vertelt en niet de halve waarheid.

De heer Lode Vereeck: Minister Lieten, u was ook aanwezig in de commissie. Van de zes taken die zijn opgelijst, is enkel maar de eerste in aanmerking genomen.

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer Vereeck, dat is opnieuw niet waar, want we hebben in de commissie duidelijk afgesproken dat de eerste en belangrijkste taak het uitbouwen is van de ESCO-functies (Energy Services Company). De tweede taak is ook investeren in jonge kmo's en spin-offs, die nieuwe maatregelen op de markt brengen om energie te besparen en te recupereren of duurzame energie te ontwikkelen.

Mevrouw Liesbeth Homans: Mijnheer Vereeck, u weet dat er net voor het einde van het parlementaire jaar nog een voorstel van resolutie is ingediend met een aantal aanbevelingen. De minister heeft die ook al bevestigd in de commissie en tijdens het parlementair debat. U houdt van innovatie, u bent daar blijkbaar zot van. De tweede doelstelling van het Vlaams Energiebedrijf is heel duidelijk: we willen investeren in bedrijven op Vlaamse bodem, die zich bezighouden met hernieuwbare energie. Ik begrijp echt niet wat u daar als liefhebber van innovatie tegen kunt hebben.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Het is niet mijn bedoeling om professor Vereeck vandaag te verdedigen. Hij doet dat zelf naar godsvrucht en vermogen, ondersteund door zijn hele fractie. We hebben dit debat al gehad.

Minister, u weet dat wij geen tegenstander waren van het initiatief dat u in deze zaak hebt genomen. Alleen had het ambitieniveau – en daar heeft professor Vereeck wel gelijk in – hoger mogen liggen, veel hoger. Het had op het niveau moeten liggen waar de N-VA mee naar de kiezer is gegaan. De N-VA heeft vandaag ook in dit dossier weer niet gerealiseerd wat gerealiseerd had moeten worden. Dat betreuren wij, en dat blijven wij betreuren. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Professor Vereeck, u hebt het woord. *(Gelach)*

De heer Lode Vereeck: Ik heb nog nooit zoveel lofbetuigingen gehad, ik zal toch eens met mijn rector moeten spreken.

We hebben geen problemen met het O&O-luik van dit Vlaams Energiebedrijf. Maar het is zoals we bij aanvang hebben gezegd. Ik was er niet op ingegaan, mocht de minister-president het hier maandag niet hebben verkondigd. U hebt gelijk, het dateert van voor het zomerreces. Omdat de minister-president het er nu toch over heeft, moeten we heel even de puntjes op de i zetten. Het is geen bedrijf als dusdanig, het is hoop en al wat consultancy en misschien nog wat O&O, wat op zich natuurlijk geen slechte zaak is.

Nog zo'n maatregel waar geen enkele Vlaming om gevraagd heeft, is een derde VRT-kanaal. Dit is een maatregel die haaks staat op de zware besparingen die de VRT moest doorvoeren. De enige logische uitleg voor dit onding, is dan ook het kapotmaken van commerciële kinderzenders. Een andere uitleg is er eigenlijk niet. In diezelfde absurde logica zou men eigenlijk kunnen pleiten voor een vierde net voor senioren, waar u dan FC De Kampioenen

constant kunt laten herhalen. Dat is vrij goedkoop. Ik lees vandaag in de krant dat 78 procent van de Ketnetprogramma's ook herhaling is.

Wat hebben het groen- en witboek Nieuw Industrieel Beleid al aan concrete maatregelen opgeleverd? Zo goed als niets. Er is nu een Industrieraad, waarvan ik hoop dat het niet de zoveelste praatbarak wordt. Maar het punt, minister-president, is dat we de oplossingen al kennen. We hebben daar geen industrieraad voor nodig. U kent die oplossingen ook. U hebt ze gewoon maar uit te voeren.

Om u te helpen heeft mijn collega Sabbe een tijd geleden 24 concrete maatregelen voor u opgesteld. Ondernemers hebben vooral nood aan snellere vergunningen en minder soorten belastingen en ook veel minder subsidies. Er is tegenwoordig al een echte 'subsidioloog' nodig om je weg te vinden in 'Subsidistan'.

Hoe onzinnig bijvoorbeeld de investeringssteun is, is vorige week nog maar eens gebleken, toen de Vlaamse Regering steun goedkeurde voor een saunacentrum en een manege. Dat kun je bezwaarlijk strategische sectoren noemen.

De economische visie en de mobiliteitsvisie van deze regering zijn, parafraserend, dan ook als volgt samen te vatten. Als het beweegt, belast het dan. Als het dan nog blijft bewegen, reglementeer het dan. Als het stopt met bewegen, subsidieer het dan, zodat het opnieuw enigszins beweegt en opnieuw kan worden belast. Daarom, minister, buisde Voka deze regering.

"Onderzoek en ontwikkeling is de motor voor innovatie en economische groei." Ik hoorde het u afgelopen maandag graag zeggen. En ook de extra middelen zijn meer dan welkom. Maar uw regering is daarin ongeloofwaardig. In 2009 en 2010 werd zwaar bespaard op het O&O-budget en de inhaaloperaties volstaan niet om de Barcelona-norm te halen tegen 2020, laat staan tegen 2014, waarmee de eerste belangrijke afspraak met Pact 2020 gemist wordt. Wel was er budget voor de oprichting van een nieuwe en volstrekt overbodige instelling, de vzw I-Cleantech.

Volgens een onderzoek van het Departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO) komt 70 procent van de Vlaamse huishoudens, inclusief de alleenstaanden, in aanmerking voor sociale huisvesting. De vraag is of dat nog de correcte doelgroep is. Ik was dan ook verrast toen ik de minister-president hoorde verklaren dat er extra sociale woningen komen voor gezinnen met een minder laag en dus hoger inkomen. Wat onze fractie betreft, is dat asociale woningbouw, omdat het enerzijds concurrentievervalsing is ten aanzien van de private woningmarkt, en anderzijds omdat de sociale woningen nog minder dan vroeger terechtkomen bij de echte hulpbehoevenden. De kerntaken zijn dus eens te meer heel ver zoek.

Collega's, deze regering lost de echte problemen niet op, omdat ze geen visie heeft, en ze heeft geen visie omdat er geen cohesie is. Visie is niet hetzelfde als ambitie. Ik heb de minister-president maandag horen zeggen dat Vlaanderen tot de top vijf in Europa wil behoren. Maar dat is ambitie, geen visie. En hoe ziet Vlaanderen er dan uit? Als je aan een kind vraagt wat het later wil worden, zegt het toch ook niet dat het bij de eerste vijf van de klas wil zijn? Als het dat wel doet, dan moet het dringend onder observatie. Nee, het zal veeleer zeggen dat het dokter wil worden, of verpleger, of brandweerman.

Het huidige beleid bestaat dus uit een reeks maatregelen, sommige goed, sommige minder goed of ronduit slecht, maar sowieso onsamenhangend, waardoor ze niet bij machte zijn om Vlaanderen structureel te verbeteren.

Deze regering kán ook geen visie ontwikkelen, omdat ze als los zand aan elkaar hangt. Het onnatuurlijke verbond van nationalist en socialist, de tegenstellingen tussen N-VA en sp.a zijn zo diep dat zelfs de uitstekende PR-kwaliteiten van de minister-president niet kunnen verhullen dat er geen cohesie is binnen de meerderheid. En natuurlijk doen de

federale onderhandelingen daar ook geen deugd aan. U blijft maar declameren, minister-president, dat u met deze mensen verder wilt, maar hoe de nieuwe Financieringswet, die door een regeringspartner als “oplichterij en volkverlakkerij” bestempeld wordt, in overeenstemming kan zijn met uw regeerakkoord, dat is mij volstrekt onduidelijk.

Ik vraag me eigenlijk af hoe dat in zijn werk gaat binnen uw regering. U zit daar op de ministerraad, en u hebt die teksten, en naast u zit minister Muylers, die die teksten ook graag wil, maar hij krijgt ze niet. Of hoe gaat dat dan? Dat kan toch niet echt gezellig zijn? *(Gelach)*

U reageert niet, dus ik denk dat ik er ‘boenk’ op zit deze keer. *(Gelach)*

Minister-president, het is uw taak als minister-president om een ploeg te smeden en een samenhangend verhaal te brengen. Dat u daar niet in slaagt, is geen verwijt aan u. Ik zou het ook niet kunnen. Men mag en kan nu eenmaal niet het onmogelijke vragen. En daarom hebt u de vrede in uw regering moeten afkopen. Dat is de echte reden waarom er zo weinig buffer zit in uw begroting 2012, veel meer dan de Maddensdoctrine.

De tweespalt tussen de N-VA en sp.a moet bijna tastbaar zijn. Het is begonnen met de ruzie over de Lange Wapper, en nadien is het volgens mij nooit meer goed gekomen. Dan was er de mail van minister Lieten. Minister Muylers vroeg haar ontslag. De heer Decaluwe bestempelde Lieten als de slechtste mediaminister ooit. De CD&V-fractie onthield zich in de commissie bij de stemming over de mediabegroting. “Du jamais vu”, zo zeiden de anciens mij. Toen kwam de lange nacht van het Kiesdecreet, toen de N-VA de rekening presenteerde aan sp.a: minder provincieraadsleden en geen provinciale kiesdrempel. En ik zou er bijna aan toevoegen: en geen cordon sanitaire meer.

Ondertussen gaat het van kwaad naar erger. Sp.a-voorzitter Tobback noemde N-VA-voorzitter De Wever ‘een charlatan’. CD&V’er Decaluwe noemde de heer De Coene, sp.a’er en voorzitter van de mediacommissie, ‘een leugenaar’ en ‘een schizofreen’. Sp.a’er De Loor vindt dat N-VA’er Van Overmeire voorlopig nog niet voldoende is ontluisd. N-VA’ster Homans maakte brandhout van de voorstellen van sp.a-minister Van den Bossche om 3000 woningen gratis te isoleren. ‘Een loterij’, noemde La Homans dat. Deze week noemde de heer De Wever CD&V’er en sherpa Van Den Heuvel ‘een leugenaar’. Wat een zootje! Ik heb echt medelijden met u, minister-president.

Minister-president, deze tweespalt maakt een krachtdadig Vlaams bestuur volkomen onmogelijk. Niet u, maar het wantrouwen regeert. En vorige week was er dan de zoveelste rel, ditmaal over de investeringsteun aan een saunacentrum en een megamanege. Een anonieme Vlaamse minister had deze informatie aan de pers gelekt, en voegde daar snoeihard aan toe dat de strategische investeringssteun uw ‘persoonlijke bollenwinkel’ is. U maakte zich daar terecht behoorlijk boos over. Wie zou er gelekt hebben? Minister-president, tijdens uw reis in Mozambique noemde men u de rattenkoning. U weet nu waarom: er zit een rat in uw regering ... tussen al die grijze muizen.

Het lek zit ook mij dwars. Onze gewaardeerde collega, de heer Eric Van Rompuy, schreef onlangs op zijn veelbesproken blog dat het gedaan moest zijn met het spelen van Stratego. Ik ben het met hem eens. Maar een spelletje Cluedo moet wel kunnen, vind ik. Wie lekte dit keer? *(De heer Lode Vereeck toont een foto van de Vlaamse Regering)*

Minister Lieten kunnen we alvast schrappen. Als zij het was geweest, dan hadden wij die informatie al lang in onze mailbox gekregen. *(Gelach en applaus)*

Zij heeft trouwens haar eigen bollenwinkel: Spartacus en het derde VRT-net.

Zou minister Muylers gelekt hebben? Ook dat lijkt mij erg onwaarschijnlijk, want de bedragen die in de krant stonden, waren correct. *(Gelach)*

Ook de meeste andere ministers hebben een alibi. Minister Crevits bijvoorbeeld is veel te druk bezig met het doven van de lichten op onze autosnelwegen. Een prima plan, want zo zien we de putten in de weg niet meer. *(Gelach)*

Minister Van den Bossche is het ook niet. Zij heeft het veel te druk met het isoleren van het dak van mevrouw Homans. (*Gelach*)

Zou minister Schauvliege gelect hebben naar de pers? Nee, zij was het zeker niet: zij woonde een toneelvoorstelling bij. De tweede op vier jaar tijd. In Evergem. (*Gelach*)

Minister Smet misschien? Ook niet. Die is te druk bezig met het schrijven van een nieuw boek 'Brussel is een Franstalige stad', waarin hij uitlegt dat alles in Brussel misloopt sinds hij er minister af is. (*Gelach*)

Zou minister Bourgeois gelect hebben? Ook hij is het niet. Hij zat op dat moment namelijk nog steeds in Bokrijk, ballen te gooien naar de foto van Elio Di Rupo. Kon er maar niet genoeg van krijgen. Caroline Gennez noemde dat de typische belegen N-VA-studenten-humor. Caroline, geloof me, als mijn studenten zoiets zouden organiseren, dan zat Di Rupo daar zelf, in onderbroek. Minister Vandeurzen dan? Ook hij is het niet, want hij was die dag bezig met het verfijnen van zijn dementieplan en is vergeten om een journalist te bellen.

Bon, collega's, deze simpele deductie leidt mij eigenlijk nog maar tot één mogelijkheid, dat is natuurlijk Peeters zelf. Die wilde gewoon extra aandacht voor zijn beslissing. En dat is ook logisch. Vorig jaar is de minister-president immers letterlijk van zijn paard gevallen met een maandenlange revalidatie tot gevolg. Dan is het logisch dat hij subsidies geeft voor paardrijlessen en bubbelbaden.

Ik wil nog even opmerken dat het saunacomplex gerealiseerd wordt in Aalst, in het kasteel van Regelsbrugge. In Aalst dus. In een kasteel. Met twee torens. Ik heb ondertussen vernomen dat de burgemeester van Aalst zwaar gelobbyd heeft. Zij was voor, en haar man stond er ook achter. Voor de collega's die niet helemaal mee zijn, de burgemeester van Aalst verwarde public relations met relations in public. (*Gelach*)

Minister-president, ik besluit met uw succesvolle missie naar Zuid-Afrika en Mozambique. Ik zei het al: men noemde er u de 'rattenkoning'. Volgens Wikipedia is een 'rattenkoning' een benaming voor een aantal ratten die met hun staarten dusdanig in elkaar verstrengeld zijn geraakt dat ze geen kant meer op kunnen en uiteindelijk verhongeren. Blijkbaar is men in Mozambique dus perfect in staat om deze Vlaamse Regering haarscherp te typeren. Onderling verstrengeld – omdat ze deel uitmaken van diezelfde Vlaamse Regering – willen uw ministers individueel elk een andere kant uit, wat overigens eveneens geldt voor de drie meerderheidspartijen, met als noodlottig gevolg dat er niets structureel vernieuwends wordt gerealiseerd in Vlaanderen. Mijn fractie zal deze beleidsverklaring dan ook niet goedkeuren. Ik dank u. (*Applaus bij de oppositie*)

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Voorzitter, minister-president, dames en heren ministers, collega's, ik ben zowaar bijna vergeten waar ik mij bevind na de uiteenzettingen van voorgaande sprekers. Ik ben de laatste om niet te kunnen lachen met humor, maar ik denk dat een Septemberverklaring en het debat daarover, de nodige ernst verdienen.

Beste collega's, de minister-president zei maandag dat Vlaanderen goed is voor bijna 60 procent van de bevolking, 70 procent van het bbp en 80 procent van de export. Vlaanderen is de economische motor van België, zo stelde hij. Dat is juist. Dat zijn feiten. Dat is de realiteit. In elk land geeft men de motor ook alle kansen.

Maar de echte motor van Vlaanderen zijn onze bedrijven en ondernemingen, onze scholen, universiteiten en onderzoeksinstellingen, onze talloze middenveldorganisaties en verenigingen, onze gezinnen en de vele hardwerkende Vlamingen.

Allen samen vormen zij de motor. Die heeft zuurstof en brandstof nodig. Het is onze opdracht daarvoor te zorgen. Collega's, dat is het wat ik althans lees in deze Septemberverklaring.

Twee jaar geleden startte deze regering in moeilijke tijden met grote ambities. Ook de N-VA nam mee het voortouw bij het uitvoeren van datgene waarvan andere entiteiten in dit land enkel kunnen dromen. Het kwam daarnet al uitvoerig, met pro's en contra's, met ja's en neens, aan bod, maar wij zijn er in ieder geval toe gekomen om het budget in evenwicht te krijgen. En dat voor de tweede maal op rij. Dat is uniek in België. Wij behoren bij de top in Europa. En het lag niet alleen aan extra inkomsten. Er werd bespaard: 2 miljard euro, dat is meer dan 8 procent van het totale budget. Daarmee creëren we nu ademruimte, zuurstof, brandstof.

Mijnheer van Rouveroij, de beeldspraak zegt: "De druivelaar brengt pas vruchten als hij eerst is gesnoeid." Ik zou het niet beter kunnen zeggen. Er werd gesnoeid.

De voorzitter: De heer van Rouveroij heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroij: Wat dat laatste betreft, zijn we het eens. Maar nog eens, voor de goede orde: die 2 miljard euro besparingen. U ervaart de schrapping van 700 miljoen euro jobkorting als een besparing. Dan bent u het er ook mee eens dat dit een besparing is ten laste van de werkende Vlaming want het was een korting die hem was toegekend?

De heer Kris Van Dijck: Ik wil daarin zelfs verder gaan, mijnheer Van Rouveroij. U hebt daarnet zeer inventief over de kaasschaaf geciteerd uit Wikipedia. U zegde dat de kaasschaaf wordt gehanteerd wanneer er geen eenduidigheid is, wanneer er geen keuzes kunnen worden gemaakt, wanneer de methode gewoon lineair wordt toegepast. Welnu, collega's, ik wil erop wijzen dat de kaasschaafmethode niet lineair werd toegepast, dat het wel degelijk op basis van voorstellen van de regering en de meerderheid was dat wij onder andere Welzijn en Onderwijs van die kaasschaaf hebben weggehouden. Dat waren zeer duidelijke beleidskeuzes.

Het gevolg van dit alles is dat we nu keuzes kunnen maken. Wij kunnen investeren in de economie, in O&O, in werk, in scholenbouw en infrastructuur. Maar wij investeren ook in een warm en een sociaal Vlaanderen, in welzijn en in een nieuw sociaal beleid. En het kwam vandaag ook al uitvoerig aan bod dat de kindpremie hiervan een van de speerpunten is.

Wij kijken ook naar onszelf. De overheid is, onder aansturing van minister Bourgeois, afgeslankt. Er is voor de eigen overheid 4 procent minder loonkost, 7,5 procent minder werkingsmiddelen, 30 procent besparingen op consultancy en 30 procent op communicatie. Wij blijven deze weg bewandelen. Ook als het over de eigen regering gaat. Er zijn negen ministers voor 6 miljoen Vlamingen. Bijvoorbeeld op het kabinet van minister Muyters zijn er, voor de loodzware domeinen van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, 31 medewerkers. Bij de Brusselse Regering, waar er vijf ministers en drie staatssecretarissen zijn en dus acht uitvoerenden voor 1 miljoen Brusselaars, hebben we staatssecretaris Bruno De Lille, die bevoegd is voor Mobiliteit, met daarbij Gelijke Kansen en Ambtenarenzaken. Hij heeft daarvoor 38 kabinetsmedewerkers. En dan staat er op de website dat hij bevoegd is voor Mobiliteit, met uitsluiting van de bevoegdheid over MIVB, infrastructuur, het openbaar vervoer, het parkeerbeleid en cambio. Je kunt je de vraag stellen wat er dan nog overblijft. Mijnheer Watteeuw, het is een voorbeeld, u moet er niets achter zoeken.

En ten slotte slagen we er ook zelf in, met een parlementsvoorzitter die als eerste en voorlopig enige in dit land de ban breekt wat het statuut betreft en die, zoals we vandaag kunnen zien, nu even hard werkt voor minder loon.

Collega's, we namen de voorbije periode initiatieven en we verzetten samen met de andere meerderheidspartijen bakens. Het pad werd geëffend voor een versterking van de lokale besturen. De bestuurlijke verrommeling wordt een halt toegeroepen. We kozen voor een strikte taakstelling voor de provincies met minder provincieraadsleden. Ook namen we initiatieven inzake onroerend erfgoed. Zoals we vandaag kunnen lezen, wordt daarover nogal wat gebakkeleid, maar het is een sector die goed is voor een toegevoegde economische

waarde van 1 miljard euro, 300 miljoen euro in de bouwsector en meer dan 600 miljoen euro voor toerisme en horeca. We maakten keuzes op fiscaal vlak. We beginnen in eigen beheer met de inning van de verkeersbelasting en vanaf volgend jaar met de vergroening van de belasting op de inverkeerstelling (BIV). Het plan voor wat betreft het zelf innen van successie en registratie wordt klaargemaakt. Het beleidsplan ‘ruimte Vlaanderen’ wordt klaargestoomd en de vereenvoudiging van de regelgeving en procedures met onder andere de omgevingsvergunning, deed eindelijk de administratieve rompslomp verminderen. Ook inzake Werk en Sport werden bakens verzet. En zo, collega’s, zou ik nog wel even kunnen doorgaan.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Mijnheer Van Dijck, u straalt trots uit, maar laten we het heel even hebben over de hervorming van de BIV. Binnenkort zullen we opnieuw heel wat hefboomen voor fiscale autonomie krijgen in Vlaanderen, maar we zien, bijvoorbeeld bij de BIV, dat we veel te laat zijn met de implementatie ervan op Vlaams niveau. Gaat u het engagement aan om als eenmaal de fiscale autonomie meer verschuift naar Vlaanderen, die ook op tijd in te vullen?

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer Sanctorum, als ik trots uitstraal, dan ben ik geslaagd in mijn opzet, want wij zijn trots op deze Vlaamse ploeg.

We moeten inderdaad slagkrachtig zijn om wat naar ons toekomt ook daadwerkelijk zelf uit te voeren. We moeten daartoe alles in het werk stellen.

De heer Hermes Sanctorum: Maar u bent telkens te laat. U pleit voor fiscale autonomie en u doet er uiteindelijk niets mee in Vlaanderen of u bent veel te laat.

De heer Kris Van Dijck: Zeg mij waarmee we te laat zijn, collega.

De heer Hermes Sanctorum: We zijn bevoegd voor de BIV sinds het begin dit jaar. We hebben er een heel rommelige herwerking van gemaakt waarbij we de dieselmotoren zullen stimuleren. De situatie is dus verslechterd. Bovendien zal de regeling pas begin volgend jaar worden ingevoerd.

We hebben fiscale autonomie, maar we vullen die niet in.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Sanctorum, als ik me niet vergis, hebben we een voorstel over de BIV. Ik meen dat u ook weet dat er zoiets bestaat als de adviesraden. We proberen effectief om een draagvlak voor het voorstel te creëren en we zullen onze voorstellen eventueel aanpassen aan de adviezen en ingaan op zaken die het voorstel nog kunnen verbeteren. Dan zullen we een debat voeren in de commissie. Ik nodig u graag uit om daar uw visie op het voorstel te geven. Als we op 1 januari 2012, één jaar na het kunnen invoeren, tot een vergroening komen, dan hebben we mijns inziens heel goed gewerkt hier in het parlement.

Ik nodig u uit om het inhoudelijke debat in de commissie te komen voeren op basis van de teksten die we uiteindelijk zullen indienen. In de Vlaamse Regering zijn we nog bezig met het verwerken van de adviezen die we van de adviesraden hebben gekregen. We zullen daarover eerstdaags opnieuw kunnen communiceren en in het parlement de nodige stukken indienen. Ik meen dat dit de normale werking is in een democratie.

De heer Hermes Sanctorum: Maar natuurlijk is dat een normale werking, maar de waarheid is dat u veel te laat bent met het voorstel. Dat is de realiteit. Durf dat toe te geven, minister.

De heer Kris Van Dijck: Minister-president, ik heb een opsomming gegeven van een aantal punten uit het verleden, maar laten we vooral vooruit kijken. Deze Septemberverklaring stemt ons wat dat betreft, hoopvol. We kunnen ons vinden in de door u naar voren geschoven speerpunten, want er liggen inderdaad heel wat uitdagingen op ons te wachten.

Van mijn spreektijd van vandaag wil ik tevens gebruik maken om de punten naar voren te schuiven die mijn fractie het volgende parlementaire jaar op de voet zal volgen. Het zijn punten die onder de verantwoordelijkheid van verschillende ministers vallen en waarop we met regelmaat initiatieven zullen nemen, of dossiers die we met extra aandacht willen opvolgen.

Eerst, de betaalbare energie. De energiefactuur is in Vlaanderen inderdaad hoog. Maar bovendien moeten we ook inzetten op en meer stimulansen geven aan nieuwe alternatieve energiebronnen. Moet het nog betoogd, minister, dat de N-VA steeds gepleit heeft voor het actieplan groene warmte? We moeten met de Vlaamse Regering een gezonde efficiënte mix vinden om in 2020 de Europese doelstellingen te halen. We moeten ook realistisch zijn. Willen we de vooropgestelde 13 procent hernieuwbare energie halen, dan zullen we een serieus tandje moeten bijsteken. Bij de herziening van het decreet Groenestroomcertificaten houden we meer rekening met een evenwichtige kostenefficiëntiemix.

Voor de N-VA is het zeker verantwoord dat deze regering zwaar investeert in sociale huisvesting. Maar ook hier geldt voor ons het verhaal van rechten en plichten. Voor wat, hoort wat. De sanctioneringsmogelijkheden moeten worden uitgebreid, ook voor de fraudeaanpak. Ook zij die buiten de inkomensgrenzen voor sociale huisvesting vallen, hebben recht op betaalbare huisvesting. Dat realiseren we via een versterkt aanbod van bescheiden woningen met hogere inkomensgrenzen voor de lagere inkomens.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Mijnheer Van Dijck, ik zou graag de visie kennen van de N-VA over het verlengde groeipad voor het bouwen van sociale huurwoningen en over de openstelling van sociale huurwoningen voor mensen met een minder laag inkomen. Dat is precies de omschrijving die we eergisteren in de Septemberverklaring gehoord hebben: “een minder laag inkomen”. Dat is natuurlijk hetzelfde als: mensen met een hoger inkomen hebben recht op sociale huurwoningen. LDD denkt, wij denken, dat op die manier de meest kwetsbare huurders uit de sociale huurmarkt verdrongen worden.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mijnheer Van Dijck, ik hoor u graag spreken over de fraude in de sociale huisvestingssector. U weet dat er in mijn commissie heel concrete voorstellen zijn ingediend die dat soort wanpraktijken moesten aanpakken. Eigenaars van bezittingen in vreemde landen – en meestal zijn dat ook vreemdelingen – die onze sociale huisvestingsmaatschappijen betrekken, moeten worden nagekeken. Toen wij ons voorstel voorlegden aan de commissie, volgde de N-VA ons niet. Hebt u wat dat betreft andere, betere, concretere, zeer realiseerbare initiatieven? Anders bent u een beetje voor de vaak aan het praten.

De voorzitter: Mevrouw Homans heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Mevrouw De Waele, u maakt zich zorgen over de aanpassing van het groeipad in het Grond- en Pandendecreet. Het is zeer realistisch van deze Vlaamse Regering dat ze nu beseft dat het tegen 2020 misschien wel eens moeilijk zou kunnen worden. Ze kiest ervoor om nu al de nodige ingrepen te doen. Wij zijn proactief, wij grijpen in op het beleid. Wij zijn niet te fier om toe te geven dat er af en toe eens een aanpassing nodig is. Daar is totaal niets mis mee.

De verhoging van de inkomensgrenzen is absoluut noodzakelijk voor de financiële houdbaarheid van de sociale huisvestingsmaatschappijen. Dat begrijpt u toch wel? Wij pleiten voor een sociale mix in de huisvestingsmaatschappijen. Er moet een afspiegeling komen van de hele samenleving, zeker in de complexen waar zich af en toe problemen voordoen. We moeten daar niet onnozel over doen. Ik snap niet wat u daar tegen hebt. Maar

als u onze visie meer uitgebreid wilt kennen, raad ik u aan om naar de commissie Wonen te komen. Dan kunnen we het daar nog uitgebreid over hebben.

Ik wil ook nog reageren op de opmerking van de heer Penris over de eventuele eigenaars van onroerend goed in het buitenland. Ik weet dat hij hierover een voorstel van decreet heeft ingediend. Hij weet echter ook dat dit juridisch geen steek houdt.

Op aanraden en op vraag van minister Reynders werk ik in de Senaat aan een wetsvoorstel. Ik heb hierover een aantal schriftelijke vragen gesteld en hij heeft me in zijn antwoorden informatie verschaft.

De partij van de heer Penris is met een aantal gemeenschapssenatoren ook in de Senaat vertegenwoordigd. Zijn fractievoorzitter maakt daar deel van uit. Ik raad de heer Penris dan ook aan alle mogelijke middelen te gebruiken om die vormen van fraude tegen te gaan. Indien hij hier gewoon een voorstel van decreet indient waarvan hij weet dat het juridisch kant noch wal raakt, doet hij niet wat hij moet doen.

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Voorzitter, ik zou even op de woorden van mevrouw De Waele willen reageren. Ik hoop dat we het debat over de bescheiden woningen of de starterswoningen ook nog in de commissie zullen kunnen voeren. Het is natuurlijk de uitdaging ervoor te zorgen dat die woningen niet door de Vlaamse overheid worden gesubsidieerd. De huur moet aan contracten van bepaalde duur worden gebonden. Dit instrument moet ons in verband met het uitgezette groeipad alle garanties bieden dat de aangewezen operatoren in de financieel gezondste context effectief 43.000 bijkomende sociale huurwoningen tot stand kunnen brengen.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, de Vlaamse Regering denkt eraan de inkomensgrenzen voor sociale woningen om bepaalde redenen op te trekken. Ik heb de indruk dat mevrouw De Waele de situatie op het terrein niet zo goed kent. Onlangs is een alleenstaande vrouw met een kind van de wachtlijst voor een sociale woning gehaald omdat ze na een jarenlange werkloosheid een job als poetsvrouw heeft aanvaard. Ik vind dit een gigantische werkloosheidsval. Die vrouw zal het minimumloon verdienen en zal het nog steeds moeilijk hebben om rond te komen. Omdat ze die job heeft aanvaard, heeft ze echter geen recht meer op een sociale woning. Dat is wat wij haar nu vertellen. Ik vind dat verkeerd. Ik vind dat mensen die een dergelijke inspanning leveren, nog steeds in een sociale woning terecht moeten kunnen.

Ik vraag me trouwens af of mevrouw De Waele al eens in een sociale woonwijk is geweest waar niemand een job heeft en niemand de burens nog enig perspectief op beter en op meer kan bieden. Dat is nergens goed voor. De mensen worden daar mistroostig van. Ze krijgen het idee dat de samenleving hen heeft opgegeven en dat er geen hoop of toekomst meer is. Ik vind het een goede zaak dat in sociale woningen ook mensen wonen die een job hebben of een opleiding volgen. Zij kunnen hun buurman zeggen dat er nog hoop is, dat er nog mogelijkheden zijn en dat het weer beter kan gaan. Ik zal hiervoor blijven ijveren.

De bezorgdheid om de allerarmsten deel ik zeker en vast. Om hier iets aan te doen, bouwen we woningen bij. Het plan is en blijft ambitieus. Er komen zelfs 6000 woningen bij. Ik geef toe dat we het tijdspad moet bijstellen. De reden is eenvoudig. De woningen die het gevolg van het Grond- en Pandendecreet zijn, blijven papieren woningen omdat de huisvestingsmaatschappijen worden ondergefinancierd.

We moeten een keuze maken. We kunnen tegen 2020 al die woningen op papier in orde krijgen en in de realiteit vaststellen dat er niets gebeurt. Iedereen weet dat momenteel bouwprojecten worden stilgelegd. Ik krijg elke dag te horen dat een project niet kan worden voortgezet. Misschien moeten we onze ambities bijstellen. We moeten het aantal bescheiden

woningen verhogen, maar het tijdspad tot 2023 laten lopen. Dit kan ervoor zorgen dat elk plan voor elke woning effectief kan uitmonden in een woning die door iemand met een belangrijke woonnood kan worden bewoond.

Daarnaast heeft de Vlaamse overheid de huurpremie goedgekeurd. Mensen met een erg laag inkomen die hierdoor langere tijd op de wachtlijst komen te staan, krijgen het recht op een financiële tussenkomst die bovendien per kind ten laste wordt verhoogd. Dit geld moet hen in staat stellen de huur op de private markt te betalen.

Volgens mij voeren we een logisch beleid, dat goed zorgt voor wie het nodig heeft en hun tegelijkertijd vraagt zo actief mogelijk aan de maatschappij deel te nemen. We straffen de mensen niet wanneer ze een job aanvaarden. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, het verhaal van minister Van den Bossche klinkt volgens mij wat te optimistisch. In het licht van het grond- en pandenbeleid moeten gemeenten een sociaal objectief van 9 procent halen. Ik heb de eerste cijfers ondertussen opgevraagd. Hieruit blijkt dat gemeenten die dit sociaal objectief willen bereiken, alle reglementen gebruiken om in de eerste plaats woningen voor gezinnen en dus voor tweeverdieners te bouwen. Van alle mensen die op de wachtlijsten staan, is 56 procent alleenstaand. Amper 24 procent van de woningen die worden gebouwd, is voor alleenstaanden bedoeld.

Waarom, minister? Omdat er de strijd is om de tweeverdiener. Het is electoraal en fiscaal veel interessanter om in een sociale woning ook een gewoon gezin met kinderen te hebben en niet enkel alleenstaanden. Als ik dan dit regeerakkoord lees en u hoor zeggen dat we woningen gaan bouwen voor gezinnen met een minder hoog inkomen, denk ik dat dat andermaal een maatregel is waarbij de allerarmsten, zij die het het moeilijkst hebben op de woningmarkt, uit de boot vallen. En u moet niet afkomen met uw huurpremie. Dat is 'too little, too late' en voor een veel te klein deel van de bevolking.

Voorzitter, vandaag hebben meer dan 300.000 mensen op basis van hun inkomen recht op sociale huisvesting. Meer dan 300.000 mensen hebben het op dit moment dus moeilijk om hun woonkost te betalen. Daar doet deze regering structureel niets aan.

Minister Freya Van den Bossche: Wat u zegt over die alleenstaanden, klopt niet helemaal. In stedelijk gebied is het voor een alleenstaande makkelijker om snel een sociale woning te verkrijgen en voor een gezin met kinderen erg moeilijk. In landelijk gebied is het omgekeerde het geval. Daar zijn er voornamelijk gezinswoningen. Die wachtlijsten zijn inderdaad niet altijd even lang voor dezelfde typologie aan mensen. We kunnen proberen daar in het uitvoeringsprogramma meer rekening mee te houden. De problematiek stelt zich dus echter anders in de steden dan in landelijk gebied.

Wat u zegt over de huurpremie, vind ik erg jammer. U vindt een premie van 100 euro per maand, vermeerderd met 20 euro per kind, 'too little, too late'. Dat is ongeveer evenveel als de kindpremie, maar dan per maand en niet per jaar. Maal twaalf dus. En dat vindt u dan 'too little, too late'. Die huurpremie is er bovendien enkel voor de allerarmste gezinnen. Dat is toch net wat u vroeg over de kindpremie? En toch is het weer niet goed. Ik vind dat een beetje intellectuele eerlijkheid u, als oppositielid, zou sieren. (*Applaus bij de meerderheid*)

Mevrouw Mieke Vogels: Minister, u beschuldigt mij van intellectuele oneerlijkheid. U weet ook dat het verschil tussen een gemiddelde huurprijs op de private woningmarkt en de sociale woningmarkt 200 euro bedraagt. Met uw 120 euro rijdt u dat gat niet dicht.

Verder zal uw huurpremie worden uitgekeerd aan mensen die al vijf jaar wachten op een sociale woning. Dat is een kleine groep in vergelijking met de 300.000 mensen die vandaag moeilijkheden hebben, een kleine groep die niets zal helpen aan de toenemende

uithuiszettingen en dakloosheid in het rijke, warme Vlaanderen van de minister-president. Als u om intellectuele eerlijkheid vraagt, geldt dat voor beide kanten. (*Applaus bij Groen!*)

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, ik zal u vertellen wat de precieze reden is waarom u mensen met een hoger inkomen in de sociale huurmarkt zult toelaten. U hebt dat al in de pers verklaard en de minister-president heeft dat hier eergisteren ook verklaard. U zult dat doen om de sociale huisvestingsmaatschappijen financieel gezond te houden, om hen met andere woorden meer geld in de kas te laten krijgen.

Minister, aanziet u het als een kerntaak om meer inkomsten te genereren voor de sociale huisvestingsmaatschappijen, of is het uw bedoeling om ervoor te zorgen dat kwetsbare huurders in de sociale huurmarkt een dak boven hun hoofd krijgen?

De heer Kris Van Dijck: Voorzitter, ik wil de collega's eerst graag duidelijk maken waar ik nu eigenlijk mee bezig ben. Het is niet mijn ambitie om over elk van de speerpunten die de N-VA naar voren wilt schuiven voor volgend jaar, vandaag reeds het debat te beslechten. Ik wil dat wel, maar dat hoeft voor mij echt niet. Ik wil elk debat aangaan. Ook mijn fractiegenoten staan te popelen om hun zeg te doen over elk van die beleidsdomeinen. Wat ik hier vandaag naar aanleiding van de Septemberverklaring wil doen, is die zeven belangrijke punten naar voren te schuiven. Ik nodig jullie allemaal uit om daar te gepasten tijde in de commissies verder over te discussiëren. Ook de andere punten zullen onderwerp van discussie zijn. Dat is maar goed ook.

Een derde punt dat voor ons heel belangrijk is, is een weg waarop veel is gebeurd, maar waarop nog veel dient te gebeuren, en dat is de weg van de inburgering. De hervorming van de sector wordt de belangrijkste uitdaging binnen het inburgeringsbeleid. Voor de N-VA-fractie moet dit resulteren in meer efficiëntie, klantgerichtheid, een hogere effectiviteit en een versterking van de hele sector.

Het staat buiten kijf en de feiten tonen het dagelijks aan dat de druk op de Vlaamse Rand blijft toenemen. De – wat we noemen – ‘problemen’ van de Rand deinen uit, verder dan de gemeenten die grenzen aan de gemeenten die aan Brussel grenzen, de afbakening van de zogenaamde randgemeenten. Je moet ziende blind zijn om niet te merken dat op sociologisch vlak het potje Brussel overkookt. Vlaamse maatregelen dringen zich op, niet alleen voor de minister bevoegd voor de Vlaamse Rand, maar voor alle ministers. Ik denk aan Welzijn, Werk, Onderwijs. Het is een aandachtspunt dat we met de nodige urgentie zullen opvolgen.

Ik houd het kort over de problematiek van de mobiliteit. Het blijft een belangrijk aandachtspunt. Het gaat dan niet enkel over het investeren in missing links. Ook de strategische spoorvisie voor Vlaanderen is belangrijk. We moeten komen tot een volwaardig spoornetwerk voor zowel personen als goederenvervoer.

Over het luik innovatie is het merendeel in het parlement het eens, denk ik. O&O is ontegensprekelijk de motor van onze economie. Het is dan ook cruciaal dat de Vlaamse Regering er nu met dit beleid voor kiest om extra te investeren in onze kenniseconomie voor 60 miljoen euro. Zoals daarstraks in het debat al aan bod kwam, neemt deze Vlaamse Regering het engagement op om ook in de toekomst innovatie als prioriteit te blijven beschouwen. Maar we weten allemaal dat meer geld op zich niet voldoende is. Het is niet het enige. We moeten ook de juiste keuzes maken over waar we ons geld aan besteden. Dat is niet altijd een gemakkelijke keuze. Innovatie is voor een groot stuk koffiedik kijken. Het is keuzes maken voor de toekomst, maar je weet niet altijd wat de juiste inzet is. Daarom zullen wij als fractie blijven pleiten voor een optimalisatie van ons innovatie-instrumentarium.

Het vorige parlementaire jaar, voorzitter, heeft de Commissie Jeugdzorg zeer goed werk verricht. Dit jaar moeten we erop inzetten die conclusies hard te maken. Veel te veel jongeren vallen nog tussen de mazen van het net. Jeugdzorg in Vlaanderen heeft die extra stimulansen nodig.

Minister-president, dat zijn een aantal aandachtspunten waarop we, zoals gezegd, de volgende maanden extra zullen focussen. Zijn er nu ministers zoals minister Smet die mogen denken dat ze gerust zijn, omdat de N-VA niets zal zeggen over Onderwijs? Nee, die geruststelling kan ik u niet geven. Ook Onderwijs, Waterbeleid en noem maar op blijven de nodige aandacht vragen.

Tot slot, collega's, wil de N-VA de behoeder blijven van een assertief beleid. Elke regering, waar ook, dient te opereren vanuit zelfrespect en met de nodige assertiviteit te handelen. In dit land is dat zeker ook het geval. Concreet betekent dat voor Vlaanderen, zoals het ook geschreven staat in de Septemberverklaring: geen tekorten, geen overschotten. Het betekent ook systematische screening van bevoegdheidsoverschrijdingen en optreden waar nodig. Er is ook bijzondere aandacht voor waar het nodig is, bijvoorbeeld, minister Smet, de extra middelen voor scholenbouw in Brussel.

Minister-president, ik sluit af. De basiswoorden in uw Septemberverklaring zijn zeer duidelijk: "Nu durven groeien". De besparingen van de voorbije twee jaar bieden ons die kans. De akker was klaargemaakt, geploegd en geëgd en er werd gezaaid. Laat ons beginnen met oogsten. We zijn er immer klaar voor om het regeerakkoord verder loyaal en zeer correct uit te voeren.

De voorzitter: De heer Van Der Taelen heeft het woord.

De heer Luckas Van Der Taelen: Mijnheer Van Dijck, sorry dat ik u bij het einde van uw speech onderbreek, maar u had het in uw inleiding over een belangrijk thema. U had het over de Rand en het probleem van het overkokende Brussel. U noemde een paar terreinen op waarvan u hoopt dat de Vlaamse Regering er zal op inzetten, in de strijd voor een betere toekomst voor de Rand. Kunt u dat een beetje ontwikkelen? Op welke terreinen moet de Vlaamse Regering volgens u inzetten?

De heer Kris Van Dijck: Ik ga één voorbeeld geven dat ik vrij goed ken. Als wij in Brussel inzetten op de ondersteuning van niet-Nederlandstaligen, dan stel ik vast dat die problematiek zich in de brede Vlaamse Rand evenzeer stelt en dat wij moeten blijven inzetten op de vernederlandsing van leerlingen en van jonge mensen die werk zoeken in Vlaanderen zodat ze voldoende Nederlands kennen om een plaats te vinden op de werkvloer in Vlaanderen en in Brussel.

De heer Luckas Van Der Taelen: Sorry dat ik nog een kleine aanvulling vraag. U weet dat de scholen in Halle-Vilvoorde overvol zijn en steeds overvoller zullen worden. Begrijp ik u dan goed dat het de bedoeling is dat de Vlaamse Regering nog meer gaat investeren in die scholen en eventueel zelfs scholen gaat bijbouwen om de internationalisering van de Rand op te vangen?

De heer Kris Van Dijck: Het heeft niet alleen te maken met bijbouwen, maar ook met een voorrangbeleid en met keuzes maken van wie er in deze scholen terecht kan.

Ik nodig u uit om dat debat ten gronde in de commissie te voeren.

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Mijnheer de fractieleider van de N-VA, mijnheer Van Dijck, het verwondert mij toch enigszins en het slaat me feitelijk met verstomming dat u erin slaagt om een hele toespraak over de Septemberverklaring te houden en geen woord te zeggen over de nieuwe Financieringswet, geen woord over het akkoord rond Brussel-Halle-Vilvoorde. Nochtans heeft mijn rechterbuur, de heer De Wever, een hele week lang het vuur geopend – terecht overigens – op de toch wel vele toegevingen die daar werden gedaan en op het feit dat deze beide akkoorden voor Vlaanderen – en dus ook voor de Vlaamse Regering – een regelrechte ramp zijn.

De N-VA toont hier weer zijn Januskop. Aan de ene kant is er de pitbull De Wever die op het federale niveau de oppositie moet voeren en aan de andere kant de schoothond Van Dijck die

de N-VA in de Vlaamse Regering moet houden. Die schizofrenie wordt langzaam maar zeker onhoudbaar en u wordt steeds ongeloofwaardiger als N-VA. U kunt niet de ene dag komen verklaren dat het akkoord dat uiteindelijk de basis zal zijn voor de werking van deze Vlaamse Regering in de toekomst, het slechtste akkoord ooit is voor Vlaanderen en de andere dag daaruit geen enkele politieke conclusie trekken en hier blijven doen alsof er geen vuiltje aan de lucht is.

Dat is niet nieuw. Ik zie dat minister Bourgeois vandaag op de voorpagina van De Morgen net hetzelfde doet. “Ik zie geen enkel probleem. We blijven in de Vlaamse Regering. Er zijn voorlopig geen schendingen van het Vlaams regeerakkoord.” Hoe staat dat in verhouding met de scherpe kritiek van uw eigen partijvoorzitter Bart De Wever – die deze namiddag eindelijk eens is opgedaagd, waarvoor dank – in vele kranten en in de media? (*Opmerkingen van de heer Bart De Wever*)

Daar twijfel ik niet aan, mijnheer De Wever, maar het is wel zo. Ik had daar van de N-VA eens graag een antwoord op gehad. Wat is het nu? Het is kiezen of delen. In het Antwerps zegt men: eieren of joeng. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Lode Vereeck: Ik was tot dezelfde conclusie gekomen. Mijnheer Van Dijck, ik heb u rustig beluisterd en ben verbaasd dat u niet terugkomt op de belangrijke uitspraken die uw voorzitter heeft gedaan. Mijn vraag is dan ook dezelfde: is de tekst van minister-president Peeters die u intussen hebt kunnen bestuderen conform het regeerakkoord? In welke mate zijn die compatibel?

De heer Sas van Rouveroij: Ik stel dezelfde vraag, maar formuleer ze wel anders. Mijnheer Van Dijck, aan het begin van uw betoog zei u dat u niet helemaal wist waar u zich bevond. Ik heb de indruk dat u dat nog altijd niet weet. U bevindt zich in het Vlaams Parlement en we hebben het over de Septemberverklaring. Die gaat niet alleen over 2012: de meerjarenplanning gaat tot 2014. We hebben het hier over de toekomst van Vlaanderen. Op dit eigenste moment wordt over de toekomst van Vlaanderen onderhandeld. De eerste resultaten schijnen volgens uw voorzitter niet hoopvol te zijn. Mijn vraag aan u is of u het daarmee eens bent. Als u het daarmee eens bent, hoe vindt u dan dat de Vlaamse Regering zich moet wapenen tegen die hold-up?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Die laatste vragen zijn de vragen van de dag. Om een groot staatsman te citeren: quid N-VA? Ik heb nog een bijkomende vraag over het beleid in de Vlaamse rand dat door N-VA hoog in het vaandel wordt gedragen.

Mijnheer Van Dijck, u had het daarnet over een voorrangbeleid. Wat bedoelt u daar precies mee? Als u dan zegt dat er alleen Nederlandstaligen zullen worden aanvaard of grotendeels zullen worden aanvaard in de dorpsscholen in de Vlaamse Rand, dan zijn we niet goed bezig. We moeten net die Franstalige anderstaligen lokken naar die Nederlandstalige scholen om hen Nederlands bij te brengen waarvoor zij extra ondersteuning nodig zullen hebben. Daar ben ik het helemaal mee eens, maar wat houdt dat voorrangbeleid precies in?

De heer Kris Van Dijck: We hebben het niet over Brussel, maar over de Vlaamse Rand. Mijn fractie vindt dat kinderen in hun eigen omgeving naar school moeten kunnen gaan. Als ik het heb over een school in Halle, dan vind ik dat jongeren in Halle voorrang hebben op jongeren uit Braine-l'Alleud. Dat bedoel ik daarmee.

En dan is er de vraag die blijkbaar heel Vlaanderen bezighoudt: quid N-VA? Wij discussiëren hier vandaag over de Septemberverklaring en over het beleid van de Vlaamse Regering. Zodra er duidelijkheid is over federale akkoorden die implicaties hebben voor Vlaanderen, dan zal dit parlement ervoor zorgen dat dit debat hier te gepasten tijde wordt gevoerd. Op dit moment gaat het over de Septemberverklaring van deze Vlaamse Regering die wij ten volle steunen. Voor sommigen, mijnheer Dewinter, is de enige vraag naar aanleiding van de

federale onderhandelingen wat er zal gebeuren met de N-VA. We moeten ervoor zorgen dat het over meer dan dat gaat. Deze Vlaamse Regering doet het helemaal niet slecht. Vlaanderen is een zeer interessant beleidsniveau om beleid te voeren. (*Applaus bij de meerderheid*)

De heer Filip Dewinter: Mijnheer Van Dijck, u verwijt de heer Vereeck een stand-upcomedian te zijn, maar aan u is toch ook een belangrijk humorist verloren gegaan. Wat u op het eind van uw betoog vertelt, raakt kant noch wal. Het is bijzonder hypocriet en het getuigt van weinig verantwoordelijkheidszin om een hele week lang terechte kritiek uit te oefenen op wat er tot stand is gekomen rond BHV en de Financieringswet. De heer De Wever heeft het zelfs over pure volksverlakkerij. Hij zegt dat het leugenaars en bedriegers zijn en er is geen overeenstemming met het Vlaams regeerakkoord. U rept daar echter met geen woord over.

U kunt niet van twee walletjes blijven eten. U moet duidelijkheid bieden. Als u alleen de bedoeling hebt om electoraal te scoren en de confrontatie met het federale niveau te zoeken, terwijl u hier rustig blijft zitten alsof er geen vuiltje aan de lucht is, dan doet u aan kiezersbedrog.

Meer nog, u legitimeert de financieringsakkoorden, u legitimeert het akkoord over BHV en u bezorgt Elio Di Rupo en zijn Parti Socialiste een alibi om gezellig voort te doen zoals ze nu bezig zijn. U bent de beste bondgenoot van de PS en van Elio Di Rupo indien u in deze Vlaamse Regering blijft zitten en u hen het alibi geeft door dat te doen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: Voorzitter, ik denk dat ik mijn fractieleider duidelijk heb horen zeggen dat wij te gepasten tijde onze beslissingen zullen nemen, bijvoorbeeld als we de teksten van akkoorden kennen. Het valt me echter op dat het Vlaams Belang al zit te popelen en uit alles wat er gebeurt maar één ding onthoudt en maar één partij viseert: niet de partijen die federaal die akkoorden aan het maken zijn, maar de N-VA. (*Rumoer en opmerkingen bij het Vlaams Belang*)

Dat is het enige dat de heer Dewinter kan onthouden, namelijk dat de N-VA zo snel mogelijk uit die Vlaamse Regering zou moeten verdwijnen. Het is mij een raadsel welke grote verdienste dat zal hebben voor de Vlaamse zaak. Mijnheer Dewinter, u stelt dat we dat alleen doen om electoraal te scoren. Die overweging zal u zelf niet vreemd zijn. Met de Vlaamse zaak en het dienen ervan heeft dat heel weinig te maken. Ik stel dat elke keer vast. (*Applaus bij de N-VA*)

De heer Lode Vereeck: Mijnheer Van Dijck, ik hoor u zeggen dat u moet wachten op de definitieve teksten, maar u hebt toch al uw cijferwerk gedaan? Enkele dagen geleden heeft uw partij een informele persbijeenkomst bijeengeroepen, waarop u met het hoofd van uw studiedienst al het cijferwerk hebt voorgedaan. Ik denk zelfs dat minister Muylers de cijfers is komen toelichten, als N-VA'er, niet als minister van Financiën en Begroting. U kunt nu dus toch wel al een standpunt innemen. Voor u is het al voldoende duidelijk. U hebt de berekeningen gemaakt. U bent er zelfs mee naar de pers gegaan.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Voorzitter, ik begin het stilaan te leren. Als ik als laatste een toespraak van pakweg vijf bladzijden wil houden, dan moet ik ongeveer zestien bladzijden schrijven. De rest mag ik dan schrappen, omdat dit al aan bod is gekomen.

Minister-president, ministers, collega's, de onzekerheid bij de bevolking was een kernelement in het betoog, of een deel ervan, van de heer Crombez. Minister-president, ook in uw toespraak was er een opvallend zinnetje, dat ik trouwens een mooi zinnetje vond: "Wij moeten nu vermijden dat de zomer van de onzekerheid uitmondt in een winterse recessie." Het deed me wat denken aan Shakespeare. U weet wel, Richard III en 'the winter of our

discontent'. 'De zomer van de onzekerheid' vind ik mooi klinken. Ik denk echter dat er iets anders is. Onzekerheid begint zowat de kernkwaliteit te worden van deze Vlaamse Regering: onzekerheid over de loyaliteit van de coalitiepartners, onzekerheid over de communautaire positie, onzekerheid over welke richting u uit wilt, onzekerheid over wat belangrijk is of niet.

Minister-president, is het de onzekerheid die ervoor zorgt dat u geen positie kiest in het communautaire proces dat gaande is? Ik begrijp écht niet waarom u geen stelling inneemt. U, als minister-president van de grootste deelstaat van België, zou dat toch moeten doen. Of men nu voor of tegen de federale onderhandelingen is, iedereen weet dat wat er aan het gebeuren is, belangrijk is voor Vlaanderen. Het zal een grote impact hebben. Het lijkt me uw verantwoordelijkheid om duidelijk te maken wat uw positie en de positie van uw regering is. Bent u nu voor of tegen wat er federaal gebeurt? En zeg me niet dat u niet weet wat er in die teksten staat. U weet dat wel degelijk. Meer zelfs, uw voorzitter verzette geen stap zonder u te consulteren, terecht overigens. Ik heb me laten vertellen dat de onderhandelaars zelfs wisten wanneer u ging slapen, omwille van die consultaties. In de feiten hebt u mee onderhandeld over de federale akkoorden en die akkoorden goedgekeurd. Als CD&V'er gaat u akkoord, als minister-president weet u van niets. Ik vind dat dit uw reputatie van krachtig bestuurder ondermijnt.

Ons land heeft een regering nodig, ook op het federale niveau. Het is welletjes geweest. 472 dagen, dat is genoeg. De sociaal-economische en ecologische problemen eisen dringend onze aandacht op. Dat hebt u ook aangegeven, minister-president. We zien nu de krijtlijnen van wat voor ons een eerbaar en verdedigbaar communautair akkoord is. Wie nu niet durft te springen, zal het allicht nooit doen, of heeft stiekem of openlijk een totaal andere agenda.

Brussel-Halle-Vilvoorde wordt gesplitst, er komt meer fiscale autonomie, er worden veel bevoegdheden en middelen overgedragen. We hebben nu nood aan een Vlaamse Regering die zich op een positieve wijze inschrijft in deze hervorming en die het maximale wil puren uit de nieuw verworven hefboomen voor Vlaanderen.

De Vlaamse Regering heeft de voorbije maanden en jaren niet echt bijgedragen tot de pacificatie, eerder integendeel. Welnu, het is nu het moment om een nieuwe toon aan te slaan en kleur te bekennen.

Dat is ook mijn boodschap aan de N-VA. Op het federale niveau is de N-VA de grootste Vlaamse partij. Dat brengt verantwoordelijkheden mee. Ik hoop dat de N-VA alsnog leiderschap wil tonen en constructief wil meedenken in wat er te gebeuren staat. Indien niet, dan kan ik alleen maar de woorden gebruiken van een vertegenwoordiger van een klein land op de klimaatconferentie in Bali, die ten aanzien van de grote belangrijke Amerikaanse delegaties stelde: "If you are not willing to lead, then get out of the way."

Voorzitter, collega's, mijn fractie gaat voor een verstandig Vlaams verhaal zonder complexen. We gaan voor samenwerking in plaats van eindeloze conflicten. We willen het idee van een nieuw samenwerkingsverband rond Brussel mee vormgeven. We streven naar een cultureel verdrag tussen Vlaanderen en Wallonië. We gaan ook uitdrukkelijk voor oplossingen voor de Brusselaars en de Brusselse Vlamingen. Nu de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde eindelijk een feit is, gaan we voor een nieuw elan in het Vlaamse beleid in de Vlaamse Rand, met echte oplossingen om de Franstalige burgers die in Vlaanderen wonen, beter te integreren.

Minister-president, de eerste zin van uw toespraak was: "Weest waakzaam, ik vrees de Grieken, ook als ze met geschenken aankomen." Nu had uw toespraak wel iets van een geschenkenlijst. In uw verklaring pakt u, bijna traditiegetrouw, uit met een waslijst van kleinere en grotere prioriteiten. Dat heet voor ons: de vis verdrinken. U bracht uw Septemberverklaring met het nodige enthousiasme, maar uiteindelijk zat er erg weinig profiel in. Het leek wel een omgekeerde kaasschaaf: allemaal kleine brokjes.

Voor mij en mijn fractie is het absoluut niet duidelijk wat nu in het komende jaar de accenten zijn die u wilt leggen. Waar liggen de klemtonen? Bovendien komt er wat sleet op de in uw toespraak voorbij zoevende containerbegrippen: het warme Vlaanderen, een sociaal Vlaanderen, een sterker Vlaanderen, Vlaanderen in Actie, de kenniseconomie, het Nieuw Industrieel Beleid, Europese topregio. We hebben het allemaal zo dikwijls gehoord, maar het wordt zo weinig concreet gemaakt.

Minister-president, mijn fractie wil de nieuwe bevoegdheden die overkomen naar Vlaanderen, maximaal inzetten voor een duurzame toekomst. Het beleid op het vlak van grote steden, wonen, energiebesparing, verkeersveiligheid en grote handelsvestigingen willen we niet alleen Vlaams, maar ook groen inkleuren. We denken aan een sociaal woonbeleid, meer armslag voor de steden, sterkere impulsen voor energiebesparing, meer ambitie op het vlak van verkeersveiligheid en de bescherming van lokale winkelkernen.

We vragen uw aandacht voor drie prioriteiten. Het is in de discussie tussen mevrouw Vogels en minister Van den Bossche al duidelijk geworden dat sociale woningen en wonen voor ons enorm belangrijk zijn. In Vlaanderen wachten meer dan 75.000 gezinnen op een sociale woning. De laatste tien jaar zijn de private huurprijzen met een derde gestegen. Vlaanderen telt 300.000 woningen met een slechte woonkwaliteit. We vragen u daarom prioritair in te zetten op beter en betaalbaar wonen in Vlaanderen. Als Vlaanderen alle hefboomen in handen krijgt, met name de huurwetgeving, zijn er geen excuses meer. Het aandeel sociale woningen moet fors de hoogte in, maar ook wonen op de private huurmarkt moet weer betaalbaar worden.

Vlaanderen kan ervoor zorgen dat er een maximumfactuur komt voor de huur. U beloofde ons maandag 6000 extra sociale woningen voor gezinnen met een minder laag inkomen. Wij vonden dat een erg vreemde uitdrukking. Wij maken ons vooral zorgen over de gezinnen met een minder hoog inkomen als het over sociale huisvesting gaat.

Het Vlaamse woonbeleid moet dringend werk maken van nieuwe uitdagingen. De vergrijzing en vergroening van de bevolking, nieuwe woonvormen, verdichting in steden en behoud van het buitengebied. In die zin willen wij creatief meedenken over het gebruik van de ruimte in Vlaanderen.

Minister-president, u weet maar al te goed dat de voorziene 30 miljoen euro niet zal volstaan om tegelijk het probleem van de kleinere kleuterklassen en het capaciteitstekort op te lossen. Alleen al daarom wijs ik nogmaals op de absurditeit van de kindpremie. Dat geld zouden we anders en beter kunnen inzetten voor het wegwerken van tekorten in de kinderopvang, of om echt werk te maken van een volwaardige omkadering in het basisonderwijs. U hebt er blijkbaar geen enkel probleem mee om uw regeerakkoord met voeten te treden als het over leerzorg gaat. U laat toe dat uw minister van Onderwijs het Leerzorgdecreet aan de kant legt.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik stel voor dat we dat in de commissie verder uitwerken. Ik heb ook de indruk dat de heer Watteeuw het regeerakkoord na twee jaar nog altijd niet goed gelezen heeft. Daar staat letterlijk in dat wij de opdracht hebben gekregen om te kijken of er een maatschappelijk draagvlak was om het kader van leerzorg, zoals het toen op tafel lag, in te voeren. We hebben heel actief naar dat draagvlak gezocht en hebben vastgesteld dat het er niet is.

We hebben als regering meteen beslist om de problemen daar op te lossen en 22 maatregelen genomen om de acute uitdagingen op het terrein aan te pakken. U kunt dus niet zeggen dat wij het regeerakkoord schenden. Wij voeren het uit.

U spreekt ook over een volwaardige omkadering van het basisonderwijs. Ik stel voor dat u die voorstellen nog eens goed bekijkt. Het is de eerste keer sinds meer dan twintig jaar dat we in het basisonderwijs een aanwendingspercentage van 100 procent hebben. We gaan bovendien

elk jaar 52 miljoen euro extra investeren in het basisonderwijs, en daarnaast nog eens 17 miljoen euro, gespreid over drie jaar, voor de overgang. Wij geven dus wel degelijk een volwaardige omkadering in het basisonderwijs, zowel in absolute aantallen als in relatieve. Het mooiste bewijs daarvan is dat er 1300 kleuteronderwijzers en -onderwijzeressen bij komen.

Ik wil u dat gerust op een ander moment in alle rust nog eens allemaal uitleggen.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, ik weet dat we het in de commissie nog over leerzorg zullen hebben, maar één citaat van u tijdens de commissievergadering wil ik de zaal niet onthouden. U zei dat het creëren van een draagvlak voor leerzorg u te veel energie zou kosten. “Ik stop mijn energie liever in andere dingen”, zei u. Dat was een slag in het gezicht van mensen met een beperking.

Een draagvlak kun je zoeken. Als u een draagvlak wilt, kunt u daarvoor zorgen, minister.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, het is helaas niet de eerste keer dat ik bijzonder ontgoocheld moet zijn in mevrouw Meuleman. Ik ben nu eenmaal zo opgevoed dat eerlijkheid het langst duurt. (*Gelach. Opmerkingen van mevrouw Elisabeth Meuleman*)

Ja, ik weet in welk soort scholen ik dat geleerd heb. Voor mij is dat heel belangrijk: eerlijk duurt het langst, mevrouw Meuleman. Wat heb ik gezegd en in welke context? Ik heb gezegd dat we de afgelopen twee jaar geprobeerd hebben om een draagvlak te vinden voor leerzorg. Dat is in de afgelopen legislatuur niet gebeurd. Dat is ook de afgelopen twintig jaar niet gebeurd. Geen enkele van mijn voorgangers is erin geslaagd om daar een draagvlak voor te vinden.

Je kunt dan nog twee, drie jaar proberen om daar een draagvlak voor te vinden, terwijl er op hetzelfde moment andere fundamentele dossiers op tafel liggen, zoals de hervorming van het secundair onderwijs, de hervorming van het deeltijdse kunstonderwijs, het lerarenloopbaanpact. Dat zijn allemaal fundamentele dossiers voor de toekomst van ons onderwijs, waar we heel veel tijd en energie voor nodig hebben. Als ik dan moet kiezen tussen dossiers waarin we vooruitgang boeken en een dossier waarvan men zegt dat er de komende maanden en jaren geen draagvlak voor zal zijn, is de keuze die wij gemaakt hebben, heel rationeel en verstandig.

Nogmaals: het is niet omdat wij het grote en brede leerzorgkader niet invoeren dat wij de problemen niet zullen oplossen. Ik denk dan aan de plaats van kinderen met autisme in het onderwijs. Wij zullen voor hen extra omkadering aanbieden. Met minister Vandeurzen zullen wij de standaardisering van de protocollen doorvoeren om de doorverwijzing naar het buitengewoon onderwijs tot zijn normale proporties te herleiden, en ook voor de controle erop zorgen. Ik denk ook aan het inclusief onderwijs en het concept van de ‘redelijke aanpassingen’, dat in onze wetgeving moet worden vertaald. Dat zullen wij allemaal wél realiseren. U mag dus niet heel tendentius beweren dat wij leerzorg en zorgnood in het onderwijs niet belangrijk vinden. Wij zullen de problemen oplossen.

Alleen heb ik vastgesteld dat de tijd helaas nog niet rijp is om het brede kader in te voeren. Als de drie vakbonden u een brief schrijven waarin zij zeggen dat zij het niet zien zitten en het signaal geven dat het bijna onmogelijk is om een akkoord te bereiken, en die brief bovendien ook nog publiceren, dan verkies ik toch de grondige hervorming van het secundair onderwijs en het leerkrachtenloopbaanpact te realiseren.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Ik kijk erg uit naar de begroting en naar de extra middelen waarin u wilt voorzien om ondersteunende maatregelen te nemen, zodat ook in Vlaanderen inclusief onderwijs werkelijkheid wordt. Op dit ogenblik hinken wij erg achterop. U weet dat er gigantisch veel doorverwijzingen naar het buitengewoon onderwijs zijn. Die zijn de

afgelopen jaren erg toegenomen. Er zijn maatregelen nodig, maar ik vrees dat die er niet zullen komen. U hebt leerzorg ten grave gedragen en ik ben daar bijzonder verbolgen over.

De heer Filip Watteuw: Minister, ik kan u in alle vertrouwen meedelen dat mevrouw Meuleman ons heeft gezegd dat u haar ook al dikwijls hebt teleurgesteld. Zij deed dat met overtuiging. Ik kom zelf ook uit een school waar eerlijkheid een mee te geven centrale waarde is, en ik geloof haar. Zo is zij over uw benadering van gelijke onderwijskansen en van meertalig onderwijs erg ontgoocheld.

Minister Pascal Smet: Geeft u eens een voorbeeld. Maakt u het eens concreet.

De heer Filip Watteuw: Ik denk dan bijvoorbeeld aan het Steunpunt GOK.

Minister Pascal Smet: Gaan we die oude koe uit de gracht halen? Vindt u een instelling die niet voor een toegevoegde waarde zorgt, belangrijker dan het feit dat wij elk jaar 208 miljoen euro extra voor het GOK-beleid vrijmaken? Dankzij de hervorming van het basisonderwijs is de omkadering op basis van leerlingenkenmerken nu structureel verankerd. En dan hebt u het over een paar 100.000 euro voor een steunpunt waaraan wij overigens nog steeds middelen geven om onderzoek te verrichten! U zult een ander voorbeeld moeten geven.

De heer Filip Watteuw: Het is typisch dat u iets waaraan u geen belang hecht, een oude koe noemt. Ik stel vast dat de Vlaamse Regering het meertalig onderwijs in Vlaanderen geen eerlijke kans geeft.

Minister Pascal Smet: Hebt u de Talennota wel gelezen? U zegt zaken die niet kloppen. U zegt dat het meertalig onderwijs in Vlaanderen geen eerlijke kans krijgt. Deze Vlaamse Regering heeft nochtans beslist dat meertalig immersieonderwijs in het secundair onderwijs in Vlaanderen en Brussel mogelijk wordt. Onder de vorige regering was dat niet het geval, maar nu dus wel. Wij willen onze kinderen immers voorbereiden op een leven in een internationale context. Dat is ook de reden waarom wij hebben beslist dat in het hoger onderwijs ook het Engels als onderwijstaal zal worden ingevoerd. Ik vrees dus dat u geen voorbeeld kunt geven.

De heer Luckas Van Der Taelen: Ik zal u een voorbeeld geven waarom wij ontgoocheld zijn. U kent de studies over het immersieonderwijs, al hebt u de neiging om wetenschappelijke studies naast u neer te leggen. Als u echt zou willen om onze kinderen meertalig te maken, dan weet u toch dat u te laat bent wanneer u daar in het secundair onderwijs begint aan te werken? Dat is wel interessant. Maar studies van professor Van De Craen van de VUB wijzen erop dat hoe jonger de kinderen zijn, hoe meer zij openstaan voor het aanleren van andere talen en dat andere talen aanleren zelfs stimulerend kan zijn voor het aanleren van de eigen moedertaal.

U weigert om het immersieonderwijs in te voeren op het laagste niveau, in de kleuterklassen. Daar is immersieonderwijs het productiefst. Als u wilt weten waarom wij ontgoocheld zijn, minister, dan is het omdat u weigert om in Vlaanderen, in tegenstelling tot wat men doet in Wallonië, immersieonderwijs te geven daar waar het thuishoort, namelijk op het laagste niveau, in de kleuterklas en in het lager onderwijs. Daarover zijn we inderdaad ontgoocheld. Als u nu durft toe te geven dat u dat niet wilt of niet mag doen, dan kunnen we als vrienden uit elkaar gaan vandaag.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: We zijn vooral teleurgesteld, minister, omdat u zoveel blaait, maar zo weinig wol geeft. Er is die hele Talennota. Meertaligheid is inderdaad mogelijk in het lager onderwijs, op woensdag en op zaterdag en met 0 euro. Ik daag de scholen uit om dat maar eens te doen. Dat is telkens uw probleem.

Minister Pascal Smet: Ik kan alleen maar vaststellen dat mevrouw Meuleman in de traditie leeft waarbij men om nieuw beleid te voeren, met nieuw geld moet afkomen. Dat vinden sommigen. Ik behoor tot degenen die vinden dat als je geld hebt, je bekijkt hoe je dat geld zult uitgeven en je afvraagt of je dat geld niet op een andere manier kunt uitgeven. Dat is voor

mij ook verstandig beleid, zeker in tijden wanneer het geld niet uit de lucht komt te vallen en we geen valiezen vol geld hebben.

Mevrouw Meuleman, ik ben er voorstander van dat we met de scholen kijken hoe we bestaand geld op een andere manier kunnen uitgeven. Dat kan! (*Opmerkingen van mevrouw Elisabeth Meuleman*)

Er zijn op dit moment in Vlaanderen al veel scholen die dat doen of willen doen! Dus het kan. Als u die nota goed gelezen zou hebben, zou u hebben gezien dat we dat onder andere gaan betalen door de hervorming van het OKAN-onderwijs (Onthaalonderwijs Anderstalige Nieuwkomers) en door scholen toe te laten, trouwens ook op vraag van uzelf in de commissie Onderwijs – ik hoop dat u dat nog niet vergeten bent – om dat samen te brengen. Zo gaan we dat betalen. Ik heb destijds geleerd dat je dat zo kunt doen.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, als ik u mag geloven, dan hebt u tijdens onze vakantie alle knelpunten die er waren in het onderwijs, aangepakt. Ik ben dan ook heel erg benieuwd om in het najaar met u de gesprekken aan te gaan over het tekort aan leerkrachten, de ongekwalificeerde uitstroom, het spijbelgedrag, de gelijke onderwijskansen, de studiekeuzebegeleiding. Elk van die thema's hebt u verwezen naar ofwel het loopbaan debat van de leerkracht, ofwel naar de hervorming van het secundair onderwijs. Als ik uw uitleg nu mag geloven, dan hebt u al die problemen opgelost met de omkadering van het lager onderwijs en met de Talennota. Ik kijk heel erg uit naar de debatten in het najaar. En ik beloof u, minister, ik zal niet met vakantie gaan.

De heer Filip Watteeuw: Voorzitter, ik heb een eerlijke poging gedaan om het goed te maken tussen minister Smet en onze fractie, maar ik denk dat het niet meer goed komt tussen de minister en mevrouw Meuleman. Ik begrijp mevrouw Meuleman in dezen.

Minister Pascal Smet: Dat is wel heel sterk een 'ongelijkekansenopmerking', dat u als man dat gaat uitmaken. Dat vind ik ongelooflijk, mijnheer Watteeuw.

De heer Filip Watteeuw: Minister, er zijn geen euro's meer.

Minister-president, een derde punt is dat we u ook steun vragen voor het creëren van duurzame, groene welvaart. Infrastructuurwerken en andere investeringen moeten daarop gericht zijn. U weet dat we de grootste vragen hebben bij miljardeninvesteringen in missing links en nieuwe autowegen. We hebben ook vragen bij de strategische investeringssteun.

Een belangrijk punt is de groene innovatie. In verband met de transformatie van de Vlaamse economie vraagt de SERV nadrukkelijk om meer strategische keuzes op het vlak van groene innovatie. De SERV zegt: "Het beleid in Vlaanderen is momenteel te zeer versnipperd waardoor het beleidsvraagstuk van de vergroening gefragmenteerd wordt aangepakt. Wallonië heeft het 'Plan Marshall 2.vert' gelanceerd waarbij een van de assen focust op de verduurzaming en vergroening van haar economie, ondernemerschap en tewerkstelling." U zult natuurlijk verwijzen naar Vlaanderen in Actie, maar dat overtuigt ons niet, dat overtuigt het bedrijfsleven niet, dat overtuigt de vakbonden niet en zelfs sommige van uw ministers blijkbaar niet.

De SERV maakt zich ook grote zorgen over onze competitiviteit op het vlak van energiekosten. Het middenveld stelt tegelijk de vraag of de armsten niet zullen opdraaien voor de grote kosten van de investering in slimme meters. Onze fractie vraagt een aanpak van dit probleem. Investeringen in een slim energienet en meer lokale autonomie op het vlak van stroom- en vooral warmteproductie zijn nodig. Dit moet gebeuren zonder dat steeds opnieuw de energiefactuur de hoogte wordt ingejaagd. Blijven voortdoen zoals we nu bezig zijn, is geen optie.

Als we echt willen kiezen voor een duurzame energietransitie en tegelijk voor een betaalbare energiefactuur voor burgers en bedrijven, zal de Vlaamse overheid hiervoor nieuwe middelen moeten uittrekken.

Vlaanderen heeft alles te winnen bij een ambitieuzer klimaatinvesteringsbeleid, dat in Europees verband mikt op 30 procent minder CO₂-uitstoot tegen 2020. Zo zullen we klaar zijn om met een duidelijk engagement aan te treden bij de klimaatonderhandelingen in Durban en volgend jaar in Rio. Vlaanderen moet het voortouw durven te nemen om ecologische maar ook om economische redenen. Volgens ons is dat besef, minister-president, nog niet voldoende in uw regering doorgedrongen. U lijkt af te remmen, ook op andere beleidsniveaus. Wij roepen u met aandrang op om ook dit achterhoedegevecht te staken en om ook hier met open vizier de keuze te maken voor een economie van de toekomst.

Positieve keuzes maken op communautair en sociaal-economisch vlak: dat is wat nodig is. Minister-president, dat is onze oproep aan u. We zijn vandaag 843 dagen na de Vlaamse verkiezingen, 843 dagen met een regering op drift. Zorg dat ook Vlaanderen een echte, samenhangende regering krijgt, een regering met een toekomstproject dat meer inhoudt dan de loutere optelsom van losse flodders en cadeautjes. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, beste collega's, ik wil iedereen danken die heeft bijgedragen tot dit vijf uren durende debat over de Septemberverklaring, hoewel sommige bijdragen niet meteen daarop betrekking hadden. Maar iedereen heeft hier natuurlijk 'freedom of speech'.

Ik heb, samen met mijn collega's van de Vlaamse Regering, zeer aandachtig geluisterd naar alle toespraken. Er werden soms heel pertinente vragen gesteld. Mijn collega's hebben ze beantwoord. Op sommige momenten ging het er zeer humoristisch aan toe. Ik weet niet waar de heer Vereeck nu naartoe is. Wellicht heeft hij al meteen enkele aanbiedingen gekregen.

Maar het gaat hier natuurlijk wel over serieuze zaken. Met de Septemberverklaring duidt de Vlaamse Regering het nieuwe politieke jaar. Wij werken daar de volgende weken en maanden hard aan, natuurlijk in samenspraak met dit parlement.

Ik wil hier een aantal zaken nog eens duidelijk onderstrepen, rekening houdend met de opmerkingen die werden geformuleerd.

Een eerste opmerking luidt dat wij geen keuzes zouden maken. Dit is volstrekt onjuist. Het is zelfs zo dat diegenen die ons verwijten dat wij geen keuzes maken zelf langs de ene kant zeggen dat wij meer moeten saneren en langs de andere kant dat wij meer moeten uitgeven. Er steken paradoxen in de toespraken van diegenen die zeggen dat er keuzes moeten worden gemaakt. (*Applaus bij de meerderheid*)

Beste collega's, ik zeg hier nog eens in alle duidelijkheid dat deze regering resoluut kiest voor investeringen. Deze regering kiest resoluut voor een begroting in evenwicht. Deze regering kiest resoluut voor een sociaal-economisch en ecologisch verantwoord beleid. Ik kan dat aantonen met cijfers. Want ook hier is het toch zeer eigenaardig dat men vaststelt dat deze regering niets doet, terwijl de cijfers aantonen dat wij zeer snel uit de economische crisis zijn gekomen, dat we op de ranking inzake werkzaamheids- en werkgelegenheidsgraad van de zeventiende naar de veertiende plaats zijn geklommen, dat wij onze export opnieuw sterker hebben doen opleven, dat de investeringen vanuit het buitenland sterk zijn toegenomen. Niet alleen de Vlaamse Regering heeft daartoe bijgedragen, dat wil ik hier onderstrepen. Dat zijn allemaal zaken die aantonen dat de Vlaamse economie en de Vlaamse dynamiek de laatste tijd ongelooflijk sterk zijn geweest. U kunt dus niet tegelijkertijd zeggen dat de Vlaamse Regering enerzijds wat aanmoddert en anderzijds, op basis van deze cijfers, vaststellen dat het goed gaat met Vlaanderen – godzijdank, zou ik zeggen.

We zullen verder investeren, we zijn een investeringsregering. We hebben wat de reguliere investeringen betreft in 2011 3,5 miljard euro uitgegeven. We zullen in 2012 3,6 miljard euro uitgeven. We blijven een investeringsregering omdat het zo belangrijk is, zeker in onzekere tijden, om als Vlaamse Regering resoluut de investeringen op heel wat vlakken onverkort door te trekken.

Dames en heren, we zijn ook een regering die het budget bewaakt en die ervoor zorgt dat de begroting in evenwicht is, dit jaar, volgend jaar en de jaren die daarop volgen. U kunt wel smalletjes doen en dat theoretisch noemen, maar dat is volstrekt onjuist. Deze begroting is in evenwicht in 2011 en de begroting van 2012 zal ook in evenwicht zijn.

En dan is er een heel eigenaardige discussie. U zegt dat we onvoldoende provisies hebben aangelegd. Bekijkt u dat nu even wat beter. De conjunctuurprovisie bedraagt 40 miljoen euro, de provisie naar aanleiding van de invoering van het Rekendecreet en nieuwe dringende investeringen 70 miljoen euro, betaalincidenties en waarborguitwinning 50 miljoen euro, bijkomende inleg voor het fonds voor lasten uit het verleden 42,9 miljoen euro en de marge op de indexprovisie 20 miljoen euro. In het totaal zit voor 222,9 miljoen euro aan provisies in de begroting 2012! En dan zegt men dat we onvoldoende provisies hebben aangelegd.

Mijnheer van Rouveroij, dat is meer dan het bedrag van 220 miljoen euro dat u noemde en dat we zouden moeten aanleggen in het kader van het bbp, de conjunctuurprovisie die voormalig minister Van Mechelen heeft aangelegd in het verleden. Het gaat om 222,9 miljoen euro.

De vraag is natuurlijk wat we met het geld zullen doen. We hebben afgesproken dat we in februari, wanneer de parameters duidelijk zijn en we dit kunnen monitoren, zullen bekijken in welke mate we deze provisies nog verder moeten aanhouden. Het is juist dat de bijkomende capaciteit voor scholen een heel dringende zorg is. Het eerste wat we zullen doen als blijkt dat we de provisies niet langer op hetzelfde volume moeten aanhouden, zal daarin investeren zijn. En minister Schauvliege heeft ook gelijk. We hebben hier discussies gevoerd over schade bij overstromingen. We zullen zo snel als mogelijk, wanneer blijkt dat de provisies niet of in mindere mate nodig zijn, ook daarin investeren.

Maar wat krijgen we dan als reactie in bepaalde betogen van de oppositie? Ten eerste wordt er gezegd dat we onvoldoende provisie aanleggen. 222,9 miljoen euro! Ten tweede zullen de provisies niet betaald of gestort worden aan de federale overheid. Het is natuurlijk zo dat ze in de Belgische context mogen worden meegerekend wanneer men daarvan melding moet maken bij Europa en op andere plaatsen. Dat zij zo. Maar beweren dat we geen provisies aanleggen of willen aanleggen omdat ze kunnen worden meegerekend bij België, en opmerken, mijnheer van Rouveroij, dat wij daar met 6 miljoen euro Vlamingen deel van uitmaken, dat is natuurlijk echt een verkeerde voorstelling van de zaken!

De vraag is hoeveel van die provisies we zullen moeten aanwenden. U hebt gelijk dat we nu op 1,6 procent groei in 2012 zitten. U hebt gelijk: 0,1 is 20 miljoen en naargelang de economische groei lager is dan 1,6 procent, zullen we provisies moeten aansnijden, maar het is toch belangrijk dat we vanuit de Vlaamse dynamiek en bezorgdheden maximaal provisies hebben aangelegd.

En dan hebben we ook nieuw beleid: 230 miljoen euro. Dat is heel belangrijk en daar zitten keuzes in. Iedereen zegt, van de OESO tot de adviesorganen, dat we in deze moeilijke tijden een en-enbeleid moeten voeren. We moeten niet alleen saneren, mijnheer Vereeck, dat zou volstrekt onjuist zijn. We moeten investeren als regering en een aantal bijkomende maatregelen treffen. Minister Muylers zal een werkgelegenheidsakkoord sluiten waarin nu al minstens 30 miljoen euro opzij staat om ervoor te zorgen dat we samen met de sociale partners ons beleid verder kunnen voeren op basis van dat bedrag.

We hebben in de zorg extra middelen uitgetrokken om dat allemaal mogelijk te maken. We doen dat met de intentie en de vaste overtuiging dat dit beleid een mix is van bijkomende

initiatieven, dat ideaal is om een antwoord te bieden op die onzekere tijden waarin we leven. Ik hoop samen met u dat dat zo snel mogelijk opgelost geraakt.

Dan is er natuurlijk de jobkorting. Ik heb samen met mijn collega's in de vorige regering beslissingen genomen. Dat was terecht, ik sta daar nog altijd achter. We hadden toen ook zeker de intentie om de werkloosheidsval op te heffen. Niet wij hebben gezegd dat het geen ideaal middel was, maar de academici van de K.U.Leuven. Zij hebben dat bekeken en besloten dat de jobkorting voor de werkloosheidsval geen oplossing bood.

Als men in de problemen zit, moet men geen dividend uitkeren als een jobkorting. Dan moet men de belastingverlaging via de jobkorting intrekken. Eén, het is niet het efficiënte antwoord op de werkloosheidsval. Twee, we moeten een begroting in evenwicht hebben. Maar dat heeft niets te maken met het niet gebruiken van de fiscale mogelijkheden die Vlaanderen nu al heeft: dat heeft alles te maken met een efficiënt en effectief beleid.

Collega's, ik wil niet verder uitweiden over het gezinsbeleid. Iedereen heeft daarop gereageerd. Ik sta 100 procent achter de verdere uitvoering van een preventief Vlaams gezins- en gezondheidsbeleid. Minister Vandeurzen doet dat via een globale benadering, met een globaal pakket: de sociale bescherming van Vlaanderen. Eén element daarvan is de kindpremie. Ik betreur dat daar zo nadrukkelijk over gediscussieerd werd. U moet het geheel in ogenschouw nemen. U mag onze intentie en ambitie niet uit het oog verliezen.

Er is gesproken over het Zorgfonds. Het staat heel expliciet in de Septemберverklaring dat we in 2012 de problematiek van de financiering van het Zorgfonds zullen oplossen. Dat is onze zorg en we zullen daar verder aan werken.

Het klopt niet dat we geen duidelijke keuzes maken, we kiezen voor een mix aan maatregelen. De oppositie voegt daar alleen maar zaken aan toe, en neemt er geen af.

U beweert dat we geen visie hebben. Wij waren de eersten in Europa die met Vlaanderen in Actie een plan opmaakten voor 2020. Europa is nadien gevolgd met een programma Europa 2020. Dat is bijna 'copy paste' van het ViA. Kom ons toch niet vertellen dat we geen visie hebben! Alles staat daarin en er wordt hard aan gewerkt om dat ook uit te voeren. De stelling dat deze Vlaamse Regering geen visie heeft, is volstrekt onjuist. Elke bladzijde van het regeerakkoord staat voor de realisatie van ViA.

Wat hier ook uitgebreid aan bod kwam, zijn de federale deelakkoorden. Voor deze Vlaamse Regering is het heel belangrijk dat het Vlaams regeerakkoord en de Octopusnota onverkort overeind blijven, en dat er geen tegenstrijdigheden zijn tussen het Vlaams regeerakkoord en de federale akkoorden.

Hoe ver zal de copernicaanse omwenteling worden gerealiseerd? Hoe ver zullen we staan als alle akkoorden afgesloten zijn? Dat is een heel pertinente vraag. Ik heb het hier al honderd keer gezegd: de toetssteen van elk akkoord zal het Vlaams regeerakkoord en de Octopusnota zijn. Het is natuurlijk zeer wijs en verstandig om het geheel te bekijken vooraleer daar standpunten in te nemen.

Om Friedrich Hegel te citeren: "Das Wahre ist das Ganze." Dit betekent dat we alle aspecten moeten kennen voor we een definitief oordeel kunnen vellen. Het is heel gevaarlijk hier op basis van geruchten of van onvoldoende of onvolledige informatie uitspraken over te doen.

Ik kan verzekeren dat de Vlaamse Regering hierover, indien dit nodig zou blijken, een of meerdere bijkomende ministerraden zal houden. We zullen dan nagaan hoe we met die bijkomende bevoegdheden en met de gemaakte afspraken zullen omgaan. Dat is zeer belangrijk. Ik ben er immers van overtuigd dat Vlaanderen een volwassen deelstaat met veel dynamiek is. Die bijkomende bevoegdheden moeten ons de kans bieden nog een coherenter beleid dan in het verleden te voeren. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Voorzitter, het lijkt me zinloos op alle aspecten te repliceren. Het debat is gevoerd. De standpunten zijn gekend en de posities zijn ingenomen. Ik wil de minister-president enkel van repliek dienen met betrekking tot het laatste punt dat hij naar voren heeft gebracht. Dat punt is immers zeer onrechtvaardig en oneerlijk.

Wat hij ons net heeft verteld, is niet correct. Hij mag de oppositie en in feite ook de meerderheid niet voor dommeriken houden. Hij mag hier niet verklaren dat hij niet van de inhoud van de deelakkoorden op de hoogte is. Indien hij daarvan niet op de hoogte zou zijn, zou hij, zoals ik in mijn toespraak reeds heb verklaard, een onverantwoord en slecht politicus zijn. Hij zou de functie van minister-president niet waard zijn.

Het is immers zijn taak daarop toe te zien. Dat is niet enkel zijn taak als lid van CD&V en als hooggeplaatst christendemocraat, dat is ook zijn taak als minister-president van de Vlaamse Regering. Hij moet daarvan op de hoogte zijn. Ik verwijt hem zelfs dat hij niet mee aan de onderhandelingstafel zat om ervoor te zorgen dat het Vlaams regeerakkoord en de Octopusnota werden uitgevoerd.

Uiteraard is de minister-president op de hoogte van de deelakkoorden. Hij is veel beter op de hoogte dan wij allemaal samen. Dat is logisch en normaal. In feite schiet hij hier ook niet op ons of op de oppositie. C'est une guerre par des personnes interposées. Hij schiet langs de oppositie op de N-VA. Hij zegt ons dat wij hier niet over die deelakkoorden moeten debatteren en dat wij hem niet mogen verwijten dat ze niet goed zijn of dat ze niet met de Octopusnota en het Vlaams regeerakkoord overeenstemmen. In feite bedoelt hij dat de N-VA haar mond moet houden. De ministers en de voorzitter van de N-VA moeten zwijgen. Zij maken deel uit van de Vlaamse Regering. De minister-president moet de oppositie niet verwijten wat zijn eigen regeringspartners op dit ogenblik volop doen. Ze halen het akkoord dat uiteindelijk de basis voor de verdere werking van zijn regering vormt, terecht onderuit.

Als repliek op wat de heer De Wever daarnet heeft verklaard, wil ik verklaren dat wij de bondgenoot van de N-VA zijn als het erop aankomt dit federale akkoord over de financiering, BHV en aanverwanten met de grond gelijk te maken. (*Opmerkingen*)

Dat is geen vergiftigd geschenk. Wij willen echter eerlijke bondgenoten in dit gevecht. We willen bondgenoten waarvan we weten dat we erop kunnen rekenen en die niet proberen uit alle ruiven te eten. Het is het een of het ander. Het is kiezen of delen. Het is, in de taal van de heer De Wever, "quid N-VA?" Dit is de basis voor de verdere werking van de Vlaamse Regering tot 2014. De N-VA kan het akkoord over de financiering, BHV en aanverwanten op federaal vlak niet afbranden en afschieten en tegelijkertijd hier gewoon verder gaan alsof er niets aan de hand is.

Ik zal dat blijven aanklagen, tot spijt van wie het benijdt, mijnheer De Wever. Ik wil namelijk politiek eerlijk zijn en op de meest maximale manier deze slechte Financieringswet en deze slechte regeling van BHV bestrijden: hier, in het Vlaams Parlement, en aan de overkant, in het federale parlement. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer van Rouveroij heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroij: Minister-president, u zegt dat wij geen keuzes maken. Hoewel u ze al kent, zal ik er nog een paar opsommen. Ten eerste gaan wij niet voor de kindpremie, met een kostprijs van iets meer dan 15 miljoen euro. Wij gaan voor het opbouwen van reserves en het afbouwen van schuld. Dat betekent concreet dat in onze begroting de schuldaflossing niet zou groeien. In uw begroting groeit ze in 2012 met meer dan 10 miljoen euro – alleen de intresten die erbij komen op de schulden die u vorig jaar ook al bijkomend bent aangegaan, namelijk 400 miljoen euro. Dit jaar gaat u nog eens 195 miljoen euro extra schulden aan. In totaal betaalt u, minister-president, en alle Vlamingen met u, 243 miljoen euro rente. Dat is een groeiend probleem. Wij zouden dat afbouwen, wat alleen kan als je schuld afbouwt.

Wij gaan niet voor het Vlaams Energiebedrijf. Als je die 200 miljoen daar niet in investeert, is dat niet-recurrent, dat besef ik wel. Het is alleszins een eenmalige som die je voor andere doeleinden kunt gebruiken. We gaan voor een verhoging van de kostendekkingsgraad bij De Lijn. Als je dat min of meer ernstig wilt doen, heb je 20 tot 30 miljoen meer ontvangsten die je dan kunt gebruiken voor het wegennet.

We gaan ook voor een beheersing van de endogene groei van de Vlaamse overheid. Wat bedoel ik met endogene groei? Als je de uitgaven in 2010 bekijkt, kost de Vlaamse overheid 25,1 miljard euro. In 2012 is dat 26,8 miljard euro. Dat is een groei met 1,7 miljard euro. Ik weet heus wel dat daar een hele reeks niet-samendrukbare groei-elementen in vervat zijn. Dat is waar. Niet alles is echter niet-samendrukbaar. Open Vld zou hier voor een krimp gaan, net om ons te wapenen tegen het naderende onweer. Wij zouden bijvoorbeeld geen nieuw agentschap oprichten in het kader van de sociale bescherming, maar het volledig laten ressorteren onder het bestaande intern verzelfstandigd agentschap Zorg. Wij kiezen niet voor loketten kinderopvang, maar voor een e-loket. Mensen die geen internet hebben, kunnen dan terugvallen op de sociale huizen binnen de gemeentebesturen.

We zouden vaker een beroep willen doen op de civiele samenleving en op de private sector. De investeringssubsidies die u geeft, zijn niet allemaal ten onrechte. Ze zijn niet allemaal een zandbak of ballenbad van de minister-president. Toch kunt u daar veel selectiever in zijn en beperken tot de sleutelsectoren. U moet nu geen opsomming geven uit het verleden. We kijken naar het heden. Het gaat over selectiviteit in tijden van schaarste.

Minister-president, u moet even eerlijk zijn. U spreekt over 222 miljoen euro provisies. In één adem zegt u erbij dat dat een zak geld is voor het geval dat het slecht zou gaan, dat de groei zou afnemen. Wat is die 222 miljoen euro dan precies? In de begroting zit er 40 miljoen euro conjunctuurprovisie. Dat geld staat inderdaad klaar om die moeilijkheden op te vangen. Er is ook 50 miljoen euro voor betaalincidenten. Dat is toegewezen geld. Er is 60 miljoen euro voor de gevolgen van het Rekendecreet en dringende investeringen. Dat is toegewezen geld. Ten slotte is er 70 miljoen euro betaalkredieten.

Regeren betekent dat je vooruitziend moet zijn. Ik hoop dat het zich niet voordoet, maar stel dat de groeivertraging groter is dan 0,2 procent. De buffer is 40 miljoen euro. Stel dat we naar een groei gaan van 1 procent. Volgens sommige verwachtingen is dat zelfs nog optimistisch. Waarop gaat u dan interen? De essentie van een conjunctuurprovisie is dat ze niet bestemd, maar vrij beschikbaar is. Gaat u dan interen op de betaalincidenten? Dat lijkt mij niet verstandig. Gaat u dan interen op de dringende investeringen? Dat lijkt mij ook niet verstandig. Op het Rekendecreet?

Minister-president, u veroorzaakt op dat moment een vorm van paniekvoetbal, en daar is niemand mee gebaat. Een conjunctuurprovisie in de tijd van de heer Van Mechelen was een onbestemde, niet-geaffecteerde som geld beschikbaar voor het ogenblik dat de tijden bar werden. Wanneer het allemaal beter uitviel dan verwacht, was het beschikbaar voor nieuw beleid.

De onderhandelaars, waaronder uw partij, met betrekking tot de federale staats hervorming hebben lang en succesvol geknokt voor meer fiscale autonomie voor de deelstaten, onder andere voor de deelstaat Vlaanderen. Ik ben een beetje bang voor wat u met die fiscale autonomie gaat doen. Een zeer onvolmaakte variant op hetzelfde thema, maar wel een variant, was in feite de jobkorting. Ik zie u knikken, minister Muyters, en terecht. Maar het eerste wat deze Vlaamse Regering heeft gedaan, was die jobkorting afschaffen. Ik ben eens benieuwd wat u gaat doen zodra wij als deelstaat die fiscale autonomie mogen aanwenden.

U hebt op twee jaar tijd 2,9 miljard euro extra middelen gekregen. Dat cijfer wordt niet ontkend. 2,9 miljard euro meer ontvangsten: dat blijkt uit uw eigen documenten. Daar mag u aan toevoegen: 700 miljoen euro door de afschaffing van de jobkorting. Dat is een vorm van belastingverhoging. In totaal hebt u op twee jaar tijd een budget beschikbaar gekregen van

3,6 miljard euro. Daar zouden wij andere dingen mee gedaan hebben dan de dingen die u ermee doet. We zijn dus niet overtuigd. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister-president, ik wil absoluut geen semantische discussie voeren, maar er is natuurlijk wel een verschil tussen provisie en buffers. Ik heb de vraag ook gesteld of deze conjunctuurprovisie een buffer is, maar die is in het debat niet beantwoord.

Uw provisie is goed. U legt provisie aan voor onder andere indexsprongen en betaalkredieten. Daar staan wij volledig achter. Maar een buffer, zoals de collega zegt, wordt onbestemd opgebouwd voor slechte tijden. Het is een soort van toekomstfonds voor als het bijvoorbeeld zou mislopen met de Gemeentelijke Holding of met Dexia. Ik hoop dat dat allemaal niet gebeurt. Het is geld dat onbestemd is.

Ik heb daarstraks in het debat ook gevraagd wat u gaat doen met die 40 miljoen euro conjunctuurprovisie als het allemaal goed loopt met Vlaanderen. Gaat u dat alsnog opsouperen, of gaat u dat in een vast fonds onderbrengen? Die buffers moeten voor mij groter. Niet de provisie, die is goed, ik ondersteun dat beleid volledig. Maar er zijn geen echte buffers. Wij willen echte buffers.

In het verleden heb ik al gezegd waar er volgens mijn partij nog meer geld kon worden gehaald. Minister Lieten, u herinnert zich dat, denk ik. U hebt toen gezegd dat wij als enige partij zeiden waar er verder gekort kon worden. Dat heeft inderdaad te maken met de zelfdekkingsgraad van De Lijn. U kent dat lijstje ondertussen. Ik hoop dat daarmee het mogelijke misverstand over provisie en buffers en waar wij voor staan, is opgelost. Dat is wat er ontbreekt bij deze regering.

Wat de toekomst van uw regering betreft, zei u daarnet opnieuw iets – ik zou zeggen – bijna heel grappig: “De toetssteen zal de Octopusnota zijn.” Zal zijn? U hebt die nota’s over BHV en de Financieringswet. U kunt nu al de evaluatie maken of dat conform de Octopusnota is. U kunt dat nu hier duidelijk zeggen. Maar dat zeggen, terwijl we weten dat de N-VA-voorzitter daar een ander idee over heeft, zou wel eens voor problemen kunnen zorgen in uw regering. Het viel me trouwens op dat de heer De Wever hier, net zoals ik, niet tijdig was, maar ook niet applausseerde. Dat is misschien toch een teken aan de wand. (*Applaus van de heer Bart De Wever*)

De voorzitter: De heer Watteuw heeft het woord.

De heer Filip Watteuw: Minister-president, ik vraag me af met welk recht u zich de Vlaamse dynamiek toe-eigent: de dynamiek van Vlaanderen, van de ondernemers, van de burgers, van de verenigingen. U eigent zich dat toe. De economische cijfers zijn wat ze zijn en ze zijn positief. Ik vind het iets te gemakkelijk om dat volledig op uw conto te schrijven.

Als u dat doet, als u dat wilt doen, dan moet u dat ook doen voor de cijfers over fijn stof, voor de stijgende armoedecijfers, voor het stijgend aantal zelfmoorden, voor de woonproblemen. Als u zich de positieve cijfers toe-eigent, moet u zich ook de negatieve cijfers toe-eigenen.

Als het over visie gaat, verwijst u altijd naar ViA. Voor mij is ViA meer een catalogus van projecten. Als ik zie hoe moeilijk het industrieel beleid van de grond komt – er is al van alles geweest: een staten-generaal, een groenboek, een witboek, er is nu zelfs een industrieraad, maar ik zie geen concrete maatregelen ten voordele van de industrie en ten voordele van een groene industrie –, dan is dat een bewijs van een gebrek aan visie.

Op het communautaire vlak houdt u de boot af. Ik heb natuurlijk ook wel door dat u met de rem op moet werken en dat u niet alles kunt zeggen wat u wilt zeggen. Dat heeft natuurlijk te maken met de samenstelling van uw regering. Eigenlijk zou de Vlaamse Regering op het federale vlak nu het voortouw moeten nemen en maken dat we eigenlijk tot een pacificatie komen. Het is doodjammer dat u dat niet kunt.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, ik denk dat in de commissies nog uitgebreid kan worden ingegaan op een aantal zaken.

Mijnheer van Rouveroy en mijnheer Vereeck, ik heb de provisie allemaal opgesomd. Ook minister Muylers heeft daarstraks toegelicht dat de betaalkredieten 265 miljoen euro hoger zijn dan de beleidskredieten. De vraag is in welke mate die provisie zullen moeten worden aangewend voor datgene waarvoor ze zijn ingeschreven. Bijvoorbeeld, de marge op indexprovisie is 20 miljoen euro enzovoort. We moeten in februari nagaan waar we staan en zeer zorgvuldig oplistten waar de parameters naartoe gaan. Het is natuurlijk het totaalpakket van 222,9 miljoen euro dat voor een deel zeer gealloceerd zal zijn omdat er volgens het Rekendecreet geen doorschuivingen meer kunnen zijn. Wat mij betreft, zit er op het totaalpakket aan provisie een grotere marge dan de 40 miljoen euro aan conjunctuurprovisies. Als we lager zakken dan 1,6 procent economische groei, dan zullen we dat aanpakken. Ik herhaal nog eens dat er voor 265 miljoen euro aan betaalkredieten is, hoger dan de beleidskredieten.

U moet correct zijn over de jobkorting. Toen het economisch en budgettair moeilijk was en er geen evenwicht was, heeft deze Vlaamse Regering de moed gehad om te stoppen met de jobkorting. Wij gaan hopelijk positieve tijden tegemoet en dan zullen we zien wat we doen. Als het federale niveau de kortingen op de personenbelasting eens had herbekeken, dan had men misschien nu niet zo'n gat in de federale begroting gehad. *(Applaus)*

Collega Watteeuw, ik neem niet alleen het goede tot mij, maar ook datgene wat ons zorgen baart. Het is juist dat de problematiek van fijn stof en andere belangrijke uitdagingen zijn waar we de juiste antwoorden moeten op geven. Maar het is onjuist dat u zegt dat er niets gebeurt voor de industrie. U weet dat er een TINA-fonds is, met 200 miljoen euro. U weet dat die projecten verder worden onderzocht. Er is al een hele weg afgelegd, niet alleen met woorden maar ook met daden en met harde euro's. Dat komt onvoldoende aan bod.

Ten slotte is er de vraag "Quid N-VA?" Ik begrijp die vraag en ook de media spelen daar een beetje op in. Het is volstrekt onjuist om op deelakkoorden die zo belangrijk zijn voor Vlaanderen, te snel te reageren en niet te wachten tot alle elementen duidelijk zijn, om dan duidelijke taal te spreken. *(Opmerkingen)*

Ik verwijt de oppositie niets. Ik zeg alleen maar dat het belangrijk is dat wij het Vlaams regeerakkoord doen respecteren en dat het belangrijk is de Octopusnota maximaal te realiseren. Op het juiste moment zal daarover met alle elementen kunnen worden beraadslaagd. Diegenen die zagezegd wel over de teksten beschikken, weten zeer goed dat een aantal zaken nog verder moet worden uitgeklaard en het dus niet mogelijk is om daar uitspraken over te doen.

Deze Vlaamse Regering heeft de wil en de ambitie om ook dit politiek jaar te realiseren wat er in de Septemberverklaring is opgenomen. Ik hoop dat daar tijdens de komende maanden in deze plenaire vergadering en in de commissievergaderingen nog uitgebreid over gediscussieerd kan worden. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, minister-president Kris Peeters heeft gevraagd dat wij ons bij hoofdelijke stemming zouden uitspreken over de verklaring van de Vlaamse Regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2012.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

63 leden hebben ja geantwoord;
45 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
65 leden hebben ja geantwoord;
49 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge keurt het Vlaams Parlement de verklaring goed. (*Applaus bij de meerderheid*)

■

VLAAMS INSTITUUT VOOR VREDE EN GEWELDPREVENTIE

Benoeming van een lid van de raad van bestuur

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is overeenkomstig artikel 7 van het decreet van 7 mei 2004 houdende oprichting van een Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie bij het Vlaams Parlement de benoeming van een lid van de raad van bestuur van het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie, ter vervanging van mevrouw Anne Walraet, ontslagnemend, destijds op voordracht van de Vlaamse Interuniversitaire Raad benoemd.

De Vlaamse Interuniversitaire Raad heeft bij brief van 14 maart 2011 mevrouw Gita Deneckere voorgedragen.

Vraagt iemand hieromtrent nog het woord? (*Neen*)

Aangezien het aantal kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, verklaar ik mevrouw Gita Deneckere benoemd tot lid van de raad van bestuur van het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

- *De vergadering wordt geschorst om 16.30 uur.*
- *De vergadering wordt hervat om 16.43 uur.*

■

ACTUELE VRAAG van de mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de protestactie van de motorrijders tegen de onveilige weginfrastructuur

ACTUELE VRAAG van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de protestactie van de motorrijders tegen de onveilige weginfrastructuur

ACTUELE VRAAG van de heer Steve D’Hulster tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de protestactie van de motorrijders tegen de onveilige weginfrastructuur

De voorzitter: Dames en heren, we gaan over tot de actuele vragen.

Ten behoeve van de vraagstellers en voor de duidelijkheid. U weet dat we voor het zomerreces een voorstel hebben geformuleerd om het aantal actuele vragen te verhogen van acht naar twaalf vragen. In totaal kunnen er dan, als deze reglementswijziging wordt

goedgekeurd, dertien actuele vragen geagendeerd worden. In de toekomst zou de verdeling van de actuele vragen per fractie er dan als volgt uitzien: CD&V drie vragen, Open Vld twee, Vlaams Belang twee, sp.a twee, N-VA twee, Groen! één en LDD één. In de toekomst, na de goedkeuring van deze reglementswijziging, kunnen onafhankelijken nog zes vragen per zittingsjaar stellen. Op 10 oktober roep ik de Commissie voor Reglement en Samenwerking bijeen. Die zal dit voorstel bespreken en een beslissing treffen. Nadien wordt deze wijziging ook voorgelegd aan de plenaire vergadering.

In afwachting echter van deze goedkeuring, blijft de huidige verdeling zoals toegepast sinds het begin van de huidige legislatuur in voege namelijk wekelijks twee vragen voor CD&V, VB en Open VLD en wekelijks één vraag voor sp.a, N-VA, LDD en Groen!.

We hebben ook vroeger reeds afgesproken dat er bij de actuele vragen noch door de vraagsteller, noch door het betrokken regeringslid papieren mogen worden gebruikt, precies met het oog op de snedigheid van de actuele vraag. Er mag één concrete vraag worden gesteld aan de minister. Er zijn mensen die vier vragen stellen aan de minister. De minister hoeft daar niet op te antwoorden. De spreektijden kent u ook. Ik zal die heel strikt toepassen, gewoon om de leden tegen zichzelf te beschermen.

Wat ik nu zeg, klinkt natuurlijk ontzettend betuttelend, maar anders duren de actuele vragen nog veel langer, en ik denk dat niemand dat leuk vindt. Ik zal dat herhalen telkens als er nieuwe vraagstellers komen. Ik zal het reglement wat dat betreft gewoon toepassen. Dat is unaniem goedgekeurd door deze plenaire vergadering.

Mevrouw De Waele heeft het woord.

Ik stel voor dat u zelf aangeeft of u al dan niet motorrijder bent. Dat vind ik wel van belang, nietwaar mijnheer Huybrechts?

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, af en toe ben ik bereid om eens mee te rijden, maar tot daar gaan mijn motorrijkunsten.

Minister, u hebt het ongetwijfeld ook wel vernomen via de pers: afgelopen zaterdag vond er een zeer succesvolle protestrit plaats, georganiseerd door motorrijders die uit alle hoeken van België naar Gent zijn gekomen om aandacht te vragen voor de onveilige weginfrastructuur. Het noodlot wil dat diezelfde avond een motorrijder is verongelukt. Dat ze dit telkens opnieuw op de politieke agenda proberen te krijgen, is dus eigenlijk zeer terecht.

Ik kon zelf aanwezig zijn bij die actie. Ik heb daar zeer veel solidariteit gevoeld. Begin deze zomer is een motorrijder bijna verongelukt, letterlijk in duizend stukjes gesneden. Die jongen kan het gelukkig voortvertellen. In mei hebt u me in de commissie geantwoord dat er sinds 2008 een vademecum voor motorrijders en infrastructuur bestaat. Precies in dat vademecum wordt er aandacht gevraagd voor de pijnpunten. U hebt geantwoord dat er in de zomer informatiesessies zouden worden gehouden en dat het vademecum zo klaar als pompwater is, dat het alleen een kwestie van implementatie is.

Minister, hoever staat het met de implementatie van het vademecum? Hoever staat het met de deadline die u uzelf hebt opgelegd om tegen eind 2011 te zorgen dat vangrails worden uitgerust met vangplanken?

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Voorzitter, minister, collega's, er is afgesproken dat er tegen 2011 een aantal concrete zaken zouden worden gerealiseerd. Dat is broodnodig want de motorrijder heeft nog altijd dertienmaal meer kans om een accident niet te overleven dan een persoon in een wagen.

Minister, vorig jaar was er een rondetafelgesprek – dat was een goed initiatief van u – en daar werd onder andere beslist om in te staan voor een extra opleiding. Jammer genoeg hebben

jonge motorrijders nog altijd meer kans op een dodelijk ongeval, precies door hun mindere ervaring.

Er werd hier gesproken over het vademecum van de motorrijdersvoorzieningen. Die zou extra onder de aandacht worden gebracht van de wegbeheerder. Er zou eventueel een initiatief komen om de autobestuurders meer op de hoogte te brengen van het rijgedrag van de motorrijder.

Minister, u hebt al enkele keren beloofd dat tegen eind 2011 alle vangrails op risicovolle plaatsen zouden worden uitgerust met vangplanken. Minister, een vraag aan u zou kunnen zijn: is er een actuele inventarisatie van al die risicovolle plaatsen? Dat is natuurlijk heel belangrijk.

Dat er een schitterende protestmars is geweest, weet u ondertussen. Maar wat ik hier nog niet heb gehoord, is dat vanaf 1 september motorrijders op bepaalde plaatsen gebruik kunnen maken van de busstroken. Dat kan een goed initiatief zijn, maar uw partijgenoot in het federaal parlement, staatssecretaris Schouppe, is wel een belangrijke zaak vergeten, namelijk dat er bussluizen bestaan. Wat gaan we doen aan die bussluizen? Het zou een ramp zijn, mocht een motorrijder in die bussluis terechtkomen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer D'Hulster heeft het woord.

De heer Steve D'Hulster: Voorzitter, minister, collega's, ik ben geen motorrijder, ik heb alleen soms een brommend gevoel op mijn bakfiets. Minister, we moeten onze motards koesteren. Dat zeg ik niet alleen omdat die mensen groter en struiser zijn dan ik, maar omdat ik oprecht geloof dat ze een belangrijke rol te vervullen hebben in ons mobiliteitsverhaal.

Uit een recent onderzoek van Transport & Mobility blijkt dat wanneer we op de piekmomenten 10 procent van de autogebruikers zouden kunnen verplaatsen naar een motor of een scooter, we de files zouden kunnen halveren.

Als we mensen willen stimuleren om te motorrijden, dan moeten we ervoor zorgen dat dat veilig is. De protestactie heeft een duidelijk signaal uitgestuurd. De politiek moet de vraag voor een betere infrastructuur voor motorrijders zeker ter harte nemen. Minister, dit is een uitgelezen moment om dat te doen. We zijn bezig met een grote renovatie van ons wegennetwerk. Dit jaar alleen al zijn er 85 grote werven op autosnelwegen, er zijn honderden werven op gewestwegen. Dit is dus het uitgelezen moment om meer aandacht te geven aan de motorrijders in ons verkeer.

Minister, welke concrete maatregelen plant u in de wegenwerken om de veiligheid van de motorfietsers te verbeteren, niet alleen met het oog op het eindresultaat, maar ook met betrekking tot de werken, bijvoorbeeld de signalisatie?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, een goed verkeersveiligheidsbeleid voor elke weggebruiker – dus ook voor motorrijders – bestaat uit drie pijlers. De eerste pijler is dat je ervoor moet zorgen dat je infrastructuur sterk en veilig is. We zijn inderdaad een inhaaloperatie aan het doen om ons wegennet beter en sterker te maken. Als er renovaties gebeuren, moeten we absoluut ook rekening houden met het feit dat motorrijders mee weggebruikers zijn, net zoals fietsers, auto's en het openbaar vervoer.

Er is inderdaad, collega's, een vademecum. Dat zit goed in elkaar. Dat moet natuurlijk ook toegepast worden als je wegenrenovaties doet. Dat geldt zowel voor lokale besturen als voor de Vlaamse overheid. Dat gebeurt ook. Ik verwijs als voorbeeld naar de recente renovatie van de E17. Op een bepaald moment gebeurden er te veel ongevallen. We hebben toen beslist om ribbelstroken aan te leggen. Er is contact opgenomen met de vereniging van motorrijders, de Motorcycle Action Group (MAG), om met hen te bekijken hoe we ervoor konden zorgen dat die preventieve aankondigingen niet hinderlijk zouden zijn voor motorrijders.

Wat de vangplanken betreft, is het de opdracht van mijn diensten om tegen eind dit jaar op alle geïnventariseerde risicoplaatsen vangplanken aan te brengen. Dat is trouwens intussen ook gebeurd aan de Langerbruggekaai, waar het ongeval gebeurde naar aanleiding waarvan het protest georganiseerd werd. Dat betekent niet dat alle wegen en snelwegen nu vangplanken hebben. De plaatsen worden gescreend op hun risico. Waar het nodig is, komen er vangplanken tegen eind dit jaar.

De tweede pijler is de educatie. Je moet ervoor zorgen dat al wie zich in het verkeer begeeft, zich op een correcte manier beweegt. Ik ben afgelopen zomer zelf ook eens meegereden op een motor en heb toen vastgesteld dat je als motorrijder de infrastructuur op een andere manier bekijkt. Daarom worden ook die opfriscursussen gegeven. Die zijn zeer succesvol. Wie wil, kan een aanvullende opleiding volgen, 'Ready to Ride'. Die wordt aangeboden om motorrijders zich goed te laten gedragen in het verkeer.

Omgekeerd is het van belang dat een motorrijder zich ook laat zien. Er is daaromtrent een campagne geweest, 'Laat je zien'. Het autoverkeer houdt er immers nog te weinig rekening mee.

De derde pijler is de handhaving. We zien dat er nog heel veel motorongevallen gebeuren door onaangepaste snelheid. Het is dus van belang dat er handhaving gebeurt, en dat ook motorrijders zich aan snelheidsregels houden.

Ik wil mij helemaal niet verschuilen achter die derde pijler. De infrastructuurpijler is minstens even belangrijk. Wij werken daar volop aan. Ik zal er samen met u op toezien dat de engagementen die opgenomen zijn met betrekking tot de infrastructuur, ook consequent uitgevoerd zullen zijn tegen de termijn die we beloofd hebben.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, ik geloof in u en in uw woorden, maar ik had graag nog wat reële cijfers gezien.

Minister Hilde Crevits: Er is nog ongeveer 7 kilometer te gaan van de 60 gevaarlijkste punten.

Mevrouw Patricia De Waele: Is het dan ook de bedoeling dat u verder gaat werken aan het afwerken van vangplanken onder de vangrails?

Een ander punt dat vandaag sterk leeft, is uw plan om de verlichting op de autosnelwegen te doven. De kritiek van de motorrijders is dat zij daardoor weinig zicht hebben op de weg en op de putten in de weg. Wat is daar uw antwoord op?

De heer Pieter Huybrechts: Minister, ik hoop dat er inderdaad op die drie pijlers kan worden gewerkt, die elk afzonderlijk zeer belangrijk zijn.

Ik heb nog een vraag. De busluizen zijn enorme valkuilen. Het gaat over enorme valkuilen die precies zijn aangelegd opdat enkel de bussen op die strook zouden kunnen rijden. Een motorrijder die bij nacht en ontij daarin terechtkomt, heeft geen enkele kans om dat te overleven.

De heer Steve D'Hulster: Minister, het Lichtplan wordt morgen in de commissie besproken. Een evaluatie wilt u in het najaar houden. Worden ook de belangengroepen van motorrijders bij de evaluatie betrokken, zoals dat het geval is voor andere belangenorganisaties?

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Minister, de collega's hebben terecht verwezen naar het belang van de infrastructuur en de wegeuitrusting om ongevallen van motorrijders te voorkomen. Ik ondersteun ook de vraag van de heer D'Hulster om bij nieuwe werken aan gewest- en snelwegen aandacht te hebben voor beveiliging.

Ik wil ook nog even terugkomen op een aspect dat de minister in mei in de commissie heeft vermeld. Vlaanderen wil nagaan of in het MOTAC-onderzoek van het Belgisch Instituut

Voor de Verkeersveiligheid (BIVV) – MOTAC staat voor ‘MOTorcycle ACcidents’ – onze bezorgdheden en de oorzaken van de ongevallen aan bod komen.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen: Voorzitter, minister, collega’s, wij zijn op dit punt bondgenoten van elkaar. Naast aanpassingen aan de infrastructuur is inderdaad nog meer onderzoek nodig. De motorrijders zijn uw en onze bondgenoten in de filebestrijding. Hoe kunnen wij de onderzoeksresultaten die wij al kennen en die in de pers zijn gepubliceerd, omzetten in acties om mensen te bewegen op een veiliger manier met een motor te rijden? Ik denk dat dit voor u een uitdaging is die beantwoordt aan een reële maatschappelijke nood.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Voorzitter, minister, collega’s, u zet terecht in op de drie elementen infrastructuur, opleiding en handhaving. Hierover heb ik nog een aantal vragen. Het element infrastructuur is al een aantal keer besproken in de commissie, en ik stelde daar ook al schriftelijke vragen over. Naast de vangplanken is er ook de botsvriendelijke armatuur langs de weg. Voor verlichtingspalen wordt die al gebruikt. In een antwoord op een schriftelijke vraag zei u me dat u zou onderzoeken of u die ook voor andere palen en bordjes zou kunnen installeren. Wat is de stand van zaken?

Wat de opleiding betreft, die erg belangrijk is, worden herhalingscursussen georganiseerd. Uit de cijfers blijkt dat in België de groep van mensen jonger dan 25 jaar goed is voor 30 procent van het totale aantal dodelijke slachtoffers. Er moeten op dat vlak extra inspanningen worden geleverd. Wat de handhaving betreft, is flitsen belangrijk. Maar er zijn nogal wat motorrijwielen die door de flitspalen niet kunnen worden gedetecteerd. Men zou dat onderzoeken. Hoe staat het daarmee?

Minister Hilde Crevits: Voorzitter, collega’s, er zijn veel vragen gesteld. De voorzitter heeft me wel toegestaan dat ik op één vraag antwoord. Wij delen allemaal dezelfde bezorgdheid. Bij renovaties van de gewest- en snelwegeninfrastructuur proberen wij rekening te houden met de veiligheid van motorrijders. Er is daartoe een vademecum uitgewerkt, en tot vandaag heb ik nog geen vragen ontvangen om dat vademecum grondig te wijzigen. Het is goed, het moet enkel worden toegepast.

Het is niet de bedoeling om overal die vangplanken te plaatsen. Maar ik vraag wel dat bij elke wegenrenovatie de vangrails worden geïnstalleerd die Europa voorschrijft.

Je hebt oude vangrails en nieuwe vangrails. We moeten zorgen dat de normen gerespecteerd worden. Je kunt niet overal vangplanken plaatsen, want dat is een zeer dure operatie. Je moet er wel voor zorgen dat ze veilig zijn. Het gaat dan over uitsteeksels, scherpe kantjes en dergelijke. Dat zijn zaken die kunnen worden meegenomen.

Wat betreft de afscherming van andere mogelijke obstakels langs de weg, moet ik een stand van zaken opvragen. Die heb ik in het kader van deze actuele vragen niet bij. Er wordt wel aandacht aan besteed.

Wat nog niet aan bod is gekomen maar wat ik wel moet melden, betreft de wegmarkeringen. U weet dat bepaalde types wegmarkeringen vrij glad zijn. Dat is slecht. Ze moeten voldoende stroef zijn. Er wordt rekening mee gehouden.

Zo kom ik tot het Lichtplan, waarover we morgen nog een discussie hebben. Evident worden in het kader van het Lichtplan nu volop overal nieuwe markeringen aangebracht. Die voldoen uiteraard aan de standaard die ook voor motorrijders goed is. Het gaat niet alleen over donker en licht, het gaat ook over het feit dat je ze moet zien en dat ze niet te glad zijn zodat je erover uitglijdt. Ook die zaken worden meegenomen. Ik erken de zorg van iedereen dat er nog een hele weg te gaan is. Dat is trouwens met onze hele wegeninfrastructuur het geval. Er wordt echter absoluut met de motorrijders rekening gehouden.

Wat de evaluatie betreft: ik vind dat een zeer goede suggestie. Het was door ons al opgenomen in het plan om hen ook mee te nemen in de evaluatie van het Lichtplan. Ik zal er ook mijn tijd voor nemen. Toch zullen er morgen een aantal zaken aan bod komen die minder goed beschreven waren in het plan en die worden geconcretiseerd.

Mevrouw Smaers, wat betreft uw vraag over het diepteonderzoek naar de oorzaken van ongevallen, moet ik ook een stand van zaken opvragen. Ik kan u nu niet melden of dat nu allemaal in orde is of niet, maar dat wordt opgevolgd.

Mijnheer Keulen, u raakt terecht het punt aan dat we mensen ook op de motorfiets moeten krijgen. Dat heeft natuurlijk te maken met veilige infrastructuur maar ook met de tweede pijler die ik zo belangrijk vind, namelijk de sensibilisering en de educatie. Als je wordt gesensibiliseerd om met de motor te rijden en dat ook op een veilige manier te doen, dan zet je misschien sneller de stap om dat te doen.

Dat zijn de hefboomen die ik nu heb vanuit Vlaanderen en waarvoor ik noodzakelijkerwijze de medewerking nodig heb van de organisaties van motorrijders. Er was vorig weekend de protestmars. Men heeft me gevraagd of ik wat tijd wil vrijmaken om de lijst met bezorgdheden in ontvangst te nemen. Ik heb dat ook toegezegd. Ik zal mijn tijd nemen om in gesprek met hen te gaan. Het leek me niet opportuun om naar de mars te gaan. Je moet de mensen die iets willen aanbrengen, ook de kans geven om dat te doen. Ik zal met de mensen die me de petitie komen overhandigen, een gesprek hebben.

Tot slot is er de vraag over de bussluizen. In verband met de wijzigingen aan het gebruik van de busbanen, zoals die federaal zijn goedgekeurd, is het sowieso nodig dat ik als Vlaams minister project per project bekijk waar dat kan. Dat is nog niet gebeurd. We moeten in alle rust eens bekijken waar dergelijke zaken technisch mogelijk zijn. Vandaag is het niet zo dat motorrijders overal op de busbanen kunnen. We moeten kijken op welke plaatsen dat kan en opportuun is. Mijnheer Huybrechts, uw opmerking over de bussluizen is zeer terecht, en het is evident dat daarmee rekening moet worden gehouden.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Zoals ik daarnet al zei, geloof ik dat u het meent en dit goed zult opvolgen. We hebben dergelijke protestmarsen nodig om onze ogen te openen en te zorgen dat motorrijders, naast voetgangers, fietsers en automobilisten, hun plaats in het wegverkeer krijgen en met evenveel respect van de anderen op de baan kunnen rijden. Minister, ik kijk uit naar de verdere afwikkeling.

De heer Pieter Huybrechts: Ik dank de minister.

Voorzitter, ik heb nog een vraag aan u. De interveniënt mag een aantal vragen stellen. De vraagsteller mag terecht geen papier gebruiken, maar ik zie dat er interveniënten zijn die klakkeloos hun papier aflezen. Is dat geen discriminatie?

De voorzitter: Dat geldt voor iedereen. Uw opmerking is terecht.

De heer Steve D'Hulster: Minister, ik dank u voor het antwoord. De statistieken bewijzen dat motorrijders een zeer bijzondere doelgroep zijn op het vlak van verkeersveiligheid. We moeten er dus bijzondere aandacht voor hebben. De grote werkzaamheden die nu overal in Vlaanderen aan de gang zijn, moeten we aangrijpen om dat te doen.

Als ik nog voor één ding specifiek aandacht mag vragen, dan is het voor signalisatie tijdens de werken en ook daarna.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de recente regeringsbeslissing om het consortium Noriant een deel van de bouw van de Oosterweelverbinding toe te wijzen

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, minister, er was eens een akkoord. Dat ging over een bijkomende Scheldekrusing. Die Scheldekrusing zou gekoppeld worden aan een viaduct, dat de dokken in het Antwerpse zou overbruggen. Daar kwam protest tegen. Ik breng in herinnering dat er één partij was die toen verzet aantekende: de mijne. Antwerpen kwam ertegen in verzet. Er kwam een referendum.

Dat referendum gaf aanleiding tot een tweede besluit, het dubbelbesluit. Men zou de Scheldekrusing ondergronds houden, maar men zou ook de overbrugging van de dokken schrappen. Men zou die ondertunnelen. Tegen dat akkoord waren er maar twee partijen gekant: de mijne en Groen!, dat zich bij ons begon aan te sluiten.

Vorige week kwam er een ‘triple’, een driedubbel akkoord. Daarin wordt gezegd dat eerst aan Antwerpen datgene zal worden gegeven waarmee ze content zullen zijn, een nieuw Operaplein en 10 kilometer extra tramlijn. Met dat nieuwe Operaplein kan ik leven als daarop het monument van Peter Benoit wordt ingeplant. Met die 10 kilometer tramverlenging heb ik het moeilijker, maar dat is een ander verhaal. Daarover gaat het vandaag niet. Een tweede luik van het ‘triple’ akkoord is dat stad en haven elk 175 miljoen euro zouden meebetalen. Dat is niet niks, zeker niet voor de haven, omdat de haven beter andere investeringen kan doen. Ten derde wordt er bevestigd dat Noriant, dat het grote viaduct had mogen bouwen, nu ook een deel van het traject zal mogen bouwen zoals het was gepland.

Minister, daar heb ik het moeilijk mee omdat dit politieke en juridische consequenties heeft. Houdt het feit dat u Noriant als voorkeurspartner in uw bieding aanhoudt, niet in dat u vasthoudt aan de tracés die destijds getekend waren en waartegen Antwerpen bezwaar heeft aangetekend?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Penris, ik dank u voor uw vraag. Ik verwijs naar een actuele vraag die u enkele maanden geleden hebt gesteld. U vroeg toen hoe het zat. Er moeten milieueffectenrapportages (MER's) worden uitgevoerd: zal dat allemaal kunnen? Zullen er nog alternatieve tracés worden onderzocht? Daar blijf ik de lijn van toen aanhouden. Er moet een nieuw ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) worden gemaakt voor het hele tracé dat de Vlaamse Regering heeft gekozen. De inspraakprocedures zullen normaal verlopen, maakt u zich daarover geen zorgen. Dat is de bedoeling. De Vlaamse Regering heeft beslist dat we de intentie hebben om op het tracé dat we wensen maar waarop nog een MER moet worden uitgevoerd, als de Europese Commissie het ermee eens is, inderdaad een stuk van de werken – de werken op Linkeroever plus de tunnel onder de Schelde – aan de voorkeurbieder toe te wijzen. Die toewijzing is niet gebeurd. We vragen aan Europa of dat niet in strijd is met de regelgeving. In de periode waarin die procedure bij Europa loopt, geldt een ‘stand still’ met betrekking tot de wederzijdse verhoudingen. Wat mij betreft spoort het ene met het andere. Ondertussen moeten, voortbouwend op wat ik op een vorige actuele vraag heb geantwoord, de MER en de kennisgeving plaatsvinden. Ondertussen kan die volledige procedure zijn beslag krijgen.

De heer Jan Penris: Minister, dat is natuurlijk niet waar. U weet dat u, door de Noriantvariant als voorkeursvariant te laten gelden, een voorafname neemt op wat er verder nog allemaal kan en moet worden afgesproken. Ik heb er geen probleem mee dat u uw MER-studie grondig uitvoert. Ik hoop alleen dat u ook rekening houdt met de alternatieven die anderen in dit dossier aanreiken. In het debat van deze voormiddag werd al een paar keer gezegd dat de mensen van de havengemeenschap en van de burgerbeweging, net zoals onze

eigen ombudsdienst, hebben gezegd dat we het hele alternatieve plaatje moeten onderzoeken. Ik heb het er moeilijk mee dat u Noriant als voorkeurspartner handhaaft. Voorzitter, corrigeer me als ik me vergis maar ik meen me te herinneren dat het Rekenhof ons heeft meegedeeld dat het klachtrecht dat deze groep heeft, niet in die mate doorweegt dat we ons zorgen moeten maken en dat het veel correcter zou zijn dat, als er hier een nieuwe opdracht moet worden uitgeschreven, alle spelers met gelijke rechten opnieuw zouden kunnen beginnen. Ik had dat liever gezien.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, minister, ik zal het kort houden, want ik vind het een heel boeiende vraag van de collega, ook al gaat het om een standstill en gebeurt er niets. Er gebeurt trouwens sowieso niets met het verkeer in Antwerpen. Het wordt daar steeds erger, maar dat is een andere discussie. Wat mij in dezen interesseert, is of er in dat knip- en plakwerk, waarbij u gaat toewijzen dat Noriant zou kunnen beginnen met het eerste deel, een afzonderlijke prijsafpraak is gemaakt. Werd er onderhandeld over de prijs in het knip- en plakwerk of is er een prijs voor de totaliteit? Dat zou ik graag willen weten.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, minister, het BAM-tracé wordt zowel democratisch, ecologisch als financieel steeds minder haalbaar. Dat is al ten overvloede aangetoond, niet alleen door het referendum in Antwerpen. Steeds meer studies en mensen scharen zich achter die logische idee. Zelfs voormalig minister Van Mechelen zegt dat het tracé financieel niet haalbaar is. En nu kunnen we aan dat lijstje nog een categorie toevoegen: de juristen. Ook zij zullen nu zeggen dat het onhaalbaar is, want de aanbesteding die gebeurd is, is niet deelbaar.

Ik vraag me dan af waarom u volhardt in de boosheid. Waarom gaat u niet praten over de alternatieven die op tafel liggen? Waarom weigert u steevast om te luisteren naar verstandige mensen, deskundigen, die u zeggen dat er een haalbaarder, betaalbaarder en menselijker alternatief is voor de oplossing van de mobiliteitsknoop in Antwerpen? Waarom blijft u Oost-Indisch doof? Al maanden wordt aan u gevraagd om te onderhandelen, waarom zegt u daar geen 'ja' op?

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Minister, in verband met het Oosterweeldossier vind ik het goed dat de beslissing is genomen om verder te proberen het dossier te ontwarren. Ik heb een vraag in verband met de aanmeldingsprocedure. Is dat een geëigende procedure of is het een initiatief dat nu wordt genomen door de Vlaamse Regering? Of met andere woorden: verloopt de aanmeldingsprocedure bij de Europese Commissie volgens een geëigende procedure of op basis van creativiteit vanuit de Vlaamse Regering?

Minister Hilde Crevits: Dames en heren, het is een aanmeldingsprocedure die ook in andere, buitenlandse, dossiers gehanteerd wordt. Er wordt een oordeel gevraagd. Er wordt gevraagd of de concurrentieregels gevolgd werden. Dat gebeurt wegens de vele bezorgdheden die er zijn. We willen graag uitsluitel krijgen van Europa of het kan of niet kan.

Mijnheer Penris, ik heb daarnet proberen te verduidelijken dat er nog niet toegewezen is. We hebben gezegd dat we de intentie hebben om verder te gaan, maar dat we eerst zouden willen weten of het kan. Vandaar dat het logisch is dat we zorgzaam zijn en een aanmelding doen bij Europa om een uitspraak te verkrijgen.

Mevrouw Vogels, wat het tracé betreft heb ik deze morgen al geprobeerd om een en ander duidelijk te maken. Het gaat om een beslissing die tien jaar geleden is genomen en waarmee ook u heel blij en tevreden was. Er werd toen beslist om een derde Scheldekrusing te bouwen op een kort tracé, maar er waren een aantal principiële randvoorwaarden. Een van die randvoorwaarden was dat er een tolvrije verbinding naar Antwerpen diende te komen.

Ik heb er geen probleem mee – dat heb ik ook altijd gezegd – dat er in het kader van de MER-procedure ook alternatieve tracés worden bekeken. Vandaag stellen dat er een oplossing moet komen waarbij iedereen die Antwerpen wil bereiken, sowieso moet betalen, een oplossing zoals die nu wordt aangereikt, voldoet niet aan de randvoorwaarden die door deze Vlaamse Regering werden gesteld. Dat is de mening van het ministerieel comité, de hele Vlaamse Regering, de stad en de haven.

In de Kennedytunnel zijn er verschrikkelijk veel ongevallen met vrachtwagens. De tunnel moet verkeersveilig worden. We hebben ervoor gekozen om de vrachtwagens eruit te halen en om ervoor te zorgen dat ze een goed alternatief hebben. We willen ervoor zorgen dat de Kennedytunnel enkel nog voor autoverkeer kan worden gebruikt, op een tolvrije manier. Deze keuzes werden gemaakt. Het zijn principiële basiskeuzes die voor ons heel belangrijk zijn en die gehandhaafd blijven.

De heer Jan Penris: Minister, politiek gezien was er geen enkele reden om het huidige tracé als referentieel te handhaven, integendeel. Er was bovendien geen enkele reden, financieel noch juridisch, want het claimrecht van de groep is beperkt, om Noriant als preferentiële partner aan te houden. Wij vragen ons dan ook af – vandaag hebt u daar geen antwoord op en dat voedt mijn ongerustheid en ook de ongerustheid in de wandelgangen – wat hier aan de hand is. Waarom moet deze groep en het tracé dat deze groep gaat bouwen, gehandhaafd blijven? Ik wou meer duidelijkheid van u, ik heb die niet gekregen. Ik hoop dat we die wel krijgen in de opvolgingscommissie die binnenkort onder het voorzitterschap van onze voorzitter zal plaatshebben.

De voorzitter: Die commissie komt samen op 10 november.

Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Irina De Knop tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de kosten van de sociale verplichtingen van de netbeheerders op Vlaams niveau, naar aanleiding van het voorstel van de CREG om de distributietarieven aan te passen

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, we konden in de kranten lezen dat de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) de tarieven voor de distributienetbeheerders wil aanpassen. Ik neem aan dat dat te maken heeft met de nieuwe meerjarenplanning op dat vlak. U weet het al een tijdje. Het zijn eigenlijk de tarieven van de distributienetbeheerder die enorm wegen op onze energiefactuur. Dat heeft uiteraard veel te maken met de openbaredienstverplichting die de Vlaamse overheid daar heeft opgelegd. Die verplichting zou zowel sociaal als ecologisch van aard zijn. Zo moeten de distributienetbeheerders de zonnepanelen doorrekenen in de tarieven.

Ik heb de vraag al eens gesteld in de commissie, en ik wil ze hier graag herhalen. Gaat u het moment waarop de CREG de tarieven wil herbekijken en aan banden leggen, aangrijpen om de openbaredienstverplichting uit de energieprijs te halen? Die heeft daar immers een enorme impact op en zorgt ervoor dat de factuur van de gewone consument almaar stijgt.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Het eerste wat we in de gaten moeten houden, zijn de federale onderhandelingen. De kans lijkt te bestaan dat de bevoegdheid over de distributietarieven naar Vlaanderen overkomt. Dan zouden we op een logischer manier een impact kunnen krijgen op die tarifiering. Dat zou een eerste betrachting moeten zijn. Ik hoop dat we deze samen, meerderheid en oppositie, kunnen proberen te realiseren.

Ik wacht niet op de CREG om alvast initiatieven te nemen. De REG-openbardienstverleningen zijn geëvalueerd. Enkele maanden geleden heeft de regering beslist om een aantal premies te schrappen. Ik denk aan de zaken met een ‘meeneemeffect’, zoals de premie van 125 euro voor een nieuwe condensatieketel. Dat is – in alle eerlijkheid – te weinig om iemand te overtuigen om het te doen en leuk meegenomen voor degene die toch geld genoeg heeft. In de plaats komt er een forse ondersteuning voor gezinnen die zich eigenlijk niets kunnen permitteren, die een ketel niet zouden kunnen aanschaffen. We bieden hen een veelvoud van de premie die voordien voor iedereen gold. Er zijn heel veel van die maatregelen herwerkt in functie van noodwendigheden. Ik denk aan de zonnewering die we minder noodzakelijk vinden en aan bepaalde investeringen in isolatie. Daardoor is de ‘minderimpact’ op het tarief om en bij de 16 miljoen euro vanaf 2012. Dat is niet min. De helft van de minderimpact komt uit geld op de begroting die we extra hebben ingeschreven. De andere helft heeft te maken met een rationalisering van de maatregelen specifiek op het tarief.

Wat de groene warmte betreft, zijn we van mening dat ons nieuw beleid ons in staat moet stellen om daar op termijn twee derde van onze hernieuwbare energie uit te halen. Dat is onze doelstelling. We verhalen dit onmiddellijk en volledig op de begroting. Voor volgend jaar gaat het om 4,4 miljoen euro. Tijdens de daaropvolgende jaren wordt dat bedrag telkens met een aantal miljoenen verhoogd. Zo probeer ik dit met het oog op het toekomstig beleid aan te pakken.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, dat klinkt erg hoopvol. Ik merk hier als het ware een kentering in het beleid. U geeft aan dat de warmtekracht in de toekomst vanuit de begroting en niet langer vanuit het geld van de energietarieven zal worden betaald. Dat stemt me gelukkig.

U weet natuurlijk dat veel nog deel uitmaakt van de tarieven van die distributienetbeheerders. U hebt het onder meer over het REG gehad. Dat vertegenwoordigt echter slechts 3 procent van de totale distributienettarieven. Indien we echt iets aan de energieprijzen willen doen en echt een efficiënt, transparant energiebeleid willen voeren, dan zullen we ook iets aan die zonnepanelen en aan de andere maatregelen moeten doen.

U hebt hier al een goede aanzet gegeven. U zult hier rekening mee houden. Mijn fundamentele vraag was echter of u heel het beleid over de openbardienstverplichtingen zult herzien en uit de energieprijzen zult halen. Op die vraag hebt u geen duidelijk antwoord gegeven.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, de Open Vld moet eens weten wat ze wil. Deze ochtend heeft de heer van Rouveroy er in zijn reactie op de Septemberverklaring over geklaagd dat de Vlaamse Zorgverzekering zo veel geld uit de algemene middelenbegroting krijgt en eigenlijk door middel van een rechtstreekse facturatie aan de consument de eigen broek zou moeten kunnen ophouden. Nu hoor ik hier het omgekeerde discours: mevrouw De Knop is blij dat de algemene middelenbegroting meer kosten zal dragen en dat minder door middel van de energietarieven aan de consument zal worden doorgerekend.

Het is het een of het ander. Iemand kan vragen dat dergelijke kosten door de algemene middelenbegroting worden gedragen of dat dergelijke kosten aan de consument worden doorgerekend. Ik kan beide standpunten, eerlijk gezegd, niet met elkaar in overeenstemming brengen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, het is eerst en vooral natuurlijk een goede zaak dat de CREG pleit voor een ontvetting van de nettarieven die uiteindelijk in de energiefactuur worden doorgerekend. De betaalbaarheid van de energiefactuur vormt immers een van de

grote uitdagingen voor de komende jaren. Dit geldt zeker voor de mensen met een lager inkomen.

Onlangs hebben we het derde energiepakket geïmplementeerd. Ik denk dat de federale overheid dit nog moet doen. Wat de bepaling en de goedkeuring van bepaalde krijtlijnen in verband met de nettarieven betreft, zullen de CREG en de VREG in elk geval een grotere onafhankelijkheid krijgen. Volgens mij moet de overheid nog steeds in een soort sturing voorzien en de algemene krijtlijnen bepalen.

We zullen zien wat het communautaire akkoord in zijn geheel zal inhouden. Het is in elk geval de bedoeling de distributienettarieven naar de gewesten over te hevelen. Het lijkt me belangrijk dat de verantwoordelijke minister dan krijtlijnen zal opstellen die ervoor zorgen dat de gezinnen niet eenzijdig voor de investeringen in groene energie en in de verslimming van het net moeten opdraaien.

De voorzitter: Mijnheer Sanctorum, dat hebt u keurig afgelezen.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, dat klopt niet. Ik heb enkel een paar notities genomen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Voorzitter, het discours van mevrouw De Knop heeft me enigszins verwonderd. Op dit vlak ben ik het eens met de heer Martens. Ik veronderstel dat we allemaal voor een groen en sociaal energiebeleid zijn. Dit kost nu eenmaal geld. We kunnen dit, zoals momenteel gebeurt, in tarieven verrekenen of we kunnen dit in de begroting opnemen.

Door het warmteplan in de begroting op te nemen, heeft de minister een beweging in gang gezet. Ik juich dit toe. We moeten echter ook eerlijk durven zijn. Dit beleid kost geld en we moeten hier zeer transparant over zijn. Op de factuur van de gebruiker moet duidelijk te zien zijn dat ons groen en sociaal energiebeleid geld kost.

Minister Freya Van den Bossche: Die transparantie is inderdaad zeer belangrijk. In de commissie zijn er al een aantal initiatieven genomen door Vlaamse parlementsleden om ervoor te zorgen dat in de toekomst op die factuur een aantal zaken verplicht moeten worden vermeld. Binnenkort presenteren wij een mooi overzicht, gemaakt door de VREG, van de werkelijk betaalde prijs door de leveranciers voor de groenestroomcertificaten en de prijs zoals geafficheerd op de factuur, die vaak de boeteprijs is. Ze maken daar echt werk van.

Mevrouw De Knop, u zegt dat we moeten kijken naar de zonnepanelen. We hebben dat al een eerste keer gedaan. Er is fors gesnoeid in de subsidies. Ik vind het belangrijk dat we die initiatieven in hernieuwbare energie blijven ondersteunen. Anderzijds moeten we geen winsten subsidiëren, maar enkel helpen de investering terug te verdienen.

Dit najaar komt er een tweede oefening aan. We zullen ons daar in de commissie over buigen. Het gaat om het nieuwe systeem voor de groenestroomcertificaten. Er zijn verschillende mogelijkheden. Het hoeft niet per se zo zijn dat de aankoop van de groenestroomcertificaten voor zonnepanelen in de toekomst dient te gebeuren door de distributienetbeheerders. Men kan bijvoorbeeld ook een systeem uitdenken waarbij de leveranciers ook de certificaten van zonnepanelen opkopen. Dat is eventueel mogelijk via een wissel in aantal certificaten per technologie, eerder dan het bepalen van de verschillende bedragen. Misschien kan op die manier de concurrentie tussen de leveranciers op dat vlak meer spelen. Dat kan uiteraard enkel op voorwaarde dat het transparant gebeurt.

De vraag is niet enkel waar en op welk moment we de kost leggen. Een kost is er namelijk altijd, tenzij u ervoor zou pleiten om niet meer te investeren in die technologie van hernieuwbare energie. Ik denk dat u en uw partij het ermee eens zijn dat dat belangrijke industrieën zijn, die we moeten aanmoedigen. Op welk moment in die keten leg je de kost? Leg je die enkel bij de leverancier of blijft die het beste voor een deel bij de

distributienetbeheerder? Ik sta open voor verschillende modellen. We moeten daar in de commissie over discussiëren. Er valt heel wat te zeggen voor de redenering om dat in de toekomst ook via de leveranciers te doen.

Verder ben ik het helemaal eens met u, mijnheer Sanctorum, wanneer u zegt dat het belangrijk is dat de CREG meer armslag krijgt om die tarieven grondig door te lichten en om te kijken of het wel echt zo correct wordt doorgerekend. Ik heb federaal minister van Klimaat en Energie Magnette gevraagd om in de toekomst, zolang dat nog een federale bevoegdheid is, telkens voorafgaandelijk aan beslissingen over goedkeuringen van tarieven contact te laten plaatshebben tussen CREG en VREG. Zo kunnen ook wij daar, zij het via onze onafhankelijke regulator, mee een zekere toon zetten. Op die manier probeer ik te voldoen aan al die bekommernissen.

De kern van de zaak is dat we voldoende moeten investeren zodat die hernieuwbare energie echt van de grond komt en ook onze industrie daar baat bij heeft. We moeten echter niet alleen de prijs zo laag mogelijk houden voor de maatschappij, maar ook zo eerlijk mogelijk verdelen. Ook daar zit een probleem. De tarieven worden vandaag niet correct verdeeld tussen consumenten en bedrijven. Maar ook tussen consumenten onderling, tussen zij die 'prosumeren', energie produceren via zonnepanelen, die op het net zetten en er op andere momenten afhalen enerzijds, en zij die enkel van het net halen anderzijds. Dat systeem dateert uit de tijd vóór de hernieuwbare energie en is niet meer zo fair. Als die bevoegdheid naar Vlaanderen komt, moet ook dat grondig worden herbekeken.

Mevrouw Irina De Knop: Dat is het risico van deze vraag. Als we het over het beleid rond groene energie hebben, raakt dat onmiddellijk aan alles. Ik ben alvast erg blij dat u erover denkt het systeem van groenestroomcertificaten over een andere boeg te gooien. Open Vld is zeker blij dat u de concurrentie en de vrije markt daarbij meer wilt laten spelen. Het zou in ieder geval een goede zaak zijn dat het uit die distributietarieven verdwijnt. Zoals u zelf zegt, kan dat de transparantie van de prijs enkel ten goede komen.

Mijnheer Martens, wat opgaat voor het ene dossier, gaat niet noodzakelijk op voor het andere. Het gaat erom hoe je het gedrag van mensen kunt sturen. Wij zijn er absoluut van overtuigd dat er, doordat alles in die energieprijzen wordt gestopt, asociale en perverse effecten worden gecreëerd. De druk op de energieprijzen wordt namelijk altijd opgedreven. Daarbij tref je de categorie die het het moeilijkst heeft. Dat kan zeker niet de bedoeling geweest zijn van dit systeem.

Mijnheer Sanctorum, uiteraard kijken wij allemaal uit naar een bevoegdheidsoverheveling, maar we hoeven daarop niet te wachten om maatregelen te nemen om die ODV's al dan niet in die distributietarieven te steken. Dat kunnen wij nu zelf beslissen. Op zich maakt het niet zoveel uit, al zal het beleid dat we kunnen voeren, uiteraard consequenter zijn.

Mijnheer Bothuyne, u zegt dat wat wij hier verdedigen, niet consequent zou zijn. Ik heb het al meermaals verdedigd, hier en in de commissie. Misschien hebt u dan niet goed geluisterd. Ik blijf staan achter wat wij zeggen. Wij willen juist dat het energiebeleid op een zuivere manier wordt gevoerd. Nu stoppen we het een beetje weg in die distributietarieven. Dat kan niet de bedoeling zijn, want dat is niet efficiënt, niet transparant en het zet ons als overheid ook niet aan tot een goed beleid.

De voorzitter: Niemand vergeten?

Mevrouw Irina De Knop: U hebt toch geen opmerkingen gemaakt, dacht ik? (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: Ik durf niet meer. (*Gelach*)

Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Hermes Sanctorum tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de gezondheidsrisico's voor inwoners van woonwijken in de buurt van industriegebied, naar aanleiding van het bekendmaken van de resultaten van het onderzoek van Steunpunt Milieu en Gezondheid in Genk-Zuid

ACTUELE VRAAG van mevrouw Tine Eerlingen tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de gezondheidsrisico's voor mensen die in de buurt van industriegebied wonen, naar aanleiding van het bekendmaken van de resultaten van het onderzoek van Steunpunt Milieu en Gezondheid in Genk-Zuid

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, collega's, in opdracht van het Steunpunt Milieu en Gezondheid werden de concentraties gemeten van een hele lijst stoffen en werden ook enkele biologische kenmerken onderzocht bij een 200-tal jongeren in de buurt van Genk-Zuid. Ik had sterk de indruk dat die resultaten insloegen als een bom, hoewel ik vind dat ze genuanceerd moeten worden. De resultaten waren niet zo eenduidig. Aan de ene kant lag voor een aantal concentraties als arseen, cadmium en chroom de inwendige blootstelling of dus de aanwezigheid in urine, bloed en dergelijke duidelijk hoger dan de rest in Vlaanderen. Voor andere stoffen was dat significant lager, bijvoorbeeld voor kwik, dioxines en pcb's.

Je kunt stellen dat we in heel Vlaanderen worden blootgesteld aan een cocktail van vervuilende stoffen. Die analyse wordt trouwens bevestigd door professor Van Larebeke, die woordvoerder is van het Steunpunt Milieu en Gezondheid.

Minister, er gaat nog bijkomend onderzoek gebeuren, naar waar die schadelijke stoffen exact vandaan komen, om dan een adequaat antwoord te bieden op beleidsniveau. Maar ik denk dat u intussen ook wel een verscherpte sense of urgency moet krijgen. Welke lessen trekt u concreet uit deze resultaten?

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister, u bent ongetwijfeld bekend met de resultaten die het biomonitoringsonderzoek van het steunpunt heeft opgeleverd. Er was inderdaad een verhoogde aanwezigheid van pak's en zware metalen in het lichaam van die jongeren in Genk-Zuid. In uw beleidsbrief had u al aangegeven dat u naar aanleiding van dit onderzoek beleidsmaatregelen zou nemen.

Wij zitten in Vlaanderen als economische topregio met heel veel industriegebieden. We willen ook een economische topregio blijven, maar er zijn risico's aan verbonden, zoals die vervuilende stoffen. We zijn ook een dichtbevolkt land, waardoor de impact in de nabijheid van de industrie op mensen die daar werken, wonen of naar school gaan, danig groot is. Genk-Zuid is geen alleenstaand geval. We moeten in heel Vlaanderen naar verschillende hotspots gaan kijken.

Minister, welke maatregelen zult u in en rond Genk-Zuid nemen en bij uitbreiding in de andere industriegebieden, om de verspreiding van die gevaarlijke stoffen te voorkomen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega's, de heer Sanctorum heeft de resultaten van het Steunpunt Milieu en Gezondheid al goed verwoord. Het is een steunpunt dat wij vanuit de overheid financieren om juist naar die zaken onderzoek te doen. De resultaten in Genk-Zuid geven een dubbel beeld. Aan de ene kant zijn er statistisch een aantal verhogingen: zware metalen, pak's en een DNA-verstoring bij adolescenten. Aan de andere kant zijn er statistische waarden die lager liggen, waarop men dus beter scoort in Genk-Zuid: pcb's, dioxines, nikkel en dergelijke.

Wat zijn de effecten op de volksgezondheid? Die relatie is nog niet aangetoond in het onderzoek. Het onderzoek in Genk-Zuid wordt dus voortgezet. Er is absoluut geen reden tot paniek. De resultaten moeten aanzetten tot actie en we zullen actie ondernemen, maar er is geen reden tot paniek.

Welke actie moeten we ondernemen? Het gaat om twee pijlers. Eerst en vooral moet de bestaande industriële activiteit in Vlaanderen – want het gaat om Genk-Zuid, maar je kunt het doortrekken naar heel Vlaanderen – nog aan strengere vergunningen en reglementeringen onderworpen worden. Ten tweede moet ook de historische vervuiling worden aangepakt.

De VLAREM-reglementering is al sterk verstrengd en we blijven eraan werken. Op het moment dat er beter beschikbare technieken zijn, worden die ook vertaald in de VLAREM-reglementering. Het is ook zo dat er streng wordt toegekeken op de specifieke vergunning voor bedrijven. Er is ook een specifieke begeleiding en doorlichting per bedrijf om bijvoorbeeld na te gaan hoe men de cadmiumproblematiek kan aanpakken. In Genk-Zuid is er bijvoorbeeld een bedrijf waarvoor een cadmiumactieplan loopt. Er zijn ook bedrijven waar wordt gewerkt aan het extra investeren in de uitstoot. Samen met het Vlaamse Instituut voor Technologisch Onderzoek (VITO) wordt er heel specifiek op maat van het bedrijf gewerkt. We kunnen het ook opentrekken naar de rest van Vlaanderen waar we proberen om in een aantal prioritair gebieden een aanpak op maat te bieden.

Men moet ook voortdurend meten en monitoren. De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) heeft een aantal meetpunten in Genk-Zuid. Al van 1988 wordt er gemeten. Het blijkt dat de uitstoot van chroom en nikkel in 2003 nog 40 nanogram per kubieke meter was, terwijl het in 2010 maar 21 nanogram per kubieke meter meer is. We zitten op de goede weg, maar we moeten uiteraard verder actie ondernemen.

Wat de historische vervuiling betreft, weet u dat we aan bodemsanering doen, convenanten afsluiten met bedrijven. De Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) investeert hier in. We zullen onderzoeken of we op dat vlak in Genk-Zuid nog bijkomende actie moeten ondernemen.

Belangrijk is dus actie op het terrein, zorgen voor strenge vergunningen, monitoren van de uitstoot. Belangrijk is ook om onderzoek te blijven doen en na te gaan wat de effecten zijn en hoe we ze moeten aanpakken. Goede communicatie is ook zeer belangrijk. Als er resultaten zijn, moeten we zorgen dat ze geen paniek veroorzaken maar dat er correcte informatie wordt gegeven. “Mag ik de groenten uit mijn tuin eten?”, “Hoe ga ik om met de omgeving?”

Actie, verder onderzoek en communicatie zijn dus de drie pijlers.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, ik dank u voor uw antwoord.

De specifieke bezorgdheid over Genk-Zuid en de industriële activiteiten daarrond, moeten natuurlijk ingevuld worden, maar ik wil het iets breder opentrekken. Ik heb in mijn inleiding ook gezegd dat het een probleem voor heel Vlaanderen is. We worden blootgesteld aan een bepaalde hoeveelheid schadelijke stoffen. Afhankelijk van waar je woont of verblijft, krijg je wat meer van de ene of de andere stof binnen.

Ik wil verwijzen naar de belasting op de inverkeerstelling (BIV). De Vlaamse Regering neemt een beslissing, zogezegd om de autofiscaliteit te vergroenen, maar het resultaat zal zijn dat je eigenlijk dieselwagens promoot. U weet evengoed als ik dat zelfs de nieuwste modellen van dieselwagens een probleem vormen voor ultrafijn stof waar net al die schadelijke stoffen in absorberen en waaraan we in Vlaanderen worden blootgesteld.

Minister, u moet voor heel Vlaanderen duidelijke maatregelen treffen, niet alleen voor de industrie, maar ook voor het verkeer.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister, ik ben blij dat u op die drie punten focust: op korte termijn maatregelen te nemen, nagaan waar de historische vervuiling moet worden aangepakt. Wat de communicatie betreft, denk ik dat de mensen toch wel bezorgd en verontrust zijn. Zal

er ook bijkomende informatie worden gegeven over de mogelijke gezondheidseffecten? Ik neem aan dat de mensen zelf ook een aantal maatregelen kunnen nemen om minder met die stoffen in contact te komen. Verder onderzoek naar de gezondheidseffecten zal nodig zijn, maar misschien kunnen ze intussen worden geïnformeerd.

De voorzitter: De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Het recht op zuivere lucht is een belangrijke thematiek die voorop moet staan. Er worden ook argumentaties ontwikkeld over werkgelegenheid, maar toch moet de keuze voor gezondheid zonder voorbehoud zijn.

Zoals mevrouw Eerlingen al eerder zei, bestaat er grote onrust over de schokkende bevindingen van de studie in de media. Minister, ik vraag dat u in dat verband twee zaken zou doen. Via een communicatie aan de bevolking op korte termijn moeten de zaken in het juiste kader worden geplaatst. Er zou niet alleen sprake zijn van zware metalen en luchtverontreiniging, er wordt ook gesproken over DNA-verstoring. Dat veroorzaakt in een brede kring rond Genk grote onrust die op korte termijn moet worden teruggeschroefd.

Ik vind het heel goed dat u naast de permanente metingen door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) van de luchtkwaliteit ook de biomonitoring hebt ingevoerd. Het gaat om dure onderzoeken die in Vlaanderen meer zouden moeten worden ingeschakeld. Ik wil hier een opvolgende onderzoeksfase vragen om in bredere kring rust te brengen bij de bevolking. De maatregelen die u hebt genomen, hebben inderdaad resultaat opgeleverd.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister, het onderzoek waarvan we nu de resultaten hebben gekregen, is nieuw, de feiten zijn dat in principe niet. Al meer dan tien jaar geleden werden de eerste signalen van milieuvervuiling in de industriezone Genk-Zuid opgemerkt.

Ik pleit ook voor enige voorzichtigheid bij de benadering van de problematiek. Het is een belangrijk dossier. Enerzijds moeten we erkennen dat er problemen zijn met milieuvervuiling en gezondheidsschade. Anderzijds mogen we geen paniek zaaien bij de omwonenden. De stad Genk heeft voor morgenavond een infosessie gepland om de omwonenden op de hoogte te brengen van de resultaten van het onderzoek.

De bedrijven op het industrieterrein hebben ook al diverse maatregelen genomen, maar die waren duidelijk niet voldoende. Het is belangrijk dat we de milieuvervuiling en de gezondheidsschade ter plaatse verder in kaart brengen. Om een oplossing te vinden, moet eerst een diagnose worden gesteld.

Er zijn belangrijke stappen nodig van de verschillende betrokken actoren, met name van de bedrijven ter plaatse, de lokale overheden en de minister. Men rekent erop dat ook u uw steentje bijdraagt om de milieuvervuiling en de gezondheidsschade ter plaatse tot een minimum te beperken.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen: Het lijkt me belangrijk dat die nuance nu ook breed wordt gecommuniceerd. Er heerst inderdaad een lichte paniek want gezondheid is onbetaalbaar.

De Milieu-inspectie heeft deze vaststellingen in het verleden nooit gedaan. Minister, u beschikt over een inspectie die de reputatie van 'sérieux' heeft. Heeft zij dan nooit voorheen vaststellingen gedaan?

We komen van heel ver want de bedrijven in de regio hebben al zware inspanningen gedaan om beter te scoren. Op dit ogenblik wijst iedereen met een beschuldigende vinger naar de bedrijven. Het is niet fair dat een heel gebied en iedereen die daar economische actief is, met de vinger wordt gewezen. Dat veroorzaakt onnodige imagoschending.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Minister, zoals de heer Sanctorum al zei, moet er een algemene aanpak zijn en mag men zich niet toespitsen op een deelgebied. Men kan zich niet focussen op één industriegebied.

Ook denk ik dat, mocht men een aantal andere industriegebieden evenzeer onder de loep nemen, dit misschien tot andere resultaten zou leiden, die men ook niet verwacht.

Zoals de heer Keulen stelt: mochten bepaalde maatregelen zich opdringen, dan mogen we de al gebeurde inspanningen niet vergeten. Als er bijkomende inspanningen moeten worden geleverd, dan moet dat in overleg gebeuren, en met een timing die voldoende is om een verbetering te krijgen, die economisch haalbaar is voor de bedrijven.

Minister Joke Schauvliege: De biomonitoring gebeurt in een aantal gebieden die zijn aangeduid in heel Vlaanderen, gebieden met veel industriële activiteit. Dat loopt al een aantal jaren. Zo zijn er bijvoorbeeld ook gegevens bekend van de Gentse kanaalzone. Precies op basis daarvan heeft men nu statistisch die afwijking in Genk-Zuid kunnen vaststellen. Men heeft gefocust op Genk-Zuid, omdat daar in het verleden inderdaad problemen waren. Vlaanderen gaat daar zeker mee door. Zowel Welzijn als Leefmilieu investeert daarin. Dat moet zeker worden voortgezet, zeker om te bekijken wat de effecten zijn voor de volksgezondheid. We blijven daar zeker op inzetten.

Tot daar wat onderzoek en kennis betreft. Ik heb ook gezegd dat we actie moeten nemen. Mijnheer Keulen, er is in het verleden al heel veel gebeurd. Ik heb daarnet gewezen op een daling van de uitstoot van nikkel en chroom met 20 nanogram per kubieke meter. Dat is al een hele inspanning die is geleverd. Er is sprake van heel specifieke metingen door de VMM in Genk-Zuid, op basis waarvan de VMM soms heel specifiek het bedrijf kan aanduiden dat de oorzaak kan zijn. Daar worden dan gesprekken mee opgestart. Er kunnen ook processen-verbaal worden opgesteld. Dat is al gebeurd in het verleden. Op basis daarvan zijn er ook heel specifieke acties uitgevoerd en gebeuren er nog altijd acties op het terrein. Dat is effectief een aanpak op maat.

Wat de communicatie betreft, ben ik het volledig eens met die leden die stellen dat we voorzichtig moeten zijn en geen paniek mogen veroorzaken. Het is soms jammer dat het steunpunt, dat bijzonder waardevol werk levert, dat niet altijd op een even diplomatieke manier naar buiten brengt, waardoor er soms wat wrevel of wat ongerustheid ontstaat. We moeten dus ook eens bekijken hoe we die communicatie misschien wat beter kunnen aanpakken. Spreken we rechtstreeks met de mensen zelf over die resultaten, zonder daar meteen mee naar de pers te stappen? Dat lijkt me veel beter. Ik heb daar trouwens al gesprekken over gehad met het steunpunt. Ik vind immers dat men soms nodeloos paniek creëert door een aantal resultaten in de media te gooien, zonder dat die echt kunnen worden geduïd.

Communicatie is dus zeer belangrijk, is cruciaal. Ik ben blij dat morgen meteen al een vergadering plaatsvindt, samen met het stadsbestuur van Genk. Ook samen met Welzijn proberen wij vanuit Leefmilieu die communicatie goed aan te pakken, ook over de acties die we zullen ondernemen. We zullen focussen op Genk-Zuid en bekijken waar nog bijkomend actie op het terrein moet worden verricht, om nog betere resultaten te halen.

Mijnheer Sanctorum, uw opmerking heeft me wat teleurgesteld. U hebt de overstap gemaakt naar de belasting op de inverkeerstelling (BIV). Dat is een oefening die we heel zorgvuldig hebben gemaakt, om echt naar een vergroening van die belasting te gaan. Daarnet heb ik uw fractieleider een groot pleidooi horen houden om toch ook iets te doen aan de CO₂-uitstoot, aan het klimaat. U weet dat een dieselwagen minder CO₂ uitstoot dan een benzinewagen. Omgekeerd stoot een dieselwagen meer fijn stof uit dan een benzinewagen. We hebben die twee parameters genomen en echt een eerlijke weging gemaakt. Op basis daarvan is de vergroening van de BIV doorgevoerd. Dat is een heel correcte vergroening van de autofiscaliteit. Ik ben ervan overtuigd dat u daar helemaal niets op tegen kan hebben.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, wat die communicatie betreft, zal ik toch enigszins de verdediging van het steunpunt op mij nemen. Ik kan dat allemaal checken op de website van het steunpunt. Ik heb de persberichten en de presentatie gezien, de slides die het steunpunt aan de pers heeft gegeven. Dat is allemaal zeer genuanceerd, maar in de pers wordt dat inderdaad wat uitvergroot. Dat is onvermijdelijk, wie de communicatie ook verzorgt.

Ik ben heel blij dat u zegt door te zullen gaan met die humane biomonitoring. Op dat pad moeten we zeker blijven doorgaan. Voor heel Vlaanderen mag u echter niet wachten op verdere resultaten. U haalde daarnet de BIV aan. Het klopt natuurlijk dat die een belangrijke CO₂-component bevat, en het is belangrijk dat de CO₂-uitstoot door het verkeer daalt.

Zonder te technisch te worden: in de formule waarop u uw BIV berekent, wordt CO₂ overgewaardeerd en worden de gezondheidseffecten van de ultrafijne stofdeeltjes ondergewaardeerd. Dus stimuleert u dieselwagens, en dat is geen goed beleid op het vlak van milieu en gezondheid.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister, ik ben blij dat u actie onderneemt en dat u ook het biomonitoringsprogramma zult voortzetten. Ik wil u daarin steunen.

We zijn een economische topregio. We moeten dus extra zorgvuldig zijn en extra inzetten op die propere industrie, waarvan we een extra inspanning moeten vragen. Er is al heel veel gebeurd, maar er is nog wat ruimte voor verbetering en de resultaten tonen dat aan. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Lode Ceyskens tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de problematiek van de schade door en jacht op everzwijnen in Limburg

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens: Voorzitter, minister, collega's, mijn actuele vraag doet misschien denken aan de verwijzing van mijn fractieleider deze morgen naar een klein Gallisch dorpje, maar het heeft er totaal niets mee te maken. De problematiek van de everzwijnen in Limburg is al meermaals aangekaart. Mevrouw Peeters heeft er al vragen over gesteld, andere collega's en ikzelf ook.

Minister, als een plan van aanpak hebt u in februari 2011 uw beheersvisie voor everzwijnen voorgesteld. Die beheersvisie heeft geleid tot een rapport dat werd opgemaakt door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO). Daarin zijn een aantal beheerszones afgebakend. Dat rapport hebben we ondertussen ontvangen, waarvoor dank. Maar dat is maar een begin van de oplossing. Nu zullen de go- en no-go zones – waar kunnen de everzwijnen rustig rondlopen en waar niet? – moeten worden afgebakend. Moeten daarvoor bijkomende middelen worden ingeschakeld?

Ondertussen steken de Limburgse jagers de armen in de lucht of moet ik zeggen, de loop in de grond. Ze zeggen dat ze niet langer gaan opdraven voor de schade die is aangebracht door die evers, want ze kunnen ze onmogelijk nog bestrijden. We zouden het een vorm van burgerlijke ongehoorzaamheid kunnen noemen, maar ze hebben een punt als ze zeggen dat het probleem op een aantal vlakken hun capaciteit overstijgt. Dat brengt veel problemen met zich mee. Als ze dat hard gaan maken, zullen er nog meer everzwijnen verschijnen. De Limburgse melkveehouders en akkerbouwers zullen noodgedwongen allemaal varkenshouders worden, want zij zullen ze mogen voederen. Dan spreken we nog niet over het probleem van verkeersveiligheid en zelfs publieke veiligheid dat daarmee gepaard gaat.

Minister, uw plan van aanpak is goed, maar ondertussen begint de tijd te dringen. Wat gaat u doen naar aanleiding van dit schrijven?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Dit zijn inderdaad belangrijke signalen. We hebben ondertussen stappen ondernomen. We hebben de beheersvisie op de everzwijnen ingevoerd. Dat houdt in dat er bepaalde zones afgebakend zijn. Die zones maken geen doorloop mogelijk van everzwijnen, dat zijn grote verkeersassen, waterwegen enzovoort.

We hebben het opgedeeld in een aantal pilootprojecten. Onder andere in Limburg is het de bedoeling dat we de everzwijnen intensiever gaan bestrijden met de middelen die we hebben in de jachtreglementering. We gaan dat samen met alle stakeholders doen, de jagers, de wildbeheerseenheden, de landbouwers, de natuurverenigingen, het INBO, dat de situatie ook wetenschappelijk kan beoordelen. Op basis daarvan zullen we nagaan of het effect heeft, of de populatie inderdaad afneemt en er zo minder schade is. Het is belangrijk dat we op die manier een goede evaluatie doen, die ook op wetenschap berust en op ervaringen in de praktijk. Het is niet de bedoeling op die manier alles op de lange baan te schuiven. We willen heel snel vooruitgaan en zorgen dat dit onzekerheden en wrevel op het terrein wegneemt.

Anderzijds wil ik ook wijzen op het feit dat er momenteel instrumenten zijn in de jachtreglementering die te weinig worden gebruikt. Er wordt gezegd dat men 's nachts geen everzwijnen kan bejagen. Dat klopt niet. Men kan gedurende negen maanden, van 1 januari tot eind september, een aanvraag doen om ook 's nachts everzwijnen te bejagen. We merken dat dit weinig wordt gebruikt. Nochtans is nog geen enkele aanvraag geweigerd.

Ten tweede is er de mogelijkheid om een afschotplan goedgekeurd te krijgen gedurende dat aantal maanden. Wat blijkt? Als wij die vergunning afleveren, wordt gemiddeld maar 25 procent van wat men aan everzwijnen zou mogen schieten, benut.

We kunnen dus zeggen dat er met de instrumenten die er nu zijn, meer resultaat kan worden behaald. Wij hopen dat we op dat vlak beter kunnen sensibiliseren en mensen meer attent maken op de mogelijkheden die er nu al zijn op het terrein.

De heer Lode Ceysens: Minister, ik dank u voor uw antwoord. De beheersvisie lijkt mij een goed plan van aanpak. Dat is gestructureerd. Eerst gaan we bekijken in welke gebieden we die dieren nog willen hebben en waar we ze onder controle kunnen houden, en nadien kijken we naar de gebieden waar we ze absoluut niet willen hebben.

Het zou ook goed zijn om daarna eens te bekijken of er bijkomende mogelijkheden moeten worden geopend. U hebt gelijk wanneer u zegt dat er vandaag een aantal mogelijkheden onderbenut worden.

Feit is dat er zich vandaag een probleem voordoet op het terrein. Het is nu september. Een aantal gewassen bevinden zich nog op de akkers. Dit kan nog een cruciale periode worden met betrekking tot schade aan landbouwgewassen. We gaan met ons werk binnen die beheersvisie niet klaar zijn vooraleer die periode verstreken is. Daarom wil ik u nog eens vragen of er zaken zijn die u tussentijds wilt ondernemen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, we weten dat de bejagingsmogelijkheden vandaag al vrij uitgebreid zijn, zeker als we daar de bestrijding en de bijzondere jacht bij nemen. Toch zijn wij als N-VA bereid om mee te gaan in een nog soepeler regeling, met go- en no-go zones en met nultolerantie op bepaalde plaatsen, bijvoorbeeld in West-Vlaanderen.

De keerzijde van de medaille van die nu al vrij uitgebreide bejagingsmogelijkheden is dat de jachtrechthouder vandaag verantwoordelijk is voor die schade, tenzij die everzwijnen uit reservaten komen waar niet gejaagd kan worden. Als u de regeling inzake schade zou

herbekijken, willen wij ervoor pleiten om het hele plaatje te bekijken, zodat we geen ongewenste effecten sorteren op andere gebieden.

Wat ten slotte de nachthacht betreft: toch oppassen daarmee, uit veiligheidsoverwegingen en om de natuur niet te zeer te verstoren.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Het hemd is natuurlijk nader dan de rok, collega's, en als de Boerenbond iets vraagt in verband met de everzwijnen, zal de minister ook iets doen. Toen wij met betrekking tot de vos gevraagd hebben om 's nachts iets te doen, leken we wel ketters in dit parlement. Toen werd de N-VA zelfs opgevoerd om voor te lezen uit het boek Van den Vos Reynaerde.

Uiteindelijk hebben wij niets bereikt. Aan de vos, een dier dat veel schadelijker is voor de mens en drager kan zijn van een terminale ziekte als de vossenlintworm, wil men niets doen. Maar als een van de geledingen van CD&V vraagt om iets te doen aan een minder prangend probleem, haalt men wel alles uit de kast, om zelfs 's nachts op everzwijnen te kunnen jagen. De heer Vandaele roept op tot voorzichtigheid 's nachts, maar als we hetzelfde vragen voor de vos, schreeuwt hij moord en brand, alsof we de Vlaamse bevolking in gevaar zouden brengen als we de vos 's nachts willen bejagen.

Hier wordt eens te meer met twee maten en twee gewichten gewerkt. Dat kan niet. Ik steun de vraag van de heer Ceyskens, maar laat ons dan alstublieft consequent zijn en de lijn doortrekken.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Ook ik steun de vraag van de heer Ceyskens. We zijn al ruim twee jaar samen met de Boerenbond, de jagersverenigingen en tal van lokale besturen vragende partij om iets te doen aan die overdreven everzwijnenpopulatie. In september 2010 is er namens alle sectoren – het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO), het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), jagersverenigingen – een duidelijk standpunt geuit dat er dringend iets moest worden gedaan.

Minister, u zegt dat u al tal van stappen ondernomen hebt. Maar we zijn nu eind 2011, en er is nog niets concreets gebeurd aan die overdreven populatie. De populatie blijft alsmat toenemen. Alleen al in Limburg zijn er het voorbije jaar niet minder dan twintig verkeersongevallen gebeurd met lichamelijke letsels – die met enkel stoffelijke schade zijn hier dus niet meegeteld – door evers.

Die recente cijfers komen van de arrondissementscommissaris. En dan heb ik het nog niet gehad over de schade aan de fauna en de flora, of aan de schade die aan landbouwbedrijven wordt toegebracht. Veel landbouwers spreken ons daarop aan. Het is vijf over twaalf.

Ik heb nog een vraagje. Medio augustus ontving u een brief van de Limburgse jagersverenigingen. Hebt u hun al geantwoord? Die mensen protesteren omdat zij nog nooit bij overleg zijn betrokken.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, collega's, de reglementering op de jacht bestaat al een aantal jaar. Die steunt op een aantal delicate evenwichten. Dat was geen eenvoudige oefening, want de jacht lokt zeer emotionele, tegenstrijdige reacties uit. De enen willen de jacht zo streng mogelijk reglementeren, de anderen willen een versoepeling.

Wij hebben toegegeven dat er met de everzwijnen een probleem is. De beheersvisie op dit punt is er, en op het terrein wordt daarover met alle stakeholders gesproken. Iedereen is erbij betrokken. Kan er iets gebeuren? Ik wil eerst de evaluatie afwachten. Uiteraard willen wij het gesprek met de eenheden verantwoordelijk voor het wildbeheer aangaan. Mevrouw Peeters, de brief waarover u het hebt is pas eind augustus bij ons toegekomen. Er komt een antwoord, en de administratie is gevraagd om daarover een overleg op te starten. Uiteraard zijn wij

steeds bereid om met iedereen op het terrein na te gaan of wij op korte termijn nog iets extra's kunnen ondernemen.

Indien de wildbeheerseheid niet langer pachter wil zijn en van het jachtrecht afziet omdat het altijd de jachtrechthouder is die de eventuele schade moet vergoeden, dan moet de overheid zelf tot actie overgaan en de everzwijnen bestrijden of die taak uitbesteden. Ik wil dus niet op basis van emoties maar op basis van gegevens beslissingen nemen. En ik ben bereid om met iedereen op het terrein daarover in gesprek te gaan, om zo snel en goed mogelijk uit de problemen te geraken.

De heer Lode Ceyskens: Mijnheer Sabbe, het is een vossenstreek om nu over de vossen te beginnen, want als ik op uw opmerking inga, dan is mijn spreektijd op en kan ik niets meer over de everzwijnen zeggen. Ik zal later met u over de vossen discussiëren.

Mevrouw Peeters heeft gelijk, het is inderdaad vijf over twaalf. Het rapport van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) toont aan dat aan het probleem wordt geredigeerd. Er is wetenschappelijk werk verricht en dat moet toestaan om binnenkort duidelijke en goede beslissingen te nemen. Mijn laatste bekommernis is wel dat in afwachting van een oplossing de rekening niet wordt betaald door de landbouwers van Limburg.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Fientje Moerman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over verplichte weblessen aan de K.U.Leuven door gebrek aan infrastructuur

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Voorzitter, minister, collega's, een vraag in telegramstijl, over de gebeurtenissen van vandaag. Vanochtend stond op de voorpagina van De Standaard de woorden 'Katholieke Universiteit Leuven rantsoeneert de lessen in bepaalde richtingen'. Sommige studenten moeten thuis via het web de lessen volgen. Dezelfde dag, om 12.33 uur, staat er op de website van dezelfde krant dat die maatregel niet meer nodig is, want er zijn plots voldoende zalen gevonden. Mijn vraag is wat u zult doen aan het nijpende tekort aan infrastructuur.

Ik zal u zelf het antwoord geven. Ik lees het u voor. Rector Mark Waer nam vijf proffen en twee auditoria. Hij zag op naar de hemel en dankte God en zegende de weinige spijzen die hij in zijn handen hield. Hij gaf ze aan zijn decanen en zei "Deel dit uit". Maar toen hij opkeek, had hij nieuwe proffen en auditoria in zijn handen. Ook nu vroeg hij om ze uit te delen, maar er kwamen er meer. Zij stroomden zijn handen in en uit, en de decanen deelden uit en de studenten verdeelden alles onder elkaar.

Hoe kon dit alles zo gebeuren? Het is een wonder Gods, en daarvoor heeft niemand een verklaring. Maar misschien heeft de minister die wel? (*Applaus*)

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik denk niet dat mijn opening van het academiejaar daar voor iets tussen zat.

Uw vraag heeft twee delen: de weblessen en hoe je daarmee omgaat, en het infrastructureel probleem.

Wat betreft de infrastructuur wordt er elk jaar voor ongeveer 150 miljoen euro geïnvesteerd door de universiteiten en de hogescholen. Daarvan komt 10 tot 15 procent via een kapitaalsubsidie van de Vlaamse overheid. Dat is ook normaal, want het zijn autonome instellingen. Er is de afgelopen jaren heel wat gebouwd. Het volstaat om in de steden rond te

kijken en te zien wat universiteiten en hogescholen aan nieuwe gebouwen hebben kunnen inplanten.

In het verleden, toen de vorige regering heeft gekozen voor de DBFM-operatie (Design Build Finance Maintain), heeft ze zich beperkt tot het leerplichtonderwijs. Ze heeft dat niet gedaan voor het hoger onderwijs. We zullen naar het einde van deze legislatuur een nieuwe pps-constructie moeten maken voor het leerplichtonderwijs. We moeten dan proberen om het hoger onderwijs daarin mee te nemen.

Het is ook belangrijk dat op een rationele manier met infrastructuur wordt omgegaan en dat men maximaal gebruikmaakt van bestaande lokalen. De minister moet daar wat terughoudend in zijn, want de manier waarop men lesgeeft, is niet zijn bevoegdheid, maar die van de universiteiten en de hogescholen.

Ikzelf vind het feit dat je via videoconferenties les geeft op zich niet te verwerpen, alleen moet dat passen in een beleid. Ik had de indruk dat dat hier niet het geval was. Je merkt dat universiteiten in het buitenland, zoals Oxford, Tampere of noem maar op, daar ook mee beginnen. Zelfs leerplichtscholen in het buitenland zijn ermee bezig. Het moet wel passen in een beleid en het moet in een eerste fase op vrijwillige basis gebeuren, terwijl het hier nogal bruusk was.

Weblessen of videoconferenties als nieuwe manier van lesgeven, zou ik niet verwerpen. We moeten komen tot meer rationeel gebruik van de bestaande infrastructuur en kijken hoe er bijkomende infrastructuur kan komen.

Mevrouw Fientje Moerman: Dank u, minister. Alle gekheid op een stokje, er is inderdaad een probleem qua infrastructuur. Het is verre van mijn idee om nieuwe lesmethodes die de techniek toelaat, te verwerpen. Alleen vind ik dat, zoals u zegt, dat moet gebeuren op basis van vrijwilligheid en dit moet passen in een filosofie en niet als een ad-hocexcuus om aan een bepaalde nood zomaar een uitkomst te verlenen.

Minister, het moet me van het hart dat de infrastructuursubsidies en gelden die men geeft van overheidswege, eigenlijk nog altijd ontoereikend zijn. Voor bepaalde universiteiten volstaat dat met moeite om het eigenaarsonderhoud uit te voeren. Ook moet u verre van ingrijpen in de manier waarop universiteiten lesgeven. Daar pleit ik zeker niet voor. Laat dat over aan de academische vrijheid. Maar ook u zult eens moeten nadenken hoe u uw idee, zijnde een onbeperkte toegang tot de universiteiten en zoveel mogelijk mensen de kans geven om naar de universiteit te gaan – ik verwijs naar de 900 studenten van de heer Bouckaert in het eerste jaar – zult verzoenen met een voldoende aanbod aan infrastructuur, want dat aanbod is er niet overal.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, wat mij vooral trof in de hele zaak, was de nogal cynische opmerking van de universiteit dat er maar een probleem is voor een aantal weken, want daarna komt de helft niet meer en is het probleem vanzelf opgelost. Dat bewijst dat er iets meer aan de hand is dan een infrastructureel probleem. Dan hebben we het opnieuw over de oriëntatie van onze studenten, wat mevrouw Moerman trouwens ook aanhaalde. Dat is iets waar u wel iets aan kunt doen. Het debat is al een aantal keren gevoerd: hoe kunnen we ervoor zorgen dat de oriëntatie van het secundair onderwijs naar het hoger onderwijs beter verloopt zodat we minder te maken krijgen met die gigantische uitval en ook die gigantische instroom van verkeerd georiënteerde studenten. Wat zult u daaraan doen?

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Voorzitter, ik wil focussen op het aspect weblessen of afstandsonderwijs. Minister, gaat u akkoord met mijn analyse? Ik denk dat er in ons onderwijs nog veel kansen liggen om dat nog meer uit te werken en om in een nog beter aanbod te voorzien van afstandsonderwijs dat gebruikmaakt van nieuwe technieken en

nieuwe media. Dat moet natuurlijk gebeuren op voorwaarde dat dat vooral gericht is op levenslang leren en niet in eerste instantie op generatiestudenten. Daar is het sociaal contact en de pedagogische kwaliteit het belangrijkste. Ik wilde vragen of u die mening deelt.

Minister, u zegt dat DBFM-bis of DBFM-light of wat het ook wordt op het einde van de legislatuur misschien ruimer zou kunnen worden opgevat dan alleen maar leerplichtonderwijs en hoger onderwijs. Met alle respect voor de problemen die er zijn in het hoger onderwijs, ik denk dat de steden daar de eerste partners zijn en niet zozeer de Vlaamse overheid. Onze middelen zijn zo al beperkt en de wachtlijsten in het leerplichtonderwijs reiken al tot 25 jaar. Daar moeten we eerst werk van maken vooraleer we overgaan tot het niet-leerplichtonderwijs.

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Voorzitter, uit het artikel dat vandaag is verschenen in De Standaard, hebben we heel goed kunnen opmaken dat er niet alleen een probleem is wat betreft de infrastructuur. Multimedia en de weblessen op zich vind ik een heel fijn initiatief. Maar als, zoals mevrouw Meuleman al zei, er zoveel leerlingen binnen de maand uit diezelfde aula verdwijnen, moeten we misschien toch eens durven te kijken naar de studiekeuze en de studieoriëntatie, maar dan gefocust op het secundair onderwijs. Studenten moeten veel beter weten waaraan ze beginnen. De N-VA heeft in de commissie Onderwijs al een pleidooi gehouden voor een vrijblijvende oriënteringsproef. Misschien kan dit ook hier enig soelaas brengen.

Minister Pascal Smet: Ik begin met de oriëntatie. Ik kan alleen maar herhalen dat dat de reden is waarom we het secundair onderwijs grondig willen hervormen. Daarbij zullen we uiteraard rekening houden met de oriëntatie, de studiekeuzebegeleiding, de leerlingenbegeleiding en de afstemming op het hoger onderwijs. Wij hebben met de rectoren afgesproken dat zij nadenken over hoe je de oriëntatieproef kunt overstijgen, hoe zij naar een richting van een brede bachelor moeten evolueren en naar een propedeusejaar. U hebt daarover in de krant kunnen lezen. Je voelt dat het debat op dit moment aan het rijpen is. We hebben afgesproken dat wanneer we de knopen over het secundair onderwijs doorhakken of echt harde beslissingen nemen, dat we dat ook doen met het oog op de overgang naar het hoger onderwijs. Beide dossiers hangen nu eenmaal samen.

We moeten ook uitkijken naar de voorstellen met betrekking tot de rationalisering van de opleidingen. Ook daar zijn er mogelijkheden. Het is niet wenselijk en opportuun dat je overal in Vlaanderen dezelfde richtingen aanbiedt. Daarin zitten dan vaak heel weinig mensen. Als je ze samen zou plaatsen, kun je ook op die manier ruimte en geld vrijmaken. De universiteiten moeten dan uiteraard onderling afspreken waar ze die opleidingen organiseren.

We moeten durven te onderzoeken hoe we de gebouwen rationeler kunnen gebruiken.

Universiteiten moeten kijken wat er in het buitenland gebeurt met dat afstandslernen. Uiteraard is het contact met professor, docent en assistent belangrijk, maar je ziet toch dat gerenommeerde universiteiten meer en meer die weg inslaan. Het gaat dan niet alleen over het levenslang leren maar ook over studenten die een gewone bachelor- of masteropleiding volgen. Je ziet dat men het in het buitenland ook begint te doen voor het leerplichtonderwijs. Niet uitsluitend, uiteraard, er is een combinatie.

Mevrouw Meuleman, de opmerking die u aanhaalt was cynisch: het probleem lost zichzelf in een paar weken op. Er zijn natuurlijk veel redenen waarom studenten niet meer komen. Sommigen vinden dat ze die lessen niet nodig hebben en dat ze op zichzelf kunnen studeren. Anderen doen iets anders, op een andere manier. In het begin gaat iedereen nog heel braaf en gedisciplineerd naar de les, daarna verandert dat een beetje. De universiteiten moeten weten hoe ze daarmee moeten omgaan. Een minister van Onderwijs moet niet zeggen hoe men les moet geven. Dat maakt geen deel uit van mijn opdracht.

Ik ben het ermee eens dat de overheid in de toekomst ten aanzien van de hogeronderwijsinstellingen, de investeringen en de infrastructuur een tand zal moeten bij steken. Maar mevrouw Poleyn zei het al: er zijn nog veel andere noden, in het bijzonder in het leerplichtonderwijs. Ik heb tot nu toe die opening gemaakt. Dat heeft men de vorige keer, met de eerste DBFM, niet gedaan. Nu heb ik wel gevraagd dat men zou onderzoeken of men daar ook hogescholen en universiteiten bij kan betrekken.

Nogmaals, ik denk dat het rationele gebruik van gebouwen in shifts niet mag worden uitgesloten, ook niet voor het hoger onderwijs.

Mevrouw Fientje Moerman: Minister, dank u. Het rationele gebruik ligt waarschijnlijk aan de basis van de oplossing waardoor vijf proffen en twee auditoria zich magisch hebben vermenigvuldigd. Maar het moet mij van het hart: ik vind het zeer goed dat u permanent in dialoog treedt met de heren rectoren, maar wat mij mateloos irriteert en steeds meer begint te irriteren, is de manier waarop sommigen weigeren om zelf hun verantwoordelijkheid op te nemen.

Want, wanneer men een of andere vorm van vrijblijvende oriëntatie wil aanbieden aan de studenten, hetzij gezamenlijk in de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), hetzij apart als universiteit, dan hebben de heren rectoren noch u noch ons daarvoor nodig, maar dan kunnen ze dat doen. Ze blijven al enkele jaren in gebreke. Bij elke start van een academiejaar krijgen we opnieuw dezelfde litanie in de *gazet*. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Ivan Sabbe tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de vergrijzing aan de kust en de gevolgen voor de arbeidsmarkt in de kustregio

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Voorzitter, minister, u weet waarschijnlijk ook dat er een Europese studie is geweest, DC NOISE, waarin negen regio's uit vijf verschillende landen werden betrokken. Mijn geboorteregio West-Vlaanderen was een van die regio's. In de studie werd bekeken wat er aan de hand is met de vergrijzing en wat er op ons afkomt.

Uit de studie is het volgende gebleken. Vandaag hebben we in Vlaanderen ongeveer 3,2 werkenden op 1 oudere. Dat evolueert tussen nu en 2025 naar 2,3 werkenden op 1 oudere. Die verhouding gaat dramatisch achteruit, maar in West-Vlaanderen wordt het nog erger, daar zijn er vandaag 2,5 werkenden per oudere en we gaan achteruit naar 1,6. Die verhouding is een heel negatieve ontwikkeling.

Als we de cijfers van professor Sels daaraan verbinden, zien we het volgende. We hebben nu op 94 jongeren, tussen 18 en 24 jaar, 100 ouderen. In 2020 worden dat 78 jongeren op 100 ouderen. Dat betekent dat we in een heel slechte verhouding terechtkomen.

Een bijkomend probleem is de werkzaamheidsgraad. We stellen vast dat die rond de 38 procent is in de categorie van 55 plus. Dat blijkt uit de officiële cijfers van mensen die actief zijn. Dat is een heel slecht cijfer, wetende dat onze eigen doelstelling tot 2020 50 procent is. Het zal heel moeilijk zijn om dat percentage te halen. Europa zit gemiddeld op 46 procent.

Mijn vraag gaat heel specifiek over de kust, over Oostende en omgeving, waar de toestand heel erg is. Wat zijn de bijkomende maatregelen die u zult nemen, want met het pakket aan maatregelen dat vandaag op tafel ligt, komen we er niet?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Sabbe, ik weet niet of u de studie echt gelezen hebt. Ik niet, want ik heb ze nog niet gezien en ik meen dat ze er nog niet is. Ik heb een samenvatting gezien en ik weet dat de studie over iets anders gaat.

Men stelt vast dat in de kustgemeenten de verhouding tussen ouderen en actieven heel slecht is. Er staat ook in dat dat te maken heeft met het feit dat gepensioneerde mensen graag hun oude dag slijten aan de kust. Het is daarom dat er aan de kust vrij veel ouderen zijn en dat de verhouding met de beroepsbevolking veel minder goed is dan elders. (*Opmerkingen van de heer Ivan Sabbe*)

Mijnheer Sabbe, ik heb het bericht gelezen en het staat er zo in. Er staat ook in dat de eerste twee problemen te maken hebben met woonmogelijkheden en met de zorgbehoefte van die mensen.

Aan de kust zijn er veel mensen werkloos. In de kustgemeenten is de werkloosheid het grootst. Het zou kunnen dat als er meer oudere mensen aan de kust gaan wonen, de kans bestaat dat er extra jobs worden gecreëerd. In Knokke stelt die problematiek zich overigens niet, wel vanaf Blankenberge. Stel dat we meer mensen aan de kust krijgen, meer zorgbehoefte en meer woningbouw, dan zitten we misschien nog goed.

Het grote probleem dat zich dan stelt, is natuurlijk het op elkaar afstemmen van vraag en aanbod. Dat is de uitdaging. U weet uit de commissie Werk dat we die al regelmatig zijn aangegaan. Ik probeer samen met de Vlaamse sociale partners te zoeken naar een oplossing op het gebied van loopbaanbegeleiding en talent, maar daar kan ik straks in het wederwoord misschien op terugkomen.

De heer Ivan Sabbe: Minister, u gaat aan de essentie voorbij. U probeert nu de zaken te verdraaien. U zegt dat de mensen naar de kust gaan om daar te rusten en dergelijke.

U weet dat Oostende, de specifieke regio Oostende, bijna de hoogste werkloosheid heeft van West-Vlaanderen. Verder beweert u dus dat de mensen daar gaan rusten. De mannen die in rustpensioen gaan, hebben 27,7 jaar gewerkt, terwijl we allemaal weten dat we 40 jaar moeten werken om een pensioen te kunnen betalen en betaalbaar te houden. Voor de vrouwen is dat 17,7. We zitten daar met een probleem. Ik wil op die nagel blijven kloppen. U weet dat u aan de activering van de 55-plussers niet doet. U hebt een testproject met de nieuwe oudere werklozen, maar aan de groep die al langer werkloos is, doet u niets.

De voorzitter: De heer Van Der Taelen heeft het woord.

De heer Lukas Van Der Taelen: Ik ben een liefhebber van de Vlaams-Belgische kust. Al vele jaren zie ik de situatie in de Westhoek en De Panne. Wat mij daar als Brusselaar geweldig fascineert, is dat de horeca tevergeefs zoekt naar personeel. Er is een schrijnend gebrek aan personeel, in die mate zelfs dat daar jongeren uit Noord-Frankrijk komen werken. Ik woon daar niet, ik woon in de Brusselse hoofdstedelijke regio, waar de werkloosheid astronomisch hoog is. Is het dan helemaal ondenkbaar dat we een soort ‘go west-campagne’ opzetten? Kunnen we aan de Brusselse jongeren niet zeggen dat ze niet mogen blijven rondhangen op straat – dan zijn we meteen van de hangjongeren af – en dat ze hun heil moeten zoeken aan de kust? Dat is toch niet zo absurd? De middenstanders aan de kust hebben allemaal dezelfde klacht: ze vinden geen personeel.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Voorzitter, minister, dames en heren, als de heer Sabbe iets voorstelt, valt dat nogal zwart-wit uit. Ik doe dat liever op een rustige manier. Dat wil niet zeggen dat ik hem niet volg. De problematiek is in de commissie al verschillende keren aan bod gekomen. Ook morgen staan er een paar vragen over op de agenda.

Ik wil me focussen op de kust. Er zijn twee probleemsectoren aan de kust. Zoals de heer Van Der Taelen al zei, enerzijds de horeca, maar anderzijds ook de thuiszorg. Dat is niet verwonderlijk aangezien er veel ouderen aan de kust gaan wonen. Het zijn ook vaak ouderen

zonder kinderen en alleenstaande ouderen. Aan de thuis- en gezinszorg aan de kust wordt 1.230.000 uren besteed. Dat is één derde van West-Vlaanderen en ongeveer 7 procent van Vlaanderen. Het is misschien een uitdaging voor de VDAB om in die twee sectoren specifiek in te zetten. Hoe gaat de VDAB daarop inspelen?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Natuurlijk heeft de heer Sabbe het recht om deze vraag hier aan u te stellen. De vergrijzing en de gevolgen daarvan voor de arbeidsmarkt verdienen wel een breder debat. Het zal in de commissie nog wel aan bod komen.

De vergrijzing beperkt zich uiteraard niet tot West-Vlaanderen, mijnheer Sabbe. In heel Vlaanderen zullen de komende jaren door de uitstroom van 50-plussers tienduizenden jobs vrijkomen. Terwijl de activiteitsgraad bij de min-50-jarigen vrij hoog is, geraken werkzoekende 50-plussers weer niet aan de bak. Minister, we moeten extra inspanningen doen om ook die werkzoekende 50-plussers te betrekken bij de invulling van die jobs die gaan vrijkomen door vertrekkende 50-plussers. We kijken uit naar uw inspanningen en initiatieven ter zake.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, ik vertolk hier de stem van de autochtone kustbevolking. Dit is niet nieuw. Een goede vriend, Chris Vandenbroeke, die hier ooit nog heeft gezeteld en die demograaf was, heeft me meer dan twintig jaar geleden al eens haarfijn uiteengezet waar de problematiek net zit. Wat we nu aan de kust meemaken, is in feite een voorafname op wat er in heel Vlaanderen zit aan te komen.

Dit zal een breed debat worden. Ik zou het echter niet tot enkel problemen willen verenigen. Een aantal problemen, onder meer met betrekking tot de arbeidsmarkt, de tijdsbesteding en de verzorging, moeten worden aangepakt. Er zijn echter ook een pak opportuniteiten. We leven allemaal langer. Elk jaar worden we in feite gemiddeld drie maanden ouder. Ik weet niet wanneer dat zal stoppen. Velen hier zullen misschien 100 jaar oud worden. Ik zal daar in elk geval niet bij zijn.

Over de globale problematiek van de vergrijzing moeten we zeker eens een breed debat houden. De kust kent een specifieke situatie en vergt een aangepaste aanpak. Er zijn naast bedreigingen echter ook opportuniteiten.

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez: Voorzitter, dat mensen hun oude dag aan de kust willen doorbrengen, vind ik veeleer fijn dan een bedreiging. We mogen dit niet verwarren met het feit dat we oudere werknemers aan de kust moeilijk aan het werk krijgen.

Het is opvallend dat de meerderheid in Oostende er in de afgelopen jaren, uiteraard tot aan de crisis, in is geslaagd redelijk veel jobs te creëren. Het gaat om een stijging met 13 procent tot aan de crisis. Het is echter zeer moeilijk gebleken 50-plussers naar een job toe te leiden. De toeleiding naar een job staat los van de oudere mensen die naar de kust komen. Het is daarentegen wel gelukt jongeren aan het werk te krijgen. Waar we dichterbij de jongeren en de bedrijven konden werken, is het op drastische wijze gelukt de jongeren te activeren. Wat ouderen betreft, is dat blijkbaar moeilijk. Misschien is dit ook te wijten aan de jobs aan de kust. Misschien maken die jobs het moeilijker 50-plussers aan het werk te krijgen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, het werkgelegenheidspatroon aan de kust is heel anders. Een van de redenen is allicht het seizoensgebonden karakter van de toeristische sector.

De minister heeft terecht naar de pensioenmigratie verwezen. Dit heeft niet enkel een effect op de werkgelegenheid. Het effect is ook op andere terreinen voelbaar. Ik denk onder meer

aan het sociaal weefsel en aan de betaalbaarheid van woningen. Jonge mensen uit de streek kunnen er moeilijk blijven. Door de vraag naar appartementen komen de eengezinswoningen onder druk. Het erfgoed en de open ruimte staan onder druk. Zelfs de handelszaken in de kernen staan onder druk. Dit laatste heeft dan weer een invloed op de werkgelegenheid.

De lokale overheden proberen hier iets aan te doen. Af en toe lopen ze echter met het hoofd tegen de muur. Ik vermoed dat de Vlaamse Regering en ook het Vlaams Parlement die mensen in de toekomst wat hulp zullen moeten bieden.

Minister Philippe Muylers: Eerlijk gezegd, heb ik er geen enkel probleem mee het debat zo open te trekken. De door de heer Sabbe aangehaalde studie verwijst eigenlijk naar iets heel anders. Ik ben daar ook op ingegaan. Hij trekt het open naar het hele werkgelegenheidsbeleid. Ik heb daar op zich geen probleem mee.

Zoals mevrouw Fournier daarnet al heeft verklaard, hebben we die discussie in de commissie al vaak gevoerd. Ik denk dat we het tijdens elke commissievergadering over het loopbaanbeleid hebben. In de eerste beleidsnota die ik ooit heb ingediend, heb ik ons grootste probleem naar voren gebracht. Wat de oudere werklozen betreft, scoren we in vergelijking met negentig andere regio's het allerslechtst.

We hebben sindsdien helemaal niet stilgezeten. Sinds april 2011 activeren we tot en met 55 jaar. Iedereen weet dat we nu, in overleg met de VDAB en met de Vlaamse sociale partners, de stap naar een activering tot 58 jaar willen zetten. De minister-president heeft dit in zijn Septemberverklaring nog eens aangehaald. Elders in dit land is er nog geen activering tot 52 jaar. We zijn hier actief mee bezig.

In de commissie heb ik de campagne 'De juiste stoel' voorgesteld. Ik ben niet zeker of de heer Sabbe toen aanwezig was. Ik zal even de achterliggende filosofie toelichten. Volgens mij ligt daar met betrekking tot de knelpuntberoepen de essentie van de zaak.

Werkgevers en zelfs werknemers gaan momenteel nog steeds uit van het beroep dat iemand uitoefent en het diploma dat iemand heeft gehaald. Dat is de basis.

Iedereen zal zich echter voorbeelden voor de geest kunnen halen van mensen die in een andere omgeving plots iets anders blijken te kunnen. Zo is de ene plots komiek en blijkt een ander plots iets anders te kunnen. Die mensen hebben ergens een talent dat in hun beroep niet productief wordt gebruikt. Hoe kun je dat talent nuttig en productief inzetten in de maatschappij? Als je dat kunt, zul je scoren.

Er was een vraag over de zorgsector. We spreken nu al twintig jaar over het knelpuntberoep van verpleger en verpleegster. We moeten, zowel langs werknemers- als werkgeverskant, het takenpakket van verpleegster of verpleger beperken tot wat minimaal moet, zoals spuiten zetten of katheters steken, en dan aanvullen in functie van iemands capaciteiten. Zo kan het een job worden waar men zin in heeft. Als we die herschikking niet doen, zullen we met problemen blijven zitten.

Mijnheer Crombez, hetzelfde geldt voor die 50-plussers. Als je 50-plusser bent en heel je leven een financiële job hebt uitgeoefend, is het heel moeilijk om op je vijftigste een heel andere richting uit te gaan, ook al heb je de vereiste talenten en competenties. Men wenst dat niet. Als we zowel aan werknemers- als werkgeverskant oog zouden hebben voor talenten en competenties van mensen, eerder dan voor de invulling van jobs, zouden we ver kunnen geraken. Dat is volgens mij, zowel aan de kust als elders, de basis om tot een oplossing te komen. Dat heb ik gedurende een aantal maanden met de Vlaamse sociale partners besproken. We bekijken hoe we dat kunnen vertalen in een nieuw werkgelegenheidsbeleid voor Vlaanderen. Hoe kunnen we daarbij de bestaande instrumenten inzetten?

Ik geef opnieuw het voorbeeld van de juiste stoel. We proberen met een tool de werkgevers en werknemers aan te tonen hoe zij staan tegenover 50-plussers. Vaak is men zich niet bewust van de eigen vooroordelen. Men moet daarover sensibiliseren en informatie

verspreiden. Zo leeft bij sommige werkgevers het vooroordeel dat 50-plussers te duur zijn. Via die tool kan die werkgever dan nagaan of dat wel effectief zo is. Verder kan die werkgever ontdekken dat daar remedies voor bestaan, zoals de 50+-premie. Ook bij de werknemers leven er vooroordelen. Zo denken sommige werknemers dat het geen zin meer heeft opleidingen te volgen, omdat ze toch niet meer gewenst zouden zijn door werkgevers.

Mijnheer Van Der Taelen, morgen is er een vraag om uitleg gepland over mobiliteit en de passende dienstbetrekking. Daarin zit het element van afstand tussen woon- en werkplaats. Het gaat om een federale wetgeving, die we zo flexibel mogelijk proberen toe te passen. Ik nodig u uit om morgen in die commissie aanwezig te zijn. Ik zal daar dan verder op ingaan.

Het gaat erom oog te hebben voor talenten en competenties, niet alleen voor diploma's of eerdere dienstbetrekkingen. Ook elders kun je competenties verwerven. Dat geldt zowel voor werknemers als werkgevers. Slechts dan zullen we een oplossing vinden voor knelpuntberoepen en andere problemen, zoals 50-plussers.

De heer Ivan Sabbe: Minister, u hebt mij niet overtuigd, integendeel. U hebt ook een probleem met actie ondernemen. U kunt de minister-president dus achterna. Wat u gezegd hebt, past eerder in een college aan de universiteit. Het is meer theorie dan praktijk. De realiteit is dat er de komende vijf jaar 300.000 mensen met pensioen gaan.

Wat zich afspeelt in Oostende en aan de kust, kunnen we, zoals de collega heeft gezegd, gebruiken als een toekomstbeeld voor Vlaanderen: daar gaan we naartoe.

We verwachten van u dat u alle premies die er zijn om Vlamingen te stimuleren om niet te werken, behalve die voor zorg, schrapt. Zorg dat loopbaanonderbreking en tijdskrediet niet meer door Vlaanderen worden gestimuleerd. Probeer niet enkel de nieuwe instroom van 55-plus te activeren, maar iedereen en leg de lat veel hoger. Minister, u zult een veel grotere ambitie moeten koesteren om Vlaanderen met een arbeidsmarktbeleid een toekomst te geven. U zult ook moeten zorgen voor arbeidsmobiliteit, zodat de 12.000 werklozen in Gent gaan werken in Waregem of de 3000 werklozen in Oostende in Ieper. Die concrete mobilisering zult u moeten doen.

De theoretische uitleg die u nu gegeven hebt, was wel eens leuk om naar te luisteren, maar daar doen we in de praktijk, on the field, niets mee. Dat is de conclusie. Afspraak morgen om 10 uur. Die vraag is van mij, het is de eerste op de agenda. We gaan hetzelfde debat opnieuw aan. Ik zal zeer blij zijn het morgenvroeg verder te kunnen voeren. Ik dank u.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 5 oktober 2011 om 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.38 uur.*

■

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Ann Brussee, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroj, Gerda Van Steenberge, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri.

Afwezig met kennisgeving

Mercedes Van Volcem, Mia De Vits: ambtsverplichtingen;

Christian Van Eyken, Dirk Peeters, Katleen Martens, Tinne Rombouts: gezondheidsredenen.

■

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Steve D'Hulster, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Boudewijn Bouckaert, Ann Brusseel, Karlos Callens, Bart Caron, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Mieke Vogels, Filip Watteuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Khadija Zamouri

■